

Luk **Ebë Lale Anebo Gali Kënëgebëye** **Jisame Gali nene, Luk Yah i tle**

Luk bu kë lale gali Tiofilusme yahi tletle

¹ O letitabo ho, Tiofilus. Ëbame feilawa ho bu, Jisas wesibi sebobë li mëta, melë kë totometë nabë yahi mëtla. Kwe bu iniwa gali yahi hana mëtla. ²Fli enëne, bu iniwa wesibi Jisas kë totomebë bubë nabana hwi motloma. Na bu kë gali boname na fli enëname të mëtëtatëna. Na kë enëne bu kë aholokwane motlolabë gali yahi mëtla. ³Këme nëgeme, bo metole nanelë, bo mata kë lale gali yahi nelëme na jume nelëbakëme. Bo iniwa wesibi, Jisas melë kë totomebë, onehome itaita takune latlokwe fëmë. Na bo kë wesibibëme walowene sle nëletemë. Na bo ëje kë wesibi, yahi sle nelë. ⁴Ju bobë yahi hwi sle eglomëna, na melowene sle naegletëmeme, “Kë gali bu jume ëbame kë okokwe mëtëglëyobë, nëgali gali mu.”

Ensel Sekaraiame megali latlole, “Jubë mëse Elisabet nëba fu egotleme”

⁵ Herot bu Judia provins mago eso home tafa tëglëna, na lotu lome wege lëglëbë ho li këme tëtabe. Bubë weniji Sekaraia. Bu Abiyabë ilawa mago ho. Abiyabë ilawa mago ho, bu lotu lome wege mëtlekefëya. Bu na bubë mëse mata, lotu lome wege lëglëbë letitabo ho Aronbë bosemle. Bubë nobë weniji Elisabet. ⁶Nona, bohena, Gotobë naba lime lale tafamu lamëtelo. Na bu Gotobë

galiwa lowene sle mëtletelo. Na bu këme fëye wesibiha hana mëtelo. ⁷ Kwe bu nëba jwa mëtëtabo. Elisabet layame tlibeme nëgeme. Na bohe hoti tle na no mëseti tle.

⁸ Li olëna, Sekaraiabë ilawa mago enëne, Gotobë tako lotu lo mëta, Gotobë wege fa mëtëtatla. Na Sekaraia mata, Gotobë wege fa tëtatlë. ⁹ Ètani home fene aniji motlokwe fëma, kë fenene Sekaraiame aniji motlola, lale lëkaluna wesibi Gotome ahojume nalëgletleme, Goto bubë lale ahëya lëkalu hëhë nalëgleme. Bu Sekaraiame melëna aniji motlola bu satu salë mëtla na Sekaraiabë weniji fata tletle. Na bu Gotobë tako lotu lowa tëkaklu, lale lëkaluna wesibi Gotome ahojume nalëgeluletleme. ¹⁰ Na Sekaraia lale lëkaluna wesibi Gotome kë ahojume tletlebë olëna, feilawa oneho Gotobë tako lotu lo li mëta loko mëtletlëya na Gotome mana gëgali motlokwe fla. ¹¹ Sekaraia lale lëkaluna wesibi Gotome mana ahojume lëgletlebë, na kwe Gotobë ensel bume mana olafa tletle na lale lëkaluna wesibi këme ahojumbë masei li mëta, tobamu elëme tlibetle. ¹² Sekaraia, enselme hwi tole na klikina metletlemu na ulina metletle. ¹³ Na këme ensel bume gali tole, “Sekaraia, ju uli asa ele. Goto jubë mëse nëba egehlebë gali waaholokwane tolë. Këme nëgeme jubë mëse Elisabet nëba fu egotleme. Na ju bubë weniji mefë saetle, ‘Jon.’” ¹⁴ Kë nëba fu egotlena, jubë lowene lalowamu nalëbetëme na fleflesuna etabeme. Feilawa oneho mata fleflesuna mëtabëyame. ¹⁵ Tokwafe Goto bume mehwi naloglöleme nëgeme, lale homu. Bu wain taba liji tu na bia tu na hana hi lëglememu. Bu botabë imo mëta manane na Gotobë Amtëtomba

bu mēta mana lelutabetleme. ¹⁶ Na bu, Israelbē afenēbome lowene hihijika mēglabēme laitameme na ita bubē Gotome esogo meletlēlame. ¹⁷ Gotobē lowene mago gali tē totokweflebē ētanifu ho, Elaija fenene, bu kēha lakalena kalēlegona tafa nalēgleme. Na Tako Home leoutatleme. Bu bolijaya name, nēbale name melē logotomeme, yonane lowene mēta fwa tafa mlame. Na bu Gotobē gali kē momata mēgētatabē enēneme sle lotomeme na bu metafa namēglame, lale lowenena enēnebē lowene fene lēbetēme. Na bu onehome sagli lēlelēmeme na Gotobē kalēlegona ho ligisibē olēme mana hwi namēgletleme.”

¹⁸ Na Sekaraia enselme gali tlole, “Bo habēna lowene nēgletelēmene, kē gali nēgali gali mu? Ju hwi ele! Bo wahoti nelē na bobē mēse mata wamēseti ebefe.”

¹⁹ Na ensel Sekaraiame gali metafu tētatile, “Bo Gebriel. Bo Gotobē li mēta kē niglibekēfēbē ho. Goto bu jine lelēfakēnē, jume gali nanoglēme na ebē lale gali tē nanētātēme. ²⁰ Te! Ju aholokwane ele. Ju bobē gali lowene sle jwa egletleme nēgeme, elē ju gali mumu egēbeme. Ju gali mumu tabo tafa eglebēē, na jubē mēse nēba mana fu totleme. Bobē gali olafa lēglebē olē, Goto waaniji lolole.”

²¹ Oneho Sekaraiame yafe hwi mētletla na metutune lamētletla, “Bu lotu lo mēta tako tafa fēyeme lelulene, wesibi liha fata leluletlene?” ²² Tokwafe tekaklina, gēgali lēgleme fene kwe bu hana gēgali tle. Bu tobanawa lēlekuju tēbebokwaketēme. Bu gali wamumu tēbe. Oneho bume yafe hwi motlola na melowene lamētletla, “Gotobē tako lotu lo mēta, Gotobē klelegowa wesibi hwi lelujelēlefe.”

²³ Tokwafe, Sekaraia, Gotobë tako lotu lo mëta kë wege tëglebë wege yawe tlole na bubë lifatewa mana tuju. ²⁴ Na tokwafe bubë mëse Elisabet nëba imona tètabe. Na bubë lo mëta fwa tobali yeme tafa tle. Na bu megali tle, ²⁵ “Goto maninibo tletenë. Bome kë fata lëgletenëbë wesibi, ebë Gotobë wesibi. Bo onehobë naba lime, layame kë tigliblebë tini, Goto wasle totle.”

Ensel Mariame megali tolë, “Jisame egehole naegleme”

²⁶ Elisabet bu nëba imona tobali ita jowa yeme tafa tle na Goto, bubë ensel Gebrielme, Galili provinsbë tokwëfo lifate Nasaretwa mana jine tlële. ²⁷ Na bu layo mëse belë tujutë, bubë weniji Maria. Kë mëseme, eso ho Devitbë afenëbo mago ho, Josep sei lëglebëme wafi aniji motlëya. ²⁸ Na Gebriel gali tolë, “Bo nisiyo. Goto juna etabo na jume lataita na tako tole latletë.” ²⁹ Maria kë gali aholokwane tlole na klelego metletle na tutune tle na melowene tle, “Kë habëtabo galine?”

³⁰ Na ensel gali tolë, “Maria, ju uli asa ele. Goto jume fleflesumu lalëletë. ³¹ Aholokwane ele. Ju nëba egehleme. Na ju iko nëba fu egotleme. Na ju bubë weniji mefë egotleme, ‘Jisas.’ ³² Na bu flesu hoha lëgëtabeme. Na bu mefë namogotlame, ‘Tako kalëlegona Gotobë nëba mu.’ Na Goto bume eso home aniji logloleme, bosemle Devit fene tafa tle. ³³ Na bu Jekopbë ilawa mago enënebë eso home unaunalëme lëtabetëme nalëgleme. Na bu eso home iniwa olë metafa lokoukëfeme.”

³⁴ Na Maria enselme gali tlole, “Euowe. Bo nëba habëna nëgeholëmene? Bo ho sei hana nëlëlëfe.”

³⁵ Na ensel bubë gali metafu têtatë, “Gotobë Amtëtomba jume ligisi tëme na kalëlegona Gotobë afutuku jume lamu lëgëtame. Këme nëgeme, kë nëba ju tokwafe fu egotlena bu Gotobë lale homu lëgëtabeme. Na bu mefë namogotlame, ‘Gotobë nëba.’

³⁶ Ju aholo bo eta! Binabi Elisabet bu mësetimu kwe bu mata nëba ehole. Oneho megali kë mëtlekefëtëyabë, ‘Bu layame eliboo,’ kwe aona yeme neme na bu nëba mana tafa egleme. ³⁷ Goto bu Elisabetme nëba melë lëlë na jume mata nëba lëglëme. Gotome li wesibiha hana lëkle logotleme, bu lalowa iniwa wesibi melë logotomeme.”

³⁸ Na Maria bume gali tlole, “Aholokwane ele. Bo Gotome wege nëgletelëbë mëse. Bu bome melë malëtanë, ju fene gali ele.” Na kwe ensel bume kile tëta.

Maria Elisabetme hwime tujutë

³⁹ Kë nalëwa, Maria bu hokweinawa fatini mëta kë tégëbebë lifatewa tokwale, Judia provins mëta, Elisabetme hwi naegwelëme. ⁴⁰ Na bu Sekaraiabë lowa təkaklu na Elisabetme gali tole, “Bo nisiyo.”

⁴¹ Elisabet kë gali aholokwane tolë na nëba imo mago klikinamu metletë. Na Gotobë Amtëtomba Elisabet belë tisi të na buna mëtëtabo. ⁴² Na bu Mariame anisasana gali tolë, “Goto jume fleflesumu lalëletë na jume tako lëgaitamë lalële kwe fli oneme, melëgaitame hana lële. Na kë nëba jubë imo mëta kë nëgebë, Goto bume mata tako lëgaitale lëglememu. ⁴³ Bo lale mëse nane na bobë Tako Hobë bota, bo belë kë egisibë. ⁴⁴ Aholokwane ele! Bo jubë gali meaholokwane noglëna, ‘Bo

nisiyo,' kwe bobë nëba fleflesu lalelule na kliki-namu meleluletenë. ⁴⁵ Ju Gotome melowene sle tletle, 'Goto kë wesibi jume kë gali toglëbë, melë lëgleme, këme nëgeme ju fleflesu këme egleme.'"

Maria Gotome kë fleflesu tëgletlebë sawa

- ⁴⁶ Maria gali tle,
 "Bobë lowene mago lowenena
 Gotome fleflesu nëlekefëtëlë,
 na bibita notokweflë, 'Goto bu lale mu.'
- ⁴⁷ Na bo Gotome fleflesu nëletelë.
 Bu bome lëgaitanë ho,
 bo tafa sle këme nelë,
 bu melë lëgëtanëme nëgeme.
- ⁴⁸ Bo bubë wege mëse,
 bo lale mëse nane.
 Kwe bu bome hwi tlonë
 na maninibo tletenë.
 Elina, unina mata,
 iniwa oneho megali mokoukefëtëname,
 'Goto bume tako fleflesu latletë.'
- ⁴⁹ Na Tako Afutukuna Goto, bome lale wesibi-
 mume laitanë.
 Ebë kë nëgebë Goto,
 tëbo lowene hanane,
 lale lowene nawa lëtabe.
- ⁵⁰ Bubë gali momata jwa kë mogotlabë onehome,
 Goto bume maninibo lëglekefëtëmeme.
 Bu itaita melë lotokefëmeme,
 ebë olëna kë tafa mëglabë onehome
 na tokwafe fu onehome mata
 itaita melë lotokwefëmeme.
- ⁵¹ Goto bubë afutukuna melë totome.
 Oneho bu melowene mëtlana,
 'Sebo kwe lale enënefe.
 Fli enëne bu seboha nane. Weye.'

Na bume fwa fleflesu mëtletëma
na bibita mototoma,
bu këha enëneme hehë tletëme,
na bu mitliwaya.

52 Bu kalëlegona eso home boblo totome,
kwe atwati home taitame.

53 Bu foneme gigli mëtlabë onehome,
lale wesibi tlëme
na bubë imo sosolo memëtëtaya.
Kwe feilawa wesibina onehome hehë tletëme
na bu alujawa mitliwaya.

54-55 Bu bubë wege enëne,
Israelbë ilawa mago enëneme taitame.
Na bu Abraham name, sebobë semlenino
name,
gali kë sle tëtatëmebë gali
aholokwana hana ti tle.
Bu bume megali sle tle,
bume na bubë tokwafe fu afenëbome
itaita memaninibo lëkoukefëtëmeme.”

56 Maria bu Elisabetna aona yeme mëtëtabo na
bubë lifatewa tuju.

Elisabet Jonme fu totle

57 Elisabetbë nëba fu olë fata tletë, na bu iko
nëba mana fu totle. 58 Bubë life mago oneho
na weife mago enëne, Goto bume kë maninibo
tëgletëbë gali aholokwane mëtla na buna iniwa
fleflesu mëtlelëya.

59 Nëba tobali ita aona olë këniji tëtabe, na bu
loko mëtlelëya, kë nëbabë ato jibo tlë namëtatlame.
Na bu metole lamëtla, bolijaya Sekaraiabë weni-
jina lëtabeme. 60 Kwe bota gali tlome, “Matëbe.
Bubë weniji Jon.” 61 Na bume gali motlëya, “Ju kë
weniji fëyeme fë etlene? Jubë afenëbo mago hobë

weniji li këha hana lëbe.” ⁶² Na bu kë nëbabë boli-jayame tobanana lëlekuju mëtletla, “Weniji habelë fë egotlemene?” ⁶³ Na bu yahi laba mëglëlabëme, tobanawa lëlekuju tletëme. Na bu mëtlëla na bu kë laba mëta meyahi latle, “Bubë weniji Jon.” Na bu kë weniji hwi motlola na klelego memëtla. ⁶⁴ Na Goto Sekaraiabë gali laslewa têtatle na bu ita mana gali tle na Gotome fleflesu latletle na bibita totle. ⁶⁵ Na bubë life mago oneho kë wesibi hwi motlola na klelego memëtletla. Na kë gali, Judia provinsbë fatini mëta kë tégëbagubë lifatewa fifiji mëtlagula. ⁶⁶ Na bu kë gali aholokwane motokouja na tako tutune memotokouja na takune mëta, “Tokwafe kë nëba habëtabo hoha lëgëtabemene?” Bu melowene mëtlame nëgeme, “Gotobë kalëlego bu mëta lëtabetle.”

Sekaraia Gotobë lowene mago gali të totle

⁶⁷ Gotobë Amtëtomba, kë nëbabë bolijaya, Sekaraia belë tisi tle na buna mëtëtabo. Na bu Gotobë lowene mago gali metë totle,

⁶⁸ “Sebo Israelbë Gotome fleflesu manëletla na bibita manotla.

Bu seme, bubë onehome, lëgaitana nalëgleme tisi tëna,

na seme nëno nalëgleme tisi tëna.

⁶⁹ Goto, bubë wege ho Devitbë afenëbo mago, kalëlegona ho seme jine tlëtëna, seme lëgaitana nalëgleme, na nëno nalëgleme.

⁷⁰ Ètani anebomu, Goto bu kë galime gali sle latlona.

Na bubë lowene mago gali të mototokweflabë ho,

bu kë gali sle toglomebë gali të mototla.

- 71 Bu wagali sle tle, seme lëgaitana nalëgleme.
 Na seme kë wame moglonabë enëne magome
 na gëglë kë moglonabë enëne magome nëno
 lëgleme,
 bu seme tëbo hana mëgëtaname.
- 72 Bu ëbaimë sebobë semleninome megali sle lat-
 lome,
 ‘Bo some maninibo nëgletëyome na nëgaitome.’
 Na bume kë gali sle toglomebë gali,
 mana lowene tlekefëtëme,
 aholokwana hana ti tle.
- 73 Bu sebobë semle Abrahamme gali wasle tëtatlë.
 Na ebë olë, Goto bu metole lalëletëna,
 kë wesibi seme mefata lëgletëname,
 bu ëtani fene gali sle tle.
- 74 Bu metole lalële,
 bu seme kë wame moglonabë enënebë
 magome
 nëno lëgleme.
 Na sebo Gotome esogo sle nanëglelëlame
 na wame home uli jwa nanëletëmame.
- 75 Këme nëgëme, sebo ebë life mëta mana
 nëtabëyame,
 sebo bubë li mëta lalë lowene mëta natafa
 nëglame.
 Na sebobë lowene mëta
 bubë lalë lowenewamu lëbetëname.
- 76 Na ju, bobë nëba, tokwafe jume mefë mëgëtome,
 ‘Tako kalëlegona Gotobë lowene mago gali të
 totokweflebë ho.’
 Ju Gotobë kalëlegona hobëme eoutatleme
 na bubë alëge fu naegetatleme.
- 77-78 Ju Gotobë onehome okokwe
 na bu melowene namëglame,

‘Goto bume tako maninibo lalëletëme,
na bubë tëbo lowene sle nalëtatëmeme
na bume laitameme.’

Na bu heven life mago elulego seme
lëglëname.

⁷⁹ Na oneho bu tëbo lowene mëta kë tafa mëglabë,
kë elulego bume lale lowene olafa lëtatëmeme.
Bu lale tafa lowene seme olafa lëtatëname
na sebobë lowene lalowa nalëbetëname.”

⁸⁰ Tokwafe, Jon, sigli lëleme na bubë lowene
lalemu lëbetleme. Bu ho jwa tabo elë lutabeme. Bu
lutabebë na mana Israelbë afenëbobë naba li mëta,
bubë wege mana fa lotleme.

2

Maria Jisame fu totle

¹ Elisabet bu Jonme wafu totle, na kë nalëwa,
Rom lifate mago eso ho Ogastus, bu kë tafa
lëglelëmebë onehome tabëi mëglabëme wasle to-
tle. ² Gavman ëbame onehome hana tabëi tle.
Ebënawa tabëi lëgleme. Na kë nalëwa, Kwirinius bu
Siria provins magobë eso ho tëtabetëme. ³ Këme
nëgeme iniwa oneho bubë lifekuwa këme mitli-
waya, Gavman bubë weniji gogwa nalëgletëmeme.
⁴ Na Josep Mariana Galili provinsbë tokwëfo lifeku
Nasaret kile mëtelo na Judia provinsbë tokwëfo
lifeku Betlehemwa mitimo, bubë bosemlebë life
nëgeme. Josepbë bosemlebë weniji Devit, Israelbë
ëtanifu eso ho. ⁵ Na bume sei lëglëbëme, kë aniji mo-
totlabë Mariana mitimo, weniji bubëna iniwa sle
namogotometëmame. Na kwe Maria nëba imona.
⁶⁻⁷ Betlehem lifewa fwa mutulo. Na kë lifeku mago
ni lobë ke mëtlame nëgeme na bulmakaubë ni lo

mëta këme ni mëtebo. Na bu kë lo mëta mana mëtëtabo na Maria amlebo mana fale tëta. Na bu abwa nëba mana fu totle. Na ëhona lei totle na bulmakaubë hi wesibi iseku mëta tuku tle.

Gotobë ensel, sipsip kleli kë mëglëmabë home gali mëtehitëma

⁸ Na kwe Betlehem life li mëta, sipsip kleli mëtlëmabë ho mana tafa mëtla. Na bu klabëna bubë sipsip kleli këme mëtlëkefëma. ⁹ Mëtlëmabëë, na Gotobë ensel fata tletëme na Gotobë elulego klijiha sisigli tëtagule na bume hwagënë totome. Na bu tako ulimu memëtla. ¹⁰ Kwe Gotobë ensel gali tlome, “Sobo uli asa elo. Aholokwane elo! Bo some lale galimu nehitëyo. Iniwa oneho bu ebë lale gali aholokwane mëglana, kwe bu tako fleflesu mëglame. ¹¹ Ebë gali melë lëgëbelalële, ebë olëna, Devitbë lifeku mëta, mëse li nëba fu etle. Kë nëba bu some lëgaito nalëgleme, tëbo lowene mago nëno nalëgleme. Bu tako ho, na Goto bume wafi aniji tlole, onehome lëgaitame nalëgleme, tëbo lowene mago nëno nalëgleme. ¹² Sobo mehwi eglolome. Ëhona leitabo nëba bulmakaubë hi wesibi iseku mëta ni lëbe.”

¹³ Ensel wagali tlome na feilawa ensel lafatawa mëtletëme. Na bu Gotome fleflesu mëtletla na bibita mototla, na Gotobë sawa mefë lamëtëtatla, ¹⁴ “Goto bu heven life mëta kë tafa lëglebë bu lale na tako mu. Oneho Goto kë fleflesu lëgletëmebë, bubë lowene lëgëbetëme sle malëletëme.”

Sipsip kleli kë mëtlëmabë ho, Jisame hwime mutujutla

¹⁵ Na kwe ensel bume hune mototoma na heven lifewa motokwala. Na sipsip kleli kë mëtlëmabë

ho mana gali mëtla, “Te, mana manuja, Betlehem lifekuwa. Goto seme kë gali toglonabë wesibi hwi nanugujelêlame.” ¹⁶ Na bu hokweinawa mutuja. Na bume hohwi mëtëtagutla. Na Josep na Maria name mana hwi motloma. Na bulmakaubë hi wesibi iseku mëta kë ni tégëbebë nëbame mata hwi motlola. ¹⁷ Bu hwi motlola na bu ensel kë gali toglobebë gali të mëtëtatëma. ¹⁸ Na iniwa oneho, bu sipsip kleli kë mëglëmabë hobë gali aholokwane motloma, na klelego memëtla. ¹⁹ Kwe Maria kë wesibi aholokwana hana ti tle na itaita lowene tlekefëtla. ²⁰ Na sipsip kleli kë mëtlëmabë ho, kë aholokwane mëtlabë gali na kë hwi motlomabë wesibime Gotome fleflesu motokoutla. Iniwa wesibi melë mëtleme nëgeme, Gotobë ensel fene gali tlome.

Bu kë nëbabë weniji mefë mototla, “Jisas”

²¹ Tobali ita aona olë tètabe na bubë ato jibo mana tlë mëtëtatla, na bubë weniji mana fë mototla, “Jisas.” Maria kë nëba tehole jwa nëgena kwe Gotobë ensel këbë wenijibëme mana gali tolë.

Simeonna Anana Jisame tako lotu lo mëta hwi mëtelujelëlo

²² Na kë olë fotokoke tëme, Josep Mariame Jerusalem lifatewa tleouli, toba mago sasu ko, Gotobë naba li mëta sle naegotomeme, Mosesbë gali fene tēbetle. Mëse bu nëba tafa eglena, toba sasu kowa egehona, kwe Gotobë naba li mëta tēbo lalëta. Na kwe bu nëba Jerusalem lifatewa mëtlélulo, Gotome mëglëlo namëgelome. ²³ Tlemalë bu metole lamëtelo, Gotobë gali kë lëgëbebë, kë galiwa esogo mëtlëlëtelo. Kë gali melë lëgëbelalële,

“Sobo abwa mago iko nēba kē nēgebē, Gotome eglēlome.” ²⁴ Na Gotobē tafa sle gali mata melē lēgēbetlelalēle, “Sobo tēle seuneni o tēle yolime nēbale, Gotome egehotelome, Gotobē naba li mēta, toba mago sasu ko kēna sle naegotomeme.” Na bu fole kēme mētehoujo, lotu lome wege lēglebē ho, kē fole Gotome ahøjume nalēgletleme.

²⁵ Na kē nalē, ho li Jerusalem lifate mēta tētabe. Bubē weniji Simeon. Kē ho kē nēgebē bu lala lowenewa esogo tlelēle na bu Gotome fwa lowene slemu tletle. Na Gotobē Amtētomba bu mēta telutabetle. Simeon bu Goto kē jine lēglelebē hobēme hwi tletle. Israelbē ilawa mago onehome lēgaitame nalēgleme. ²⁶ Gotobē Amtētomba bume megali sle latlole, “Ju ilawa hana gli egleme. Ētani Goto bu megali slemu latle, ‘Bo ho jine nēglēlēme, onehome tēbo lowene mago nēno lēgleme.’ Ju kē home afina hwi eloleme na ju mana gli elēme.”

²⁷ Na kwe Gotobē Amtētomba Simeonme tisi tle na bu Gotobē tako lotu lowa kēme tēkaklu. Na Jisabē botana bolijaya name, Jisame Gotobē lowa mētlelulo, kē nēbame melē namogotlame, Gotobē gali fene lēbetle. ²⁸ Na Simeon kē nēbame hwi tlole na fa totle. Na bu Gotome fleflesu tletle na bibita totle na megali tle,

²⁹ “Tako ho, jubē gali sle gali watēbetē,
na bo, jubē wege ho, bo maninibona wasle nelē,
bo mana lalowa gli nelē.

³⁰ Seme nēno lēglebē home,
ju kē jine tēglēlebē ho,
bo nabana wahwi nololē.

³¹ Ju kē home,

iniwa onehome ekë lebotane etatëme.

³² Na kliji elulegoha, bu Gotobë lowene,
 Israelbë afenëboni mëtabëya jwa mëglabë
 enëneme
 olafa lëgëtatëmeme.
 Na bu Israelbë afenëbome,
 lëgaitame nalëgleme
 jubë lowene esogo mëglelëlabë.
 Kë oneho ebë jubë.”

³³ Jisasbë botana, bolijayana, Simeon nëbame
 kë gali toglolebë gali aholokwane mëtelo na
 klelego memëtletelo. ³⁴ Na Simeon Gotome
 gëgali tlelële, bume lëgaitame nalëgleme. Na bu
 kë nëbabë bota, Mariame, gali tolë, “Aholokwane
 ele! Goto ebë nëbame meaniji latlole, Israelbë
 lebutako afenëbome melë logotomeme. Lebutako
 oneho bume kë lowene sle mëgletlabë lowene,
 kile mlame na lebutako oneho bume kë lowene
 mëgletlabë lowene esogo sle melelëlame. Ebë
 nëba kë nëgebëye, Gotobë lale lowene, onehome
 lebotane lëtatëmebë ho. Kwe feilawa oneho bume
 tëbo gali moglolame, ³⁵ na bubë lowene mago tëbo
 lowenebë olafa lëgletëmeme. Na tokwafe ju tako
 hobota egleme, sëfa yo sle eglëbë fenene.”

³⁶ Na Gotobë lowene mago gali të egotlebë mëse
 li kë mëta tafa tle. Bubë weniji Ana. Bu Aserbë
 afenëbo magobë mëse, Fenuelbë nëba. Ètani bu ho
 sei tlële na bu kë hona tobali ita tële tlibutu këniji
 tafa mëtelo ³⁷ na bohe mana gli tletë. Na bu sei ju
 tètabe. Na ëje bu 84 tlibutu këniji etabe. Bu Gotobë
 tako lotu lo kile hana tletle. Bu hi wesibi itaita
 yo tlekëfe, Gotome lowene sle naegletleme. Na bu

Gotome mana gëgali tlelëkefle. Klijina, klabëna Gotome fwa lowene tlekefëtle. ³⁸ Na kë nalë, Ana bu nëba loliwa tisi tle na Gotome mana gali tlole, “Ebë nëba, yaha fëyeme enënëane.” Na feilawa oneho bu mehwi kë mëtlekefëyabë, Goto bu Jerusalem lifate mago onehome nëno lëgleme. Na bu kë nëbabë gali kë onehome të tëtätëme.

Josep, nona, Jisasna, Nasaret lifewa ita mutuja

³⁹ Bu iniwa wesibi, Gotobë gali fene tëbe, melë wamototoma. Na kwe bu Galili provinsbë tokwëfo lifeku Nasaret lifekuwa ita mutuja. Ebë bubë life. ⁴⁰ Na kë nëba sigli lëleme na lolokwëne lëgleme. Na lale lowene bubë lowene mëta lëbetleme na Goto bume tako tole lëletleme na bume laitaleme.

Jisas, falake tokwëfo nëgena, na botana bolijayana tako lotu lowa bume iniwa mëtlelulo

⁴¹ Iniwa tlibutuna, Jisas bolijayana, botana, Jerusalem lifatewa itaita lamëtëyeoukefo, Gotobë tako lotu olë lowene mëtletelome nëgeme. Israelbë ilawa mago oneho, bu kë tako lotu olë, Goto ëtani bosemnime kë tégaitamebë olë na Isip lifate këna kile mëtëglabë olë, lowene mëtlekefëtle. ⁴² Jisas bu we ita tële tlibutu kënjiji watle. Na kwe bu Jerusalem lifatewa ita mutuja bu ëbame fene mutujukefëya, Gotobë tako lotu olë lowene mëgletlame nëgeme. ⁴³ Kë tako lotu olë yawe motlola, na kwe bu Jerusalem lifate kile mëtla na bubë lifekuwa mutuja. Kwe falake tokwëfo Jisas, Jerusalem lifate mëta mana tafa tle. Botana bolijayana melowene hana mëtletelo, “Jisas mana tafa lële.” ⁴⁴ Weye, bu meweniji lamëtelo, fli enënëna mana asë melawa. Këme nëgeme olë jowa buwa

mëtëyeu. Tokwafe, bubë ilawa mago onehome na bubë yabe home, têtakune mëtlagumo. ⁴⁵ Bu yafe têtakune mëtlagumo, kwe hana hwi motlolo. Këme nêgeme bu lu mêtelo na Jerusalem lifatewa ita mëtëyeu, hohwi namogutatelome. ⁴⁶ Bume aona olë yafe hohwi mëtëtatelo. Na tokwafe bume tako lotu lo mëta hwi motlolo. Bu Gotobë gali okokwe moglomabë hobë ku mëta tafa tletëme. Na bubë gali mana aholokwane tlagukefëme na bume têtakune tlokefëme. ⁴⁷ Iniwa oneho, bubë lowene yafe hwi motlotla na bubë tafu gali yafe aholokwane motlotla, klelegomu memëtletla. ⁴⁸ Botana bolijayana hwi motlolo, na klelego memëtletelo. Na bota bume gali tlole, “O hëyai, ju seme melë fëyeme etanone? Sebo blijayana jume yafe hohwi nëtatëyo na maninibona tëbo menëletëyo.” ⁴⁹ Kwe bubë gali tafu tëtätëme, “Sobo bome fëyeme hohwi etatenone? Sobo bome melowene hana eletënanë, ‘Bo bobë ayabë lo mëta tafa manelë?’” ⁵⁰ Kwe bubë gali lowene hana mëtletelo bu yaya lamëtletelo.

⁵¹ Na kwe buna Nasaret lifewa ita mutuja. Na bubë lowenewa esogo esogo tlelëkefëtëme. Kwe Maria bowene meta kë hwi toglometlebë wesibi, bubë lowene mëta mana tehote. ⁵² Na Jisas sigli tle na bubë lowene lalemu lëbetleme. Na Goto bume fleflesu lëletleme na iniwa oneho mata bume tole mëgletlame.

3

Tu mëta baptais logotomebë ho, Jon, gali të tëtätëme

¹ Eso ho Taiberius, bu we ita tobali tlibutu këniji, Rom life enënebë tako eso home tafa tletëme.

Kë nalëwa, Pontius Pailat Judia provins enënebë eso home tafa tletëme. Na Herot Galili provins enënebë eso home tafa tletëme. Na bolijamo Filip bu Ituria na Trakonitis provins enënebë eso home tafa tletëme. Na Lisantias, bu Abilene provins enënebë eso home tafa tletëme. ² Na Anas na Kaiafas bu lotu lo mëta wege mëglabë enënebë eso ho mëtëtabo. Kë nalëwa, Sekaraia bowene Jon, ho jwa tabo mëta tafa tle na Gotobë gali bubë lowene mëta mana fata tletle. ³ Këme nëgeme, Jon bu Jordan tu lime kë tafa mëtlabë lifekuwa tuju na gali metë tëtagutëme, “Sobo tëbo lowene aholokwana ti elome na lale lowenewa esogo eelëlome na baptais elome. Na Goto bu sobobë tëbo lowene aholokwana ti lëgletëyome na hana lëgeholeme.” ⁴ Kë wesibi mefata latle, Gotobë lowene mago gali të totokweflebë ho, Aisaia, fene yahi tle. Bu meyahi latle, “Tokwafe, li ho, ho jwa tabo mëta mewe lëgleme, ‘Sobo tako hobë alëge fu etatelo, alëge sle etometelo. ⁵ Bu iniwa klukulego tabobë na iniwa fofu tabobë sle motomame. Na iniwa alëge, ekekë mëglebë sasle mëtaguma. Na iniwa alëge tëbo mëglebë, sasle motoma. ⁶ Na iniwa oneho, Goto onehome kë nëno lëglebë wege hwi moglotlame.’” ⁷ Feilawa oneho Jon belë mitisitla, bume baptais nalogotomeme. Kwe Jon bume gali tlome, “Sobo tëbo taijuha. Sobo tëbo enëne. Goto tako wame loglëyome na tëbo lëgëtomene. Sobo melowene lalone hee! Bo some baptais nëgëtona kwe Gotobë wame some hana tëbo lëgëtomene? Weyewa. ⁸ Sobo tëbo lowene aholokwana ti egelona na Gotobë lale lowenewa esogo eglelëlona, ta kë lowene saolafa etlo, bu melowene namëgletëyome, ‘Bubë tëbo

lowene aholokwana wati mēlafe na Gotobē lale lowenewa esogo meelēlafe.’ Na sobolalo megēgali asa elo, ‘Sebo Abrahambē afenēbo, kēme nēgeme Goto bu seme hana tēbo lēgētaname.’ Weye. Bo some gali nolēyo, Abrahambē afenēbo ebē tokwēfo wesibi. Goto ebē anijime, Abrahambē afenēbome lalewa fata lotomeme. ⁹ Gotobē wame bu onehome fata lēgletēmeme nounou lalēletēmemu, yasi ti wayome wafi lēbe. Na iniwa ti, lale liji mogwalē hana mēglēna, kwe Goto kē ti tētēka lēgleme na ahojume sike lēleme.”

¹⁰ Onoho bu Jonbē gali aholokwane motlola, na bume metakune motlola, “Sebo habelē nēglamene na Goto seme tēbo jwa nalēgētaname?” ¹¹ Na bume megali tlome, “Fli enēne bu gelowa ēho tēle tēle nēgena, bu fli alujawa kē nēgebē enēneme sa mēlēma. Na fli enēne hi wesibina nēgena, bu hi wesibi jwa kē nēgebē enēneme sa mēlēma.” ¹² Takis baliti glo mēglabē ho fli, bu belē mitisiya, bume mata baptais nalogotomeme. Na bu takune motlola, “Tisa, sebo habelē nēglamene?” ¹³ Na bume megali tlome, “Sobo takis baliti meglo egletemome, gavman fene gali tlēyo. Sobo fli baliti manawa asa glo eletemo.” ¹⁴ Na wame home boblo mogotomabē enēne fli, bu mata takune motlola, “Na sebowa, sebo habelē nēglamene?” Na bume gali metafu tētātēme, “Sobo fli enēneme gēglē asa eelēmo na bubē baliti toklime glo elome. Na sobo fli onehome gavmanbē naba lime blawa asa so etatemo na bubē baliti blawa glo eletemome. Na gavman some wege baliti kē lēglēyobē, kēme fwa fleflesu egelome. Fli baliti glome asa tole elo.”

¹⁵ Na onoho Jonme hwi motlola, na bubē lowene

fotokoke tëme na bubë lowene nawa melowene mëtla, “Jon bu kë ho nawa, seme na nëno lëglebë ho nawa. Goto kë aniji toglolebë ho nawa.” ¹⁶ Këme nëgeme Jon bubë gali metafu tëtatëme, “Bo some tu mëta fwa baptais nëlelëyo. Kwe tokwafe bobë nagi ho li ligisime. Na kë ho kë ligisibë bubë afutuku takomu kwe bobë afutuku tokwëfomu. Bo lale ho nane kë ligisi home kë nëgaitalëme, manawa wege ho fene laitale. Weye. Bo bubë jiteho hana titika nëgletelëme. Bu letitabo homu nëgeme na bo atwati homu. Bu some Gotobë Amtëtombana, ahojuna baptais lëglelëyome. ¹⁷ Na kë ho kë ligisibë bu tëbo lowenenabë enëneme na lale lowenenabë enëneme lëselokwame, nuju bolijaya hwetikina witi liji mago fene lëselokwa. Na bu lale lowene enëneme heven life elë sei lëlëmeme, nuju bolijaya bu witi liji, lale lo mëta fene gogwa lële. Kwe bu tëbo lowene enëne lële jwa ahoju life elëme sike lëgleme, nuju bolijaya witi liji mago hwetiki ahojume fene sike lële.”

¹⁸ Jon bu feilawa gali të tëtatëme, onehobë lowene huju tëtatëme, lowene sle namëglame. Na kë esome fwa, Gotobë lale gali këme të tëtatëme.

Herot bu Jonme kalabusu lowa tuku tle

¹⁹ Herot, Galili provinsbë eso ho, bu bolijamobë mëseme, Herodiasme, hijika totle na sei tlë. Na Jon bume këme wame gali tlole. Na iniwa fli tëbo lowene Herot bu kë tëglebëmeha bume wame gali tlokwefle. ²⁰ Na Herot bu li tëbo lowene tle. Bu melëme, Jonme kalabusu lowa tuku tle.

Jon Jisame baptais totle

²¹ Kë nalëwa, Jon kalabusu lome tafa jwa tęglena. Bu iniwa onehome wabaptais totome, na bu Jisame mana baptais totle na Jisas Gotome mana gęgali tlole. Bu Gotome mana gęgali tlelëlebëë, na heven inoha latikawa tle. ²² Na Gotobë Amtëtomba seuneni foleha ji tëtëketle. Na bu matafa mëta gali tle, “Ju bobë lale nëba. Bo jume tako tole nanëletë, tako fleflesu nanëletë.”

Jisasbë bosemnenibë weniji

²³ Jisas bubë aowafewe tlibutu mutuju tle na bubë wege mana fa totle. Na kwe oneho bume meweniji lamëtletla, Josepbë bowenefe. ²⁴ Josep Helibë bowene. Na Heli Matatbë bowene. Na Matat Livaibë bowene. Na Livai Melkibë bowene. Na Melki Janaibë bowene. Na Janai Josepbë bowene. ²⁵ Na Josep Matatiasbë bowene. Na Matatias Amosbë bowene. Na Amos Nahumbë bowene. Na Nahum Eslibë bowene. Na Esli Nagaibë bowene. ²⁶ Na Nagai Matbë bowene. Na Mat Matatiasbë bowene. Na Matatias Semenbë bowene. Na Semen Josekbë bowene. Na Josek Jodabë bowene. ²⁷ Na Joda Joananbë bowene. Na Joanan Resabë bowene. Na Resa Serubabelbë bowene. Na Serubabel Sealtielbë bowene. Na Sealtiel Neribë bowene. ²⁸ Na Neri Melkibë bowene. Na Melki Adibë bowene. Na Adi Kosambë bowene. Na Kosam Elmadambë bowene. Na Elmadam Erbë bowene. ²⁹ Na Er Josuabë bowene. Na Josua Elieserbë bowene. Na Elieser Jorimbë bowene. Na Jorim Matatbë bowene. Na Matat Livaibë bowene. ³⁰ Na Livai Simeonbë bowene. Na Simeon Judabë bowene. Na Juda Josepbë bowene. Na Josep Jonambë bowene. Na Jonam Eliakimbë bowene. ³¹ Na

Eliakim Meleabë bowene. Na Melea Menabë bowene. Na Mena Matatabë bowene. Na Matata Natanbë bowene. Na Natan Devitbë bowene. ³²Na Devit Jesibë bowene. Na Jesi Obetbë bowene. Na Obet Boasbë bowene. Na Boas Salmonbë bowene. Na Salmon Nasonbë bowene. ³³Na Nason Aminadapbë bowene. Na Aminadap Atminbë bowene. Na Atmin Arnibë bowene. Na Arni Hesronbë bowene. Na Hesron Peresbë bowene. Na Peres Judabë bowene. ³⁴Na Juda Jekopbë bowene. Na Jekop Aisakbë bowene. Na Aisak Abrahambë bowene. Na Abraham Terabë bowene. Na Tera Nahorbë bowene. ³⁵Na Nahor Serukbë bowene. Na Seruk Reubë bowene. Na Reu Pelekbë bowene. Na Pelek Eberbë bowene. Na Eber Selabë bowene. ³⁶Na Sela Kainanbë bowene. Na Kainan Arpaksatbë bowene. Na Arpaksat Siembë bowene. Na Siem Noabë bowene. Na Noa Lamekbë bowene. ³⁷Na Lamek Metuselabë bowene. Na Metusela Enokbë bowene. Na Enok Jaretbë bowene. Na Jaret Mahalalelbë bowene. Na Mahalalel Kenanbë bowene. ³⁸Na Kenan Enosbë bowene. Na Enos Setbë bowene. Na Set Adambë bowene. Na Adam Gotobë bowene.

4

Satan bu Jisame tëbo loweneme fene susu totle

¹Gotobë Amtëtomba, Jisas mëta telutabetle na bu Jordan tu mago ita tuju. Na Gotobë Amtëtomba bume ho jwa tabo elë tlelule. ²Na Satan bume niliafewe olë tëbo loweneme fene susu totokwefle.

Na kë nalë, Jisas hi hana tle na bu foneme gli tle. ³Satan bume gali tlole, “Ju Gotobë nëba nëgebë kwe, ju ebë anijime gali eolëme na bu bletë nagemente fata naeglamëme. Na ju hi elëme.” ⁴Kwe

Jisas bume gali tafu tētatile, “Gotobē bogo megali lala, ‘Hi wesibiwa, onehome, lale tafame hana lēgaitameme.’”

⁵ Na kwe Satan bume kē mago mana tilekole. Na bume iniwa tatako lifate lalebotanewa totometle. ⁶ Na gali tlole, “Bo jume tako afutukume nēgaitēme, kē iniwa lifatebē onehome eso ho tafa naegletēmeme na ju tako eso home tafa elēme. Na bo kē lifatebē iniwa lale wesibi jume yo noglēmē. Kē iniwa lifate na wesibi ebē bobē, bu bome wayo tlonē. Na bo li home yo noglolēbēme tole nēgelēna, kwe bo lalowa yo noglolēmē. ⁷ Ju bome sēkefo miti tafa eletenēna na bome megali eglonēna, ‘Ju bobē lale tako eso ho tafa eletenē, bo jume tako tole nanēletē,’ kwe bo kē iniwa lifate na iniwa wesibi jume yo noglēmē.” ⁸ Kwe Jisas bume gali tafu tētatile, “Gotobē bogo megali lala, ‘Goto buwa jubē eso home tafa lēletē. Ju bume fwa satole eletle na saesogo elelēle.’”

⁹ Na Satan Jisasme Jerusalem lifatewa tlelule na tako lotu lo leli elē tilekole. Na bume gali tlole, “Ju Gotobē nēba nēgebē kwe, ju lalowa emagowa okli etēkake na ju tēbo hana eglitame. Hanane mu. ¹⁰ Gotobē bogo megali eglamēme nēgeme, ‘Goto, bubē enselme jine lēglēmetēme, na bu jume ululu mēgētome.’ ¹¹ Na bu mata megali lala, ‘Bu jume fa mēgēmalitome bubē tobana, na jume aniji yo hana sle eglēmē.’” ¹² Na Jisas bubē gali tafu tētatile, “Gotobē bogo megali lala, ‘Jubē tako Gotobē afutuku asa su etatile.’”

¹³ Satan bu Jisasme memelē wesibina wasusu tēbetēfale, na bume kile totle, li olē nalē ita su nalogotleme.

Jisas bu Gotobë lale gali, Galili provins mago onehome afina të tētātēme

¹⁴ Jisas bu, Gotobë Amtētombabë afutukuna, Galili provinswa ita tuju. Na Jisas kë tafa tëglebë gali, Galili provinsbë li life li life mago onehome fifiji mëtlagutëma. ¹⁵ Na bu li life li lifebë lotu lo mëta, Gotobë gali onehome okokwe tlagukefëme. Na iniwa oneho bume fleflesu mëtletla na bibita mototla.

Nasaret life mago oneho Jisasme enisusu memëtletla

¹⁶ Jisas bu Nasaret lifewa tuju. Ëtani bu kë lifeme sigli tle. Na bubë tafawa olëna, bu lotu lowa tēkaklu, bu ëbame fene tlekëfe. Na bu hujuna tlibe, Gotobë gali hwi naloglotēmeme. ¹⁷ Na bogo kë ululu sle logotokwefëmebë ho, Gotobë lowene mago gali të totokweflebë, Aisaiabë bogo, bume tlële. Na bu bogo ya tētamë. Na këme kë galibë hwi tlome, kë gali melë lëgëbelalële, ¹⁸ “Gotobë Amtëtomba bo mëta tētabe. Këme nëgeme, Goto bu bome waaniji tlonë, bubë lale gali, wesibi jwa onehome të nanëgëtatēmeme. Na bu bome këme jine tlënë, kalabusu mëta kë tafa mëglabë onehome megali nanoglomëme, ‘Sobo kalabusu lo lalowa kile elo.’ Na naba titiki tabo onehome megali nanoglomëme, ‘Sobo lalowa hwi elo.’ Na bu bome këme jine tlënë, gëglë kë mëglelëmabë onehome nanëgaitamëme na bubë afowelili sle nanogotometēmeme. ¹⁹ Na bu bome jine tlënë, onehome megali nanoglomëme, ‘Goto, bubë onehome kë lëgaitamebë olë, ekë folokoketle.’”

²⁰ Na Jisas bogo geni tēta, na bogo kē ululu sle logotokefēmebē home tlēle na mana tafa tle. Na iniwa oneho, lotu lo mēta kē tafa mētēlulabē, Jisame fwa wēya mētēlēla.

²¹ Na kwe bume gali tlome, “Ebē gali, sobo Gotobē bogo mago kē aholokwane egelobē, bu ēje iniyafememu ekē fata lēle.”

²² Lale gali tē totleme nēgeme na bume kēme flelesu mētletla na bibita mototla. Na bume kē tē tētātēmebē gali mana lowene mētletla. Kwe, bu megali mētla, “Bu ebē galime, kē gali loglonabē, habelēme gali lēlene? Bu seme kē gali loglonabēye, kwe Josepbē nēba tekwe nēge.”

²³ Na Jisas bume gali tlome, “Bo walowene sle nēletēyo. Tokwafe sobo kē ētanifu anebo gali bome tē egētātēname, ‘Dokta, jubē ato elili sle egotleme, na ilawa mago hobē ato elili mata sle etome tēmeme.’ Na sobo mata gali egloname, ‘Ju Kaperneam lifeku mēta wesibi melē kē totomebē sebo waaholokwane tletēyo. Na sebo metole nanēla, ju ebē lifekume mata, kē wesibi melē egotomeme.’ ²⁴ Bo some iniyafeme gali nolēyo, bubē life mago oneho, Gotobē lowene mago gali tē motokweflabē hobē gali aholokwaneme, tole hana mētla. ²⁵ Bo some iniyafeme gali nolēyo, Gotobē lowene mago gali tē totokweflebē ho, Elaija mana tētabena, na seiju one feilawa, Israel provins mēta tafa mētēkouja. Na kē nalē wanagli tako temotēme na aona tlibutu na tobali ita jowa yeme tu hana teto. Na tako fone iniwa lifateme fata tokoutēme. ²⁶ Kwe Goto bu Elaijame Israelbē ilawa mago seiju mēse belē hana jine tletēme. Weye. Bu li ilawa mago seiju mēse belē fwa jine tlētē, bume lēgaitame

nalëgleme. Kë mëse bu Saidon provinsbë tokwëfo lifeku Sarefat mago mëse na bu Israelbë ilawa mago nane. ²⁷ Na kë mata, Gotobë lowene mago gali të totokweflebë ho, Elisa mana têtäbena, na feilawa ato juba jubawa kë mëtëgeholabë oneho, Israel lifate mëta mëtëtabëya. Kwe, Elisa kë mago juba jubawa onehome li hana sle totle. Weye. Bu Siria life mago ho, Namanme fwa sle totle. Naman bu Israelbë afenëbo nane, li afenëbo mago ho.”

²⁸ Na oneho, lotu lo mëta kë tafa mëtëlutabë, bu kë gali aholokwane mëtla na melowene mëtla, “Bu seme, Israelbë afenëbome, gali lëlefe” na tako enisusu memëtletla. ²⁹ Na fe mëtëkaka na Jisame fa mototla, na bume lifeku tiniju elëme so mëtëlagula, fatini mleibu elëme so namëtëlekaklame fene. Bubë lifeku fatini mëta tobetëme. ³⁰ Kwe bu kukuwa lateiwa tëtägwi na latugujuwa.

Jisas ahwane hobë ato mago hehë tletëme

³¹ Na kwe Jisas Galili provinsbë tokwëfo life, Kaperneamwa tëmätule. Na bubë tafawa olëna, onehome Gotobë gali të tëtätëme. ³² Bubë gali aholokwane motlola, na klelego memëtla. Bubë gali flesu hobë galiha nëgeme, kalëlegona tlëme. ³³ Na kë nalë, li ho lotu lo mëta tafa tle na ahwane bubë ato mëta telutabetle. Na bu feilawa aflei tle, ³⁴ “Nasaret life mago Jisas, ju seme habelë egëtaname esine? Ju seme tëbo naegëtaname esine? Bo jume wafi lowene nëletë, ju kë ho kë nëgebë, Goto jume kë jine tëglëbë homu. Ju Gotobë lale homu.”

³⁵ Kwe, Jisas kë ahwaneme anisasana gali tlole, “Ju kuju ebe na ebë home kile etoleme.” Na ahwane kë home life elëme so telëkakle na masana

ku mëta titigo. Na kë ahwane, bume li atoha hana tëbo tètatile na bume kile togotlena. ³⁶ Na iniwa oneho klelego memëtla na blalo gëgali mëtla, “Euowe! Ebë fëye galine? Bubë gali flesu hobë gali fene, kalëlegona tlëme. Bu ahwaneme anisasana gali tlome na bu home lakilewa mototome.” ³⁷ Na iniwa wesibi, Jisas melë kë totomebë, kë galibë, Galili provinsbë li life li life mago onehome fifiji mëtletlëtëma.

Jisas bu Saimonbë bokokame sle tëta

³⁸ Jisas lotu lo kile tle, na Saimonbë lowa təkaklu. Saimonbë bokokabë ato, tako ahojute latletë. Na bu Jisame takune motlola, sle nalëgëtamë. ³⁹ Na kwe, Jisas bu loliwa tujutë, na kë ahojuteme anisasana gali tole, bume kile nalëgëtamëme. Na ahojute bume lakilewa tëta na bu lahujuwa təkake na hi wesibi ahojume tletëme.

Jisas feilawa onehome sle totome

⁴⁰ Atome hwi olë, oneho bubë yabenime, ato elili kë mëtlabë, Jisas belë mëtlesuma. Na bubë toba iniwa ato elili enëneme gogwa tokoutëme na bu iniwa sle tëtagume. ⁴¹ Na bu ahwane hehë tletëme. Na bu feilawa onehome hune mëtëtagume na meafëflei lamëtla, “Ju Gotobë nëbafë.” Kwe Jisas bume anisasana gali tlome, na gëgalime lëkle totome. Kë ahwane bu melowene mëtleme nëgëme, “Bu Goto kë aniji toglolebë ho, onehome nëno nalëgleme.”

Jisas li life li life asë tēbelēfa

⁴² Olobalë mu, Jisas kë life kile tle na ho jwa tabo elë tuju. Na oneho bume hohwi mëtëtatla

na bume mana hwi motlola. Na bume yafe lëkle mototla, bume kile jwa nalogotomeme. ⁴³ Kwe bume gali tlome, “Goto onehobë eso home kë tafa lëgletëmebë lale gali, fli lifateme mata të nëtagutemëme. Goto bome këme jine tlënë.” ⁴⁴ Na bu Judia provinsbë, li life li life measë tëbelëfa na lotu lo mëta gali të tëtagutëme.

5

Jisas mo fafa home gali tlome, na bume nagi mëtlëla

¹ Li olëna, Jisas, Genesaret lake tu helefome tlibe, na feilawa oneho mitisiya na bume lolime loko mëtlëlëtla, Gotobë gali aholokwane namëglame. ² Na Jisas bu lake tu helefo mëta, tële ihe, hwi tlome. Kë ihe, mo fafa enënebë ihe. Kwe ihe bolijaya enëne bu ihe wahune mëtla na solo swa mototoma. ³ Na Jisas bu Saimonbë ihe mëta fe tle. Na bu Saimonme gali tlole, “Ju iheme fe elëme na so elëkakëme, helefo tokwëfo kilewa naegotleme.” Na Jisas iheme tafa tle, na mana onehome gali të tëtätëme.

⁴ Bu gali watë tëtätëme, na Saimonme mana gali tlole, “Te, ku tako elë yegu ekake na sobo solo sike etëkakome, mo fafa naegelome.” ⁵ Na Saimon gali tlole, “O tako ho, ëje klabë yafe sike sike nëla na olë feti na loko menëlebla, kwe sebo mo liha hana buhe notla. Kwe lalowa, jubë gali esogo nëgletëyome na solo sike nëglame.” ⁶ Na bu melëmëtla, na mo feilawa tëkeji bubuhe mëtla, na solo ëjeha holëye mëleme. ⁷ Këme nëgeme bubë weife wege ho flime, li ihe mëta kë tafa mëgelobëme, we motlomo, bume mëgaitamo

namëgelome. Na bu mitisi temo, na mo, kë tële ihe mëta sisike mëtla. Na ihe mo hobota manogwa, ëjeha flu mëleme. ⁸ Na Saimon Pita këme hwi tlole. Na Jisasbë elebo lime sëkefo bubusu totometle na gali tlole, “O, tako ho, ju bome kile etanë. Bo tëbo homu.” ⁹ Saimon na kë tafa mëtlabë ho, kë feilawa mo hwi motloma na klelegomu memëtletëma. ¹⁰ Na Saimonbë yabe, Jems na Jon, Sebedibë nëbale, bu mata klelego memëtelo. Kwe Jisas Saimonme gali tlole, “Ju tutune asa ele. Ëje ju mo fafa ele, kwe tokwafe ju onehome bo belë eglesumetenëme, bome esogo namëglenëname.” ¹¹ Na kwe bu yegu motokouja na yenëba mëta fla mëtla na ihe yenëbawa kiki motokwaka na bubë iniwa wesibi këme hune mëtla na Jisame nagi mëtlëla.

Jisas bu ato juba jubawa kë tëgehlebë home sle totle

¹² Li olëna, Jisas li lifate mëta tafa tle. Na ato juba jubawa kë tëgehlebë ho kë mëta tafa tle. Bu Jisame hwi tlole, na bu belë tisi tle na sëkefo miti bubusu totometle na gali tlole, “Tako ho, ju tole eglena, ju bobë ato lalowa sle etatenëmene na bo Gotobë naba lime lalowa nanëtabëme.” ¹³ Na Jisas toba gwa totatle na gali tlole, “Bo tole nanelë, ju lalowa etabeme.” Na kë juba juba lalujuwa mëtletle. Na bu lalowamu tëtabe. ¹⁴ Na Jisas bume anisasanamu gali tlole, “Jübë ato lalowa kë lëgëbetëbë, ho lime asa gëgali elelële. Matëbe. Ju ejume na jubë ato, lotu lome wege lëglebë home lebotane eoutatleme. Na ju bume wesibi ejuwelëleme, Moses fene gali tle. Na bu kë wesibi Gotome lëlëleme. Na iniwa oneho melowene

namëgletëyome, ‘Jubë ato lalowa lëbetë.’” ¹⁵ Na iniwa wesibi, Jisas melë kë totomebë, kë gali, li life li life feilawa fifiji mëtlagutla. Këme nëgeme, lebutako onehomu mitisitla, bubë gali aholokwane namoglolame na bubë tëbo sle nalogotometëmeme. ¹⁶ Kwe bu lebutako olë, onehome hune tlekëfe na ho jwa tabo elë, Gotome gëgalime, tuju kefë tle. Na Jisas bubë lowene wahwi tlotëme na kë ato mogowa home gali tlole, “O nëba iko. Bo jubë tëbo aholokwana wafi ti nëletë.”

Jisas ato mogo tabo home sle totle

¹⁷ Li olëna, Jisas onehome gali mana okokwe tlome. Na Farisi ho* na Gotobë galime okokwe moglomabë hona kë mëta tafa mëtla. Bu Galili provins mago, na Judia provins mago, na Jerusalem lifate mago, na li life li life mago mitisiya. Na Gotobë afutuku Jisas mëta mana tëbe, na bu onehome këbë afutukuna sle totome. ¹⁸ Na fli ho, ato mogo tabo home sanënena mëtlesula. Na bume lowa mëglelukakulame yafene, Jisasbë elebo lime gwa namugujetlame fene. ¹⁹ Kwe lebutako oneho lo mëta tafa mëtlame nëgeme, na lo wake tle, na bu loliwa hana mëtehila. Këme nëgeme, bu lo leli elë mëtehilikola, na anabali tatë mototaya, na ni labuku mëta kë ni tęgëbebë ato mogo tabo home onehobë ku mëta alabujuwa gwa mëtëmalitala, Jisasbë li mëta. ²⁰ Kë enëne melowene mëtla, “Jisas ebë ato mogowa home lalowa sle logotlemefe.” Na Jisas bubë lowene wahwi tlotëme na kë ato

---

* **5:17** Farisi ho bu Mosesbë gali feilawa esogo mëglelëtlabë hobë weniji. Bu metole lamëtla, Gotobë naba li mëta lale tafa namëglame. Bu Jisasbë olë mëta tafa mëtla.

mogowa home gali tlole, “O yabe. Bo jubë tëbo lowene aholokwana wafi ti nëletë.” ²¹ Na Gotobë galime okokwe moglomabë ho fli, na Farisi ho fli bubë gali aholokwane motlola na blalo gëgali mëtla, “Ëëë! Bu habëtabo hone, Gotoha kë fata lëglebëye? Bu këha gali fëyeme gali lëlene? Bu tëbo homu. Bu Gotome fëyeme boblo lotlene? Ho kwe hobë tëbo lowene aholokwana hana ti lëgletleme. Hanane mu. Goto bu kwe fëyemene, tëbo lowene aholokwana lalewa ti lëgleme.” ²² Na Jisas bubë lowene walowene tletëme. Na bume takune tlome, “Sobo këha lowenena fëyeme lowene elone? ²³ Bo bume megali noglolëna, ‘Bo jubë tëbo aholokwana wati nëletë,’ sobo habë lowene lalone, bo bubë tëbo lowene aholokwana wati nëletelë? Sobo kë wesibi hwi hana elolo. Kwe bo bume megali noglolëna, ‘Ju huju ele, na jubë lowa ejume.’ Na bu huju lëleme, kwe sobo melowene egelome, ‘Bo Gotobë kalëlegona ho, na bo tëbo atona ho lalowa sle nogotlëme. Na bo mata hobë tëbo lowene aholokwana lalowa ti nëgletemëme.’ ²⁴ Kwe bo metole nanelë, sobo melowene egelome, ‘Bo, Gotobë life mago ho, bo ebë life mëta, kalëlegona homu nëtabë. Na bo tëbo lowene aholokwana lalowa ti nëgelëme.’” Na Jisas ato mogo tabo home hwi tlole na gali tlole, “Bo jume gali nolë, ju huju eleme, na jubë ni labuku glo eleme na jubë lowa ejume.” ²⁵ Na kë ho, kë ni tęgëbebë, onehobë naba li mëta lahujuwa tle, na këme ni tęgëbebë ni labuku glo tle, na Gotome fleflesu tletle na bibita totle na bubë lowa tuju. ²⁶ Na iniwa oneho bu klelego memëtla, na Gotome fleflesu mëtletla na bibita mototla. Na megali

mëtla, “Ëje sebo lale klelegowa wesibi fli hwi noloma.”

Jisas Livaime gali tlole, “Ju bome nagi enënë”

²⁷ Tokwafe, Jisas tuju, na takis baliti kë glo lëglekefëtëmebë home hwi tlole. Bu takis lo mëta tafa telule. Bubë weniji Livai. Na Jisas bume gali tlole, “Ju bome nagi enënë.” ²⁸ Na Livai huju tle, na iniwa wesibi hune tle, na Jisame nagi telëkakle.

²⁹ Na kwe Livai Jisame lebutako hi wesibimu bubë lo mëta ahojume tletle. Na lebutako takis baliti kë glo mëglekefëyabë ho na fli ho mata, buna tafa mëtla na hi mëtla. ³⁰ Na Gotobë galime okokwe moglomabë ho, na fli Farisi ho, Jisabë lowene esogo mëglelëtlabë home momata mëtlelëma na megali motloma, “Sobo, takis baliti kë glo mëglekefëyabë ho na fli tëbo lowene kë esogo mëglelëlabë enënename fëyeme hihi elelëkefëmone? Bu tëbo enëne mu.” ³¹ Na Jisas bubë gali tafu tëtätëme, “Dokta bu tëbo jwa mëglabë home hana sle logotomeme, hanane mu. Ho tëbo mëglabë kwe fëyemene, dokta bume fwa sle logotomeme. ³² Na bo kë fenene. Oneho bu meweniji lamëtla, ‘Sebo, Gotobë naba li mëta, lale enënefe,’ bo këha onehobë lowene sleme nane tisi. Weye. Kwe oneho bu melë lowenena kë tafa mëglabë, ‘Sebo Gotobë naba li mëta tëbo enënefe,’ kwe bo këha onehobë tëbo lowene sleme tisi, bubë tëbo lowene aholokwana ti namëglame na Gotobë lale lowenewa esogo namëglelëlame.”

Jisas bu hi wesibi kë yo yo mëglabë lowenebëme gali tle

³³ Na fli ho Jisame gali motlola, “Lebutako olë, Jonbë lowene esogo mëglelëtlabë ho bu hi wesibi yo yo mëtlekefëya, Gotome lowene sle namëgletlame na Gotome gëgali mëtlelëkefla. Na Farisibë lowene esogo mëtlelëtëmabë ho, bu mata melamëtla. Kwe jubë lowene esogo mëglelëtëyobë howe, bu kë lalë lowene esogo hana mëlelëla, bu hihi melekefëya.” ³⁴ Na Jisas wafle gali tlome, “Ho bu mëse sei lëglëna, na mëse sei lëglëbë hi wesibi salë fata logotlana, na kë ho buna mana tafa mëglana, kwe bu hi wesibi yo mëglamene? Weye. Hanane mu. ³⁵ Kwe tokwafe, wame ho bu kë mëse sei home mëglelulana, na bu bubë yabe hona tafa jwa mëglana, kwe kë olëna bu hi wesibi mana yo mëglame.”

³⁶ Jisas bume wafle galime gali tlome. Bu megali latlome, “Ho li tiho gelowa ëho hana ka logotleme, na kë tiho ëho katabo hëno gelowa ëho mëta hana susu logotleme. Weye. Bu melë lëglëna, kwe bu tiho gelowa ëhome tëbo logotleme, na kë tiho ëho ka tabo na hëno gelowa ëhona weife wenyanena hana mëgebome. ³⁷ Na ho li bu tiho wain taba liji tu, ëtanifu mëmë kleli jibona kë blëge blëge mototlabë botolo mëta hana wë logotleme. Bu melë lëglëna, na kë tiho wain taba liji tu sëse lëglëna, kwe ëtanifu mëmë kleli jibo botolome bule logotleme na wain taba liji tu lifewa owë lëkakeme. ³⁸ Këme nëgëme, ho li bu tiho wain taba liji tu, tiho mëmë kleli jibo botolo mëta wë logotleme na bu hana bule lëgleme. ³⁹ Onoho bu hëno wain taba liji tu wahi mëglabë, kwe bu tiho wain taba liji tu tole hana mletëma. Bu megali lamla, ‘Hëno wain taba liji tu ebë lalowa mu.’”

6

Jisas, tafawa olëna wege jwa mëgla galibëme gali tlome

¹ Jisas tafawa olëna, witi liji nuju kukuwa bule mëtëtagujaya. Na bubë lowene esogo mëglelëtlabë ho, witi liji tëtälë mëtla, na sosa mototoma, jibo foke namëgletëmeme. Na mana afabo hi mëtla. ² Na Farisi ho fli, bume hwi motloma na këme takune mëtla, “Euowe! Ebë kwe sobo sogëna lalo. Ebë kwe tafawa olë fe. Sobo tafawa olëna, hi wesibi, fëyeme tëtälë elone? Fëyeme wege elone? Moses bu ëtani kë lowenebëme tako hehë latle.” ³ Na Jisas bubë gali tafu tëtatëme, “Sobo, sebobë ëtanifu eso ho, Devitbë gali, Gotobë bogo mago, hwi sle hana elolone? Bo melëme gali nolëyo. Ètani Devitna, kë tafa mëtëglabë ho, foneme gigli memëtla. ⁴ Na Devit Gotobë lowa tëkaklu, na bu Gotobë naba li mëta kë gogwa mëtlabë bletë nage glo telule. Kë bletë nage, oneho hana hihi mëtla, lotu lome wege mëglabë ho, buwa hihi mëtla. Kwe Devit wali hi tle na bume kë tafa tëglelëmebë home wali sa tëtatëme na bu hi mëtla. Sobo kë gali hwi hana elolone? Èëë?” ⁵ Na Jisas bume ita gali tlome, “Kwe bo, Gotobë life mago ho, bo tafawa olëbë tako ho.”

Tafawa olëna, Jisas toba mogo tabo home sle totle

⁶ Li tafawa olëna, Jisas lotu lowa tëkaklu, na one-home gali të tëtatëme. Na tobamu toba mogo tabo ho këme tafa telule. ⁷ Na Gotobë galime okokwe moglomabë ho, na Farisi ho, Jisame mana hwiwa motlola. Bu melëme hwi motlola, bu tafawa olëna, onehome sle logotomemene o hanane? Bu

melowene namëglame, “Jisas bu tafawa olëna one-home sle logotomena, kwe bume onehobë gali aholokwane moglomabë letitabo hobë naba li elëme mëglelula namëglame, bume tëbo namogot-lame. Bu tafawa olëna wege lëgleme nëgeme.”⁸ Kwe Jisas bubë lowene walowene tletëme. Këme nëgeme, kë toba mogo tabo home gali tlole, “Ju bo belë esime na emëta elikakime.” Na kë ho bu belë tuju tle na bubë lime tlibetle.⁹ Na Jisas bume takune tlome, “Sebobë semle Mosesbë gali habelë lëgëbetle lalëlene? Sebo tafawa olëna lale lowene lalowa esogo nëglelëlamene o tëbo lowene esogo nëglelëlamene? Sebo onehome lalowa nëgaitamamene, bu lale tafa namëglame o tëbo nogotomame?” Kwe bubë gali tafu hana mëtëtatla.¹⁰ Na Jisas bume hwi tlagume, na kë home gali tlole, “Jubë toba elili etokwakle.” Na bu melë totle, na bubë toba lalowa tëbetle.¹¹ Kwe Gotobë galime okokwe moglomabë ho, na Farisi ho, bu tako enisusu memëtletla, na blalo gëgali mëtla, “Euowe, Sebo Jisasme habelë nogotlamene?”

Jisas bu we ita tële home aniji tlome

¹² Na kë nalëwa, Jisas fatiniwa tokwale, Gõtome gëgali nalëglelëleme. Na bu klabë tako, Gõtome gëgali tęgëmaitalebëë na mana feti na loko metleble.¹³ Kliji fe tole, na bubë lowene esogo mëglelëtlabë home gali telokwakëme, bu belë migisitla namëglame. Na bu belë mitisitla. Na bu we ita tële home aniji tlome, na Aposel* wenijina fëfë totome.¹⁴ Bu Saimonme aniji tlole. Na

---

* **6:13** Aposel weniji ebë Jisasbë wege kë fa nogotlabë enënebë weniji. Jisas, Gotobë gali tëme kë jine tëglëmebë enënebë weniji.

Jisas bume li tiho weniji fë totle, “Pita.” Na bu Saimonbë bolijamo, Andrume mata aniji tlole. Na bu Jems, Jon, Filip, Bartolomyu, ¹⁵ Matyu, Tomas, Alfiusbë bowene Jems, Saimon name aniji tlome. Saimon bu Selot ho.† ¹⁶ Na bu Jemsbë bowene Judas name aniji tlome. Na Judas Iskariot name mata aniji tlome. Judas Iskariot bu Jisasme wame-home kë yo toglobebë ho.

Jisas lebutako onehome sle totome

¹⁷ Jisas, bu kë aniji toglobebë ho name, fatini mago kle mëtëmalitaya. Na buna fli lowene esogo mëglelëtlabë hona, lale tabo mëta tlebime. Na feilawa oneho, Judia provinsbë li life li life mago, na Jerusalem lifate mago, na Tair na Saidon nutu helefo li mago, bu mata kë mëta mëtëtabëya. ¹⁸ Bu këme loko mëtëlelëtle, Jisasbë gali aholokwane namoglolame na bubë tēbo sle nalogotometëmeme. Na ahwane kë tēbo mototomebë onehome, sle totome. ¹⁹ Na iniwa oneho bume yafe lu mototla. Tako afutuku bu mëta tēgëbetleme nēgeme, na kë afutuku bume laslewa totome.

Atwati enëne fleflesu matla

²⁰ Jisas swaya tletëme na bubë lowene esogo mëglelëtlabë home hwi tlagume na këme gali tlome, “Sobo tēlewa wesibina enëne, kwe fleflesu egelome. Sobo Gotobë oneho etabetelo, na Goto bu some eso home tafa lëletëyo.

²¹ Sobo fonoba kë tafa egelobë enëne, kwe fleflesu egelome. Tokwafe sobo hi wesibina memelë wesibina matahëna fe egelome.

---

† **6:15** Selot enëne bu metole lamla, li life mago ho bu seme eso home asa tafa malëletëna.

Sobo ye kë eglekefobë enëne, kwe fleflesu egelome. Tokwafe sobo soso egelome.

²² Sobo bome, Gotobë life mago home, esogo eglenëname nëgeme, bu some tēbojiwa këme mëglëyome, na këme hehë mletëyome na këme klëi galina gali moglëyome na këme sobobë weniji sisile mogotometëyome. Oneho bu some këha melë mëgëtona, kwe sobo fleflesu egletemome. ²³ Sobo fleflesu elome na tètane ebome. Tokwafe, Goto some heven life mëta feilawa wesibi lëglëyome. Ètani bubë bosemnenino, bu Gotobë lowene mago gali tē mototokweflabë home mata melamototokwefëma.

²⁴ Kwe sobo feilawa balitina enëne. Sobo hai! Sobo, sobobë lale wesibi wafi glo elo na sobobë lale tafa wafi fa etlo. Sobo tokwafe naba lalawa egotome.

²⁵ Sobo hi wesibi mëta kë egemulubë na imo feilawa kë tētafu egotomobë enëne. Sobo hai! Kwe tokwafe sobo fone egelome na naba lalawa etome.

Sobo sostonawa kë egëtabobë enëne. Sobo hai! Tokwafe sobo ye egelome. Na naba lalawa etome.

²⁶ Na iniwa oneho some fleflesu mëgletëyona na bibita mëgëtona. Sobo hai! Ètani bubë bosemnenino bu Gotobë lowene mago gali tē mototokwefëmabë sosogëna enëneme kë fene melë lamototoma.”

Some kë wame moglëyobë enëneme tole sle egletemome

²⁷ Jisas ita gali tlome, “Sobo bobë gali kë aholokwane egletë nabë enëneme gali nolëyo, some kë wame moglëyobë enëneme tole sle egletemome. Na ho some gëglë mëglelëyona, sobo bume tole sle

egletemome na maninibo egletemome. ²⁸ Fli ho some hana mëglëyona, sobo Gotome gali elëlome, bume lëgaitame nalëgleme na bume lale wesibi lëglëme nalëgleme. Some kë gëglë mëglelëyobë enëneme, Gotome gali elëlome, bume maninibo nalëgletëmeme. ²⁹ Na ho jume ahino elë bu lëglena, kwe bu malële, ju bume kofaya asa tëke elole. Weye. Ju jelë ahino elë obwelë etatleme, bu jubë jelë ahino elë mata bu nalëgleme. Na ho jubë gelowa ëho li fa logotlena kwe fa malotle, na kwe li gelowa ëho mata elëleme. ³⁰ Ho fli jume wesibime takune mëglëyona, ju bume eglëmewa egleme. Na ho jubë wesibi fa logotlena, ita lëgleme asa takune elole. ³¹ Iniwa wesibi sobo fenene tole eletemo, some melë lamëto, sobo kë wesibiwa bume melë egotomome.

³² Ho some kë tole mëgletëyobëme fwa tole egletemona, kwe ho sobobë lakaleme habëna lowene mëgletëyomene? Tëbo lakalena enëne mata bume kë tole mëgletëmabë enëneme, bu tole lamëletëma. ³³ Ho some kë mëgaitobë, sobo bume fwa egaitamona, kwe ho sobobë lakaleme habë lowene mëgletëyomene? Tëbo lakalena enëne mata, bume kë mëgaitamabë enëneme memaitama. ³⁴ Sobo melowene egelona, 'Bu sebobë baliti seme kofayame lalowa mëglënamefe.' Na sobo bume fwa baliti esokwaneme eglëmona, kwe ho sobobë lakaleme habëna lowene mëgletëyomene? Tëbo lowene enëne bu fli tëbo lowene enëneme baliti esokwaneme memelë melëma. Bu melowene mëgletëmame nëgeme, 'Kofaya seme mata mëglënamefe.' ³⁵ Kwe sobo, sobobë wame home tole eletemome na lale

lowenenawa yonane elelēmome. Sobo bume baliti elēmome, na melowene asa elo, ‘Bu seme tokwafe ita mëglëname.’ Weye. Sobo melë lalowa, kwe tokwafe sobo lale wesibi fa egotlome, na sobo tako kalëlegona Gotobë nëbale egëtabome. Gotome fleflesu jwa mëglekefëtlabë enëneme, na tëbo enëneme mata, Goto bume lalowa lëgaitameme. ³⁶ Sobobë heven life mago blijaya, fli enëneme fene maninibo lëletëme, sobo mata melë maninibo egletemome.”

Sobo fli enënebë lakale asa hwi eletemo. Matëbe

³⁷ “Sobo fli enënebë lakale asa hwi eletemo na megali asa elomo, ‘Bu tëbo enëne.’ Sobo melë egelona, kwe kofaya Goto mata sobobë lakale hwi sle lëgletëyome, na megali lëlëyome, ‘Sobo tëbo enëne.’ Sobo fli hobë tëbo lakale aholokwana ti egletemome na lowene asa elekefëtemo. Na Goto sobobë tëbo lakale mata aholokwana ti lëgletëyome na hana lowene lëglekefëtememe. ³⁸ Sobo ho lime wesibi elëlome na Goto bu mata some kofayame wesibi lëlëyome. Bu some feilawa wesibimu lëglëyome. Bu wesibi ëfomemu kale lotomeme, owë mëkaketleme. Na some lëlëyome. Sobo wesibi home këniji elëmowe, kwe Goto mata some kënijiwa lëglëyome.”

³⁹ Jisas bume wafle galime gali tlome, “Naba titiki tabo ho, li naba titiki tabo home alëge lalowa lebotane lëgëtagutlemene? Weye. Bu melë mëgelona kwe bu iniwa fulujuwa mitigwëyome. ⁴⁰ Tisa kë okokwe loglalebë nëba bubë tisabë lowene hana sigli lëtatleme. Kwe tokwafe bu tisabë lowene, lowene sle lëletlena, kwe bubë tisabë lowene fene lëbetle, bu këha melë lëgleme.

41 Ju hwetiki tokwëfo, blijahabë naba mëta kë egëbatlebë, fëyeme hwi elotlene na kwe jubë naba mëta tako ti bule tabo tako kë lëgëbetëbë, lowene jwa fëyeme eletlene? 42 Ju tako ti bule tabo tako jubë naba mëta kë lëgëbetëbë hwi hana eglolena kwe ju li afame habë gali eglolemene, ‘O afa, bo jubë naba hwetiki tokwëfo, lalowa tufiji nëgëtatëmene?’ Weye. Ju sosogëna ho. Tako ti bule tabo, jubë naba mëta kë lëgëbetëbë afina tufiji etokwakleme. Na tokwafe ju hwi sle ekakeme na tokwëfo hwetiki, blijahabë naba mëta kë egëbatlebë, mana lalowa tufiji egëtatleme.”

Tëbo ti, tëbo liji mogwalëme

43 Jisas ita wafle gali tle, “Lale ti, tëbo liji hana mogwalëme. Na kë fenene, tëbo ti mata, lale liji hana mogwalëme. 44 Ho bu ti liji afina hwi molola na weniji lowene mletla. Ho bu atowai liji, walëlëba ti mago hana tëtälë lëgleme na bu wain taba liji, ikiji taba mago hana tëtälë lëgleme. 45 Lale ho bu feilawa lale lowene bubë lowene mëta lëbetle. Këme nëgëme bu lale lowenena këme tafa lële. Kwe tëbo ho bu feilawa tëbo lowene bubë lowene mëta lëbetle këme nëgëme bu tëbo lowenena këme tafa lële. Tëbo lowene bu mëta lëbetlena, kwe tëbo galime gali lële. Kwe lale lowene bu mëta lëbetlena, kwe lale galime gali lële.”

Lale lo gliji ho na tëbo lo gliji ho

46 “Sobo bome mefë fëyeme etanane, ‘Sebobë tako ho,’ kwe bobë gali esogo jwa fëyeme elelëtënanane? 47 Ho bu bo belë ligisina na bobë gali aholokwane lëglena na esogo lëglelëlena, bo këha hobë lowene some gali noglëyome. 48 Kë ho

bu lale lo gliji lëglebë ho fenene. Bu life afina kakë yefi lële, na mësëbahihha ti këme lë lëtamë. Na lo kë matawa gliji lole. Na tokwafe haliji tu ligisina na kë lo yafe bëbë logotlena kwe bu hana fli logotleme, bu lale kalëlego lo gliji tëgleme nëgeme. ⁴⁹ Kwe ho bobë gali aholokwane lëglena na esogo hana lëglelëlena, bu tēbo lo gliji lëglebë ho fenene. Bu life hana yefi lëgleme na kalëlego jwa ti lë sle hana lëgētame. Tokwafe haliji tu ligisina na kë lo bëbë logotlena kwe bu lafliwa lotleme na tēbo lëleme.”

7

Jisas bu wame home boblo mogotomabë enënebë eso hobë wege home sle tētatl

¹ Jisas onehome gali watë tētātēme na Kaperneam lifewa tuju. ² Na wame home boblo mogotomabë enënebë eso ho kë life mēta tētābe na bubë wege ho jowa. Bu kë wege home tako tolemu latlekefētēle, kwe bu tako tēbomu latletle na ëjeha gli lëletleme. ³ Na wame home boblo mogotomabë enënebë eso ho Jisas kë tafa tēglebë gali aholokwane tle, na kwe bu Israelbë afenëbonibë letitabo enëne fli, Jisas belë jine tlēme, bume takune namoglolame, bu ligisi nalëgleme na bubë wege home sle nalëgētatlēme. ⁴ Bu Jisas belë mutuju tla na bume anisasana gali motlola, “Kë wame home boblo mogotomabë enënebë eso ho, bu lale homu. Ju lalowa egaitalēmene? ⁵ Bu seme, Israelbë afenëbonime, tole latletēna, na bu sebobë life mago lotu lo gliji tletēna.”

⁶ Na kwe Jisas buna mutuja na loliwa fwa mutula na kë wame home boblo mogotomabë

enënebë eso ho, bubë yabe home Jisas belë jine tlëme, bume megali namoglolame, “Tako ho, matëbe, menuju asa këkë ele. Bo lale ho nane, ju bobë lowa kë ekaklime. Weye. Bo tēbo ho. ⁷ Na bo mata, bo lale ho nane, ju belë kë nigisime. Weye. Bo tēbo ho. Kwe, ju galiwa elëme, na bobë wege ho lalowa nalëgetabetenëme. ⁸ Bo ebëha gali këme gali nelë. Fli eso ho bu bome tafa mlëlëna na bo mata wame home boblo mogotomabë enëneme tafa nëlelëmë. Na bo ho lime megali noglolëna, ‘Ju eiju,’ kwe bu lalugujuwa. Na bo ho lime megali noglolëna, ‘Ju esi,’ kwe bu laligisiwa. Na bobë wege home megali noglolëna, ‘Te, ju wege ele,’ kwe bu lawegewa lële.”

⁹ Jisas kë hobë gali aholokwane tlotle, na klelego metletle, bume tako lowene sle lëgletleme nëgeme. Na bume kë esogo mëtlelëlabë onehome swaya tletëme na gali tlome, “Bo some gali nolëyo, bo Israelbë afenëbo ku mëta, këha lowene sle lëgletenëbë home hana hwi nololë. Kë wame home boblo mogotomabë enënebë eso ho bu bome tako lowene sle lëletënë kwe Israelbë afenëbo bu iniwa këha nane, bu bome tokwëfo lowene slewa lamletëna.” ¹⁰ Na kë ho, kë jine tēglëmebë, bu kë eso hobë lowa ita mitisiya, na kë wege home yafe hwi motlola, kwe wasle tle.

Jisas bu sei ju mësebë nëba huju tētātē

¹¹ Tokwafe, Jisas bu li lifekuwa tuju. Kë lifekubë weniji Nain. Na bubë lowene esogo mëgletëlabë hona na fli feilawa onehona, bu nani iniwa mutuja. ¹² Na bu kë lifekubë lëglesu ino elëme loliwa fwa mëtëkakija, na bu u mogo kë mëtlelëkakilabë home esune mëtlëma. Na kë u mogobë bota, nëba

jowa na bu seiju tafa ele. Na feilawa oneho kë lifeku mago, bu kë seiju mëseme nani mëtlesujaya. ¹³ Jisas kë mëseme yafe hwi tolë na tako maninibomu metletë na gali tolë, “Asa ye ele.” ¹⁴ Na bu loliwa tuju tle na u mogo kë lëgëbebë sanëne lu totome. Na u mogo kë mëtehilabë ho mana këme fwa mitlija. Na Jisas gali tle, “Falake, bo jume gali nolë, ju mana huju ele.” ¹⁵ Na gli këtëglebë falake, huju tle na tafa tle na mana gëgali tle. Na Jisas botame tlë. ¹⁶ Na iniwa oneho klelego memotokouja na Gotome fleflesu mëtletla na bibita mototla na gali mëtla, “Goto bubë lowene mago gali kë të togotlebë ho tako kalëlegona ekë jine lëletëna. Goto bu wafi lisi tëna, bubë onehome lëgaitame nalëgleme.” ¹⁷ Na Jisas kë nëba kë huju totlebë gali, Judia provinsbë li life li life fifiji mëttagula na kakë elë mago life mata fifiji mëttagutla.

Tu mëta kë baptais totokwefëmebë Jon, bubë lowene esogo mëtleletelobë ho, Jisas belë jine tlëme

¹⁸ Jonbë lowene esogo mëgleletlabë ho, iniwa wesibi Jisas kë sle totomebë, Jonme gali motlola. ¹⁹ Na Jon bubë lowene esogo mëtleletelobë home, gali telokwakëme, na bu mitisijo. Na bu kë tlemalë home Jisas belë jine telokwakëme, bume metakune namoglolome, “Goto jine gali kë lëglelebë ho, kë ho ju ekënëne, o kwe sebo li home hwi nëgletlamene?” ²⁰ Na kë tlemalë ho, Jisas belë mitisijo. Na bume gali motlolo, “Tu mëta, kë baptais totokwefëmebë Jon, seme ju belëme jine lëlebakëno, na bu jume metakune lalolë, ‘Goto jine gali kë lëglelebë ho, kë ho ju ekënëne o kwe sebo li home hwi nëgletlamene?’”

²¹ Kë nalëwa, Jisas, bu lebutako onehobë memelë ato elili sle sle totometëme, na onehobë ato mago lebutako ahwane hehë tletëme. Na bu lebutako naba titiki tabo onehome sle totometëme. ²² Na Jisas Jonbë lowene esogo mëtletelëlobë hobë gali tafu têtatëme, “Iniwa wesibi sobo kë hwi eglomobë na kë aholokwane egelobë sobo Jonme sagali ejuwelëlo. Naba titiki tabo oneho wahwi mla, na elebo tëbona oneho asë sle mla, na ato juba jubawa kë mëtëbetëmebë oneho, bu lale tafa mla, na aholo titiji tabo oneho bu waaholokwane mla, na gigli kë mëgebëyabë oneho wahuhuju mla, na bu Gotobë lale gali, wesibi jwa enëneme të mëtatëma. ²³ Oneho bome kë lowene sle mëgletë nabë lowene kile jwa mëglana kwe bu fleflesu matla.”

²⁴ Jonbë gali kë mëtehilobë ho wamëtëyeu, na Jisas Jonbë gali onehome megali tlome, “Sobo ëbame ho jwa tabo elë kë tégëyeubë, sobo habëtabo home hwime tëyeune? Sobo li li lowenena home hwime tëyeune, flelu agosaba fene abeiabei lotome? Weyewa. ²⁵ Sobo fëye wesibi hwime tëyeune? Sobo, lale ëho kë gelo togotlebë home hwime tëyeune? Weyewa. Ho bu lale lale ëho ato mëta kë mëgëbetëmebë na lebutako lale wesibi kë mëgëbetëmebë, bu walujume nane tafa mla. Weyewa. Bu tako lifatebë eso hobë lo mëta tatafa mla. ²⁶ Sobo fëye wesibi hwime tëyeune? Gotobë lowene mago gali të totokweflebë home hwime tëyeune? Kwe nëgali fe? Na bo some gali nolëyo, kë Gotobë lowene mago gali kë të togotlebë ho bu lalowa mu, kwe fli Gotobë lowene mago gali kë të mogotlabë ho bu sogë lalowaha. ²⁷ Gotobë bogo, Jonme, megali lalatlë, ‘Aholokwane elo, kwe

tokwafe bo ho lime jine nëglëlème, bobë gali të nalëtaguleme. Na bu jume loutatème. Na bu alège jume fu nalëgëtagutème.’ ²⁸ Bo some gali nolëyo, Iniwa oneho bu ëtani kë tafa motokweijabë na ëje mana kë tafa mokouja, bu letitabo hoha kwe Jonye bu tako letitabo homu. Kwe, Goto eso home kë tafa lëgletëmëbë oneho mago, li atwati homu kë tëtäbëbë, bu letitabo homu kwe Jonye bu sogë letitabo ho.”

²⁹ Na iniwa oneho na takis baliti kë glo mëglekefëyabë hona bu kë gali aholokwane mëtla na gali mëtla, “Gotobë lowene ebë lale mu.” Jon bume wafi baptais totomeme nëgeme na bu kë galime këme gali mëtla. ³⁰ Kwe Farisi ho, na Gotobë galime okokwe moglomabë hona bu Jon mëta baptaisme iweniji lamëtla. Këme nëgeme bu, Goto kë lebotane tëtätëmëbë lale loweneme, tëboijiwa këme molola.

³¹ Na Jisas bu ita gali tlome, “Ebë olëna kë tafa mëglabë oneho bu fëye wesibihane? Bo some wafle galina lëlekuju nëletëyo. ³² Kë oneho bu fli hobë gali tole hana mletëma. Bu nëbale lifeku kume kë salë mëglabë fenene. Bu fli nëbaleme gali melëkakëma, ‘Iniwa wesibi sebo metole kë nëgletëmabë, sobo kë wesibime tole hana eletemo. Sebo some ifeife nëletëyo, sebo sobona sawa nanëglame kwe sobo sawame tëboijiwa lalo. Na sebo maninibo ye nëla kwe sobo tëboijiwa lalo na ye hana elo.’” ³³ Na Jisas ita gali tlome, “Jon, onehome kë baptais totomëbë ho, bu tisi na bu bletë nage na wain tabo liji tu hana hi tle. Kwe sobo gali telo, ‘Ahwane tëbo bu mëta tafa lële.’ ³⁴ Na bo, Gotobë life mago ho, bo tigusibë na bo hi wesibi

hi telë na wain taba liji tu hi telë na sobo gali tlekefo, ‘Sobo hwi elo, bu feilawa hi lëglekefëbë ho na feilawa wain taba liji tu hi lëglekefëbë ho. Na bu takis baliti kë glo mëglekefëyabë hobë yabe na tëbo lowene kë fa motokweflabë hobë yabe.’
³⁵ Sobo këha gali gali elekefo, kwe oneho bu Gotobë lowene kë fa mogotlabë, bu seme melebotane mëtatëname, Gotobë lowene ebë nëgali mu.”

Mëse li, Jisasbë juba lëkaluwa tuna swa totometle

³⁶ Farisi ho, bubë weniji Saimon, Jisame no tlële, buna hi namëgelome. Na Jisas kë hobë lowa tëkaklu na hi labuku mëta tafa tle. ³⁷ Na lisei lisei tëglebë mëse, li kë lifeku mëta tëtabe. Kë mëse, gali meaholokwane tle Jisas Farisi hobë lo mëta kë lëtabe. Na bu lale anijina kë blëge blëge mëtëtayabë botolona lëkaluwa tu fa totle. ³⁸ Na bu Jisas kë mëta tafa lëglebë lowa tlelëkakule, na Jisasbë elebo li mëta tlibetle. Na mana ye tle. Bu ye tlebë na nabatu Jisasbë juba mëta tuha tetotë. Na bubë eslehuba heletanënona, Jisasbë juba mago nabatu sosa totometle. Na bubë juba ëfalëbona itaita momotlë tletle na lale lëkaluwa tu juba mëta wë tëtatile.

³⁹ Na kë Farisi ho Jisame bubë lowa hime kë notëglëlebë, kë mëse, Jisame kë fa tëgëtatlebë wesibi yafe hwi tlole na bubë lowenenawa melowene tle, “Kë ho, Gotobë life mago nëgebë, kwe bu melowene lëgletëme fene, ‘Bu tëbo lakalena mëse.’”

⁴⁰ Jisas bu kë hobë lowene walowene tletle na bume gali tlole, “Saimon, bo jume li galime gali nolëme.” Na Saimon bume gali tlole, “Tisa, jubë gali të etle.” ⁴¹ Na Jisas gali tle, “Tlemalë ho bu

baliti li hobë toba mago esokwaneme glo mètelo. Li ho bu we lujuafe we baliti esokwaneme këniji glo tle na liye we lujua balitiwa esokwaneme këniji glo tle. ⁴² Kwe tokwafe kë tlemalë ho kofaya baliti mëglëlome fene kwe bu baliti hanane. Na këme nëgеме bu kë tlemalë hobë kofaya baliti glo lëglebë lowene aholokwana ti lëletëmeme na kë balitime ita hana takune loglomeme. Na ju habë lowene lalene, bu mago tlemalë ho ebë kë nëgebë feilawa tole yalë lëgletlemene o sozi tolewa yalë lëgletlemene?”

⁴³ Na Saimon bume gali tafu tëtatlë, “Bo melowene nanelë, we lujuafe we baliti esokwaneme kë tëglëlebë ho, bume tako tole latletle.” Na Jisas bume gali tlole, “Jubë gali nëgali galimu.”

⁴⁴ Na Jisas mëseme swaya tokokwetë na Saimonme gali tlole, “Saimon, ju ebë mëse kë eglibebëme hwi hana eolëne? Bo jubë lowa nëkaklina, kwe ju bobë juba tuna swa hana etometenë. Kwe ebë mëse kë nëgebë, bubë nabatuna bobë juba swa etometenë. Na bubë esolehubana sosa etometenë. ⁴⁵ Na ju bome ëfalëbona sësle hana etanë, kwe ebë mëse bobë juba ëfalëbona sësle etometenë. ⁴⁶ Na ju bobë eso mëta welë tu hana wë etatenë, kwe ebë mëse, bobë juba mëta lëkaluwa tu wë etatenë. ⁴⁷ Këme nëgеме bo jume gali nolë, ebë mëse kë nëgebë, bo bubë feilawa tëbo lowene aholokwana wati nëletë. Këme nëgеме bu bome tako tole këme eletenë. Kwe ho bubë tëbo lowene tokwëfo, na Goto kë tëbo lowene aholokwana wati lëletle kwe bu Gotome tokwëfo tolewa lëletle.” ⁴⁸ Na Jisas kë mëseme

gali tolë, “Bo jubë tëbo lowene aholokwana wati nëletë.” ⁴⁹ Na buna masei li mëta kë tafa mëtlabë ho, bu kë gali aholokwane mëtla na blalo mana gëgali mëtla, “Ebë habëtabo hone? Bu sogëna lalële, tëbo lowene aholokwana habëna ti eglemene?” ⁵⁰ Na Jisas kë mëseme gali tolë, “Ju bome lowene sle egletenëme nëgeme, na Goto jubë tëbo lowene aholokwana këme ti lëletë. Jubë lowene wasle nëtatë. Ju fleflesuna eiju.”

8

Jisasna kë mutujabë one

¹ Tokwafe, Jisas li life li life asë tëbelëfa na one-home, Goto onehobë eso home tafa lëgletëmebë, lalë gali të tëtagutëme. Na bubë lowene esogo mëglelëtlabë ho we ita tële, buna mutuja. ² Na fli one mata, ëbame ahwane tëbo bubë ato mago kë hehë tēgletëmebë na tëbo kë sle totometëmebë, buna mutuja. Liye, Makdala life mago Maria. Ëbame Jisas, tobali ita tële ahwane tëbo, bubë ato mago hehë tletëme. ³ Na liye Joana na Susana na fli feilawa one mata buna mutuja. Kë one kë nëgebë, bu Jisasna bubë lowene esogo mëglelëtlabë hona, bubë balitina, hi wesibina mëtaitama. Joana ebë Kusabë no. Na Kusa, eso ho Herotbë lo tafa lëlelëkefëtlebë eso ho.

Jisas mewafle gali latlome, “Ho aoba liji nujume sike lëkou”

⁴ Li life li life mago oneho Jisas belë mitisiya. Na feilawa oneho bume loko mëtlelëtla. Na bume wafle gali të tëtatëme, ⁵ “Ho li nujuwa luju, aoba liji sike nalëkoume. Bu aoba liji sike lëkoubëe,

na fliye alëgeme mititigo tle. Na oneho jubana fëfe melekefëya na fole jiwa mëtëkekebë lahiwa mële. ⁶ Na fli aoba lijiye anijina flëke mëta mititigo. Na liji hulu mële kwe kë flëke tu jwa nëgeme, na lakokowa mëbe. ⁷ Na fli aoba lijiye, ikiji taba wayo mëta mititigo. Na kë ikiji tabana aoba liji weife hulu mëtle na kë aobame lamuwa mototome. ⁸ Na fli aoba lijiye bu lale flëke mëtamu mititigo. Na bu hulu mëtle na bubë liji feilawamu motowalë. Bubë liji kënji motowalëwagu, we lujuafe we, we lujuafe we.” Jisas kë wafle gali watë tëtätëme na onehome gali tlome, “Ebë gali aholokwane lalo, sobo salowene sle eletelo.”

Jisas bu fëye lowene nane, wafle gali kë të tëtätëmebëye

⁹ Jisabë lowene esogo mëglelëtlabë ho bume kë wafle gali wayobëme takune motlola. ¹⁰ Na bu këme gali tlome, “Ëtani, Goto, onehobë eso home kë tafa lëglelëmebë gali olafa hana tletëme. Kwe ebë olëna bu kë ëho gali some waolafa tëtätëyo. Kwe bo fli onehome wafle galinawa gali tlome. Bo wafle galiwa këme gali tlome, bu mana itaita hwi mëglekefëyana kwe wesibi lowene sle hana mëgletlame. Na bu gali itaita meaholokwane mëglekefëyana kwe gali wayobë lowene hana mëgletlame.”

Jisas bu aoba liji wafle gali wayobë tohwa sle tëtätëme

¹¹ Na Jisas ita gali tlome, “Kë aoba liji wafle gali wayobë melë lëgëbetlelalële. Aoba lijiye, Gotobë galime lëlekuju ne. ¹² Na aoba liji alëgeme kë mititigobëye, bu Gotobë gali aholokwane mëglabë

enëneme lëlekujū ne, kwe Satan ligisiwa lëglebë na kē gali bubë lowene mago lafawa letokwakëtëme. Satan bu melowene lalële, ‘Gotome lowene sle mëgletlalime na Goto bume nëno lëglelime.’ ¹³ Na aoba liji, anijina life mëta kē mititigobëye, bu ebëha enëneme lëlekujū ne. Bu Gotobë gali aholokwane mla na hokweinawa lowene mletla na fleflesu mletla. Kwe bubë gali bubë lowene mëta lëgëbetëme sle hana lëletëme, olo wesibi fenene tayafu su sle hana motometëme. Këme nëgeme, kē nalëwa këme lowene mletla. Kwe hobota olë yafe fata lëletëme, Gotome aholokwana latiwa mla. ¹⁴ Na aoba liji, ikiji taba wayome kē mititigobëye bu ebëha enëneme lëlekujū ne. Bu Gotobë gali aholokwane mla na lowene mletla, kwe bu ebë life mago hobota wesibime fwa tako lowene lamletëma, na feilawa baliti glo mëglame fwa lowene mla, na bu ebë life mago lale wesibime fwa fleflesu mla. Na kē wesibiwa Gotobë gali lëlamu mëtatle, na bu Gotobë gali lowene sle jwa këme mletla. Bu tëtetabo hi wesibi fenene. ¹⁵ Na aoba liji lale flëke mëta kē mititigobëye bu ebëha enëneme lëlekujū ne. Bu Gotobë gali aholokwane mla, na bu kē gali bubë lowenena kiki motla. Bubë lowenena maninibona lalowa mëbetëmemu. Na bu kē gali aholokwana hana ti mla na bubë lowene li wesibi mëtaha hana soslo lëletëme na bu lale lowene mëta fwa tafa mla.”

Oneho lamo fiji tabo isekuna hana lamu mëgëtayame

¹⁶ Jisas ita gali tle, “Oneho bu lamo fiji mëtayana, na isekuna hana lamu mëgëtayame o ni labuku lokwalëfe mëta hana ëho mëgëtayame. Hanane

mu. Bu masei mëta gwa mëtaya. Na oneho lowa mëkaklijana, bubë elulego hwi namoglotëyame. ¹⁷ Na wesibi elulego mëta fene olafa tletëme, iniwa wesibi ëho kë mëglebë, kwe tokwafe Goto olafa lotomeme. Na iniwa wesibi oneho ëho kë motomabë, kë mata, tokwafe Goto olafa lotometëmeme na oneho bu hwi molomame.

¹⁸ Sobo ululu sle saelo, gali aholokwane sle naegelome. Ho bu Gotobë gali lowene sle lalëletlee kwe ita Goto bume fli lowene lëglëleme. Kwe ho bu Gotobë gali lowene sle hana lëletlee kwe Goto kë hobë tokwëfo lowene ita hijika logotleme na bu kë lowene aholokwana ti lëleme.”

Jisasbë bota na bolijahanino na bolijamonino yalëne

¹⁹ Na kë nalëwa, Jisasbë botana bolijamonina mitisiya, bume hwi namoglolame. Kwe feilawa oneho bume loko mëtleëtlame nëgeme na bubë li elë hana mutuju tla. ²⁰ Na bume gali motlola, “Bitana, blijamonina, jume hwime misiya. Bu lo mëglëbo elë ekë milija.” ²¹ Kwe bume gali metafu latëtatëme, “Oneho Gotobë gali aholokwane mëglabë na esogo melelëkefëtlabë, buwa bobë beëninino na keinëbaleninino na afanino.”

Jisas tu name flelu name gali tlome na latliwa mëtëbe

²² Na kë nalëwa, Jisasna bubë lowene esogo mëglelëtlabë hona, ihe elë fëfe mëtla. Na me-gali tlome, “Te, sebo lake tu jelëfo elë mana su manëkaka.” Këme nëgeme bu mutuja. ²³ Ihe tigiwabë na Jisas ni tëbe. Na tako flelu lake tu mëta fata tletëme, na lake tu ihe elë okokli

tokoke, na tu tētafu lēgleme kofene, tēbo namigli-tayame kofene. ²⁴ Na bu Jisame ni mago huju mototla na gali motlola, “Tako Ho, huju ele. Sebo tēbo niglitayame ekēyo.” Na bu huju tle na tu susugli name, flelu name kale tlome. Na kwe fleluna tu susuglina latliwa mētēbe. Na tu mēgelimeha latēgemulewa. ²⁵ Na bubē lowene esogo mēglelētlabē home takune tlome, “Bome lowene sle jwa fēyeme eletēnane?” Kwe bu Jisabē kalēlego hwi motlolame nēgeme na bu ulina tu-tunena memētla na blalo gēgali mētla, “Euowe! Ebē habētabo hone? Bu galiwa lēglena, na fleluna tuna bubē gali laaholokwanewa molole.”

Jisas ahwane tēbo, hobē ato mago hehē tletēme

²⁶ Jisasna bubē lowene esogo mēglelētlabē hona Galili provins kile mototla na Galili lake tu jelēfo elē ihena su mētēkaka na Gerasabē walujuwa fwa mutula. ²⁷⁻²⁹ Jisas ihe kile tle na helefowa fe tokwake, na ahwane kē tetēbo mogotlebē ho bume esune tlēle. Kē ho bu feilawa olē, ēhona nane tētabekēfe na bu lome fwa nane tatafa tlekēfe. Weye! Bu matēmatē life mēta fwa tatafa tlekēfe. Olēli olēli ho bume itaita fa mototokwefla na bu senē tabana, toba kabana yafe gēgelo mototokwefēmetla, kwe bu laeluluwa totokwefēme. Na kē ahwane tēbo bume ho jwa tabo elē memētlelukefle lamētla. Kē ho Jisame hwi tlole, na tako afēflei metle na bubē elebo lime latitigotlewa. Na Jisas kē ahwaneme megali tlole, “Ju ebē home kile ele.” Na bu anisasana kēme afēflei tle, “Jisas ju tako kalēlegona Gotobē nēba mu. Ju bome habelē egētanēmene? Masiwafe, ju bome asa tēbo etanē.”

³⁰ Na kwe Jisas bume takune tlole, “Jubë weniji fë etlemo.” Bume feilawa ahwane mëtëkaklu tleme nëgeme na bu metafu këme tëtatile, “Bobë weniji feilawa ho.” ³¹ Na kë ahwane Jisame anisasana itaita gali motlokwefla, “Ju seme ahøjuna fuluju elë asa jine enëna. Matëbe.”

³² Na kwe lebutako kleli bu fatini mleibu li mëta monei mëtle. Na ahwane Jisame anisasana gali motlole, “Ju seme kë kleli belë jine elëkakëna, nëkakluja nanëglame.” Na kwe Jisas gali tlole, “Sobo lalowa eyeumo.” ³³ Na ahwane kë home kile mototle na kleli belë mëtëkaklutëme. Na bu fatini mago lake tu elë fëka mëtëmalita na tu mëta lasusugluwa mëtle.

³⁴ Na kleli mëglëmabë ho bu kë wesibi hwi motlola na mëtlëbouja. Na kë gali li life li life të mëtëtagula. ³⁵ Na iniwa oneho mutuja kë wesibi hwi namoglomame. Na bu Jisas belë fwa mutula na ahwane bume kë kile mototlebë home mana hwi motlola. Bu lalë ëho wateho na bubë eso hana yaya tletle. Na bu Jisasbë elebo lime tafa tletle. Na bu iniwa uli memëtla. ³⁶ Oneho Jisame ahwane kë hehë tëgletëmebëme kë hwi motlolabë, bu tokwafe kë mitisiyabë onehome kë gali të mëtëtatëma. ³⁷ Na Gerasa lifate li mago life enëne bu kë gali aholokwane mëtla na bu tako uli memëtla na Jisame këme hehë mëtletla, bubë lifeku mago luguju nalëgleme. Na këme nëgeme Jisas ihe mëta fe tle, muguja namëglame fene. ³⁸ Kwe ahwane kë kile mototlebë ho Jisame anisasana takune tlole, “Bona lalowa nëgëyeumene?” Na kwe Jisas bume hehë metletle na këme gali tlole, ³⁹ “Jubë lifekuwa ejumo, na Goto jubë tëbo wesibi kë sle totometëbë

gali të eoutatëmeme.” Na kë ho tuju, na kë lifate mago onehome, Jisas bume kë tęgaitalebë gali të tutatëme.

Jisas bu gli këtëglebë nëbame huju tëtamë, na tëbo atona mëseme sle tëtamë

⁴⁰ Na kwe Jisas ihena lake tu jelëfowa ita su mëtëkaka. Na feilawa oneho bume hwi mëtëkefëtla na bume hwi motlola na tako fleflesumu memëtletla. ⁴¹⁻⁴² Na lotu lo hwi loglokweflebë eso ho tisi, bubë weniji Jairus. Jisasmë hwi tlole, na elebo lime latitigotlewa. Kë hobë nëba gli egleme kofene na bume anisasana këme takune tlole, bubë lowa lëglelule nalëgleme. Kë ho bu jowa nëbawa. Na kë nemosana nëbabë tlibutu tabei këniji, we ita tële.

Na kwe Jisas tuju na feilawa oneho buna gëgeniwa mutuja. ⁴³ Na mëse li kë oneho buna iniwa mutuja. Kë mëse bu we ita tële tlibutuna ko latëkoukëfe. Ho bubë ato yafe sle sle mëtëtatëya kwe wino te hanatle.* ⁴⁴ Kë mëse Jisasbë leluju elëme tuju tle. Na bubë heletabo ëho mëta to-bana lu tole na ko kë tëglebë latewa tle. ⁴⁵ Na Jisas gali tle, “Bome ya lu lëtanëne?” Na iniwa oneho bume gali motlola, “Sebo kwe hanane.” Na Pita bume gali tlole, “Tako Ho, ju hwi hana elene, lebutako oneho juna gëgeniwa kë egëyeubë?” ⁴⁶ Kwe Jisas gali tle, “Bo melowene nanelë, ho li bome tobana lu lëtanë. Bo mesu nanelë, bome fli afutuku wakile mëtanë.” ⁴⁷ Na kë mëse melowene tle, “Bu walowene lëlefe, bo hana ëho nëgelëmefe.”

* **8:43** Fli lowene ho bu melowene lamëtla, li gali mana lëbe kë gali mëta. Kë gali melë lëgëbelalële, “Bu lili dokta belë yafe asë tëbelëfa kwe bubë baliti dokta enëneme yawe tlotëme.”

Këme nêgeme bu lilina metle na tisi tle na Jisasbê elebo lime latitigotlewa. Na iniwa onehobê naba lime gali tle, “Bubê êho, bo lu nêtatelêfe. Melême nêgeme, bobê ato sle nalêgletenême. Na bobê ato elili laslewa lêletenê.” ⁴⁸ Na Jisas gali tolê, “Mola, ju lowene sle egletenême nêgeme, jubê ato kême titika lêletê. Na ju eiju. Tutune asa ele, lalowa tafa eguleme.”

⁴⁹ Jisas mana gêgali tlelêbêê, na ho, lotu lo hwi loglokweflebê eso hobê lo mago nêba wofu mana fata tlelêkakile. Na Jairusme gali tlole, “Jubê nêba wagli elo. Ju tisame ita sosalê asa etle. Matêbe.” ⁵⁰ Jisas kê gali aholokwane tle na Jairusme gali tlole, “Ju tutune asa ele, bome fwa lowene sle egletenême na jubê nêba lalowa egêtabetême.” ⁵¹ Na Jisas Jairusbê lowa tuju. Na bu onehome buna mêkaklujame hehê latletême. Bu Pita, Jems, Jon, kê nêba bota, bolijayaname fwa tlelêkakume. ⁵² Na kê lo mêtâ kê tafa mêtlabê oneho bu kê nêbame tako maninibo memêtletêya, na ye mêtletêkefêya. Na Jisas gali tlome, “Sobo fêyeme ye ye elelêyone? Kê nêba gli hana elo. Ni labe tekwe nêge.” ⁵³ Kwe bu Jisame tako soso memêtletêlamu. Bu melowene mêtname nêgeme, “Kê nêba wagli sle elefe.” ⁵⁴ Kwe Jisas kê nêbabê tobame fa têtâ na anisasana gali tolê, “Nêba, ju huju ele!” ⁵⁵ Na bubê amtêtomba ita tisitê na lahujuwa têkake. Na Jisas bume gali tlome, “Sobo bume hi wesibi elêyomo.” ⁵⁶ Na kê nêba botana bolijayana klelego memêtelo. Kwe Jisas bume anisasana gali tlome, “Sobo ebê wesibime ho flime asa gali elomo. Matêbe.”

9

Jisas bubë lowene esogo mëgglelëtlabë home jine tëbelëkakëme

¹ Na Jisas, bubë lowene esogo mëgglelëtlabë ho we ita tële kënijime gali telokwakëme na bu mitisitla. Na bu tako afutuku bume tlëme, bu ahwane onehobë ato mago kë afutukuna hehë namëgletëmame na tëbo kë mëglabë onehome sle namogotomame. ² Na bu, Goto onehobë eso home tafa lëgletëmebë gali të name na onehobë tëbo ato sle name, jine tëbelëkakëme. ³ Na bume gali tlome, “Sobo egëyeuna, sobo wesibi asa ehoujo. Sobo liji, musu, hi wesibi, baliti, hihijika ëhona asa ehoujo. Matëbe. ⁴ Sobo li lifekuwa tuhu egulona na ho some nëno lëglena, sobo kë lo mëta fwa nini ebekefome. Kë lo mëta nini ebekefobëë, na mana kë magowa eyeume. ⁵ Na sobo li lifekuwa tuhu egulona na kë lifeku mago oneho some nëno hana mëglana, kwe sobo kë lifeku lakilewa elome. Sobo kë life mago egëyeuna, kwe sobobë juba mago flëke bubë naba li mëta bu elome. Bu some këme hwi mëglëyona na melowene namëglame, ‘Fëyeme tëbo nilitayane? Goto seme tëbo lëgëtanamefe.’” ⁶ Na bubë lowene esogo mëgglelëtlabë ho bu mana iniwa lifeku elë mitliwaya. Na bu Gotobë lale gali të mëtëtagumetëma na iniwa onehobë ato elili sle mëtëtagumetëma.

Herot Jisasmë yaya tletle

⁷ Galili provins enënebë eso ho Herot, bu Jisas kë totomebë wesibi aholokwane tle, na bu feilawa këme tutune tlekëfe. Fli oneho megali mëtlame

nëgeme, “Ebë kwe, onehome kë baptais togotomebë, Jon, matëmatë mago wahuju tle.” ⁸ Na fli oneho megali lamëtla, “Ebë kwe, ëtanifu ho, Elaija tekwe nëge, matëmatë mago huju tlefe.” Na fliye kwe megali lamëtla, “Ebë kwe, Gotobë lowene mago gali ëtani kë të mogotlabë ho li, tekwe nëge, matëmatë mago huju tle.” ⁹ Këme nëgeme Herot megali latle, “Ëbame, bo wame home boblo logotomebë home gali tlole, na bu Jonbë eso, mou lokwati iniwa tlë tëtatlë. Kwe kë fëye homune? Bo ho mago meaholokwane nanolokwefëmë, bu klelegowa wesibi blëge lotokwefëme.” Na bu Jisame hwime tole tletle.

Jisas bu hi wesibi 5,000 home sa tëtätëme

¹⁰ Gotobë gali tëme kë jine tëgelëkakëmebë ho, ita loko mëtëkakija na bu iniwa wesibi melë kë mëtlabëme, Jisame të mëtëtatlë. Na Jisas bume nëno tle, na bu fli onehome hune mëtlë na bume fwa li lifekuwa tlelume. Këbë life weniji Betsaida. ¹¹ Tokwafe lebutako oneho melowene mëtlë, “Bu wafi mujafe.” Na kwe bu nagi esogo mëtlaguma. Bu belë mitisitla na Jisas gali tlome, “Sobo lalowa esijo.” Na bu, Goto onehobë eso home kë tafa lëgletëmebë gali, të tëtätëme. Na bu tëbo atona onehome sle totome. ¹² Na taboklë mu, Jisasbë lowene esogo mëglelëtlabë ho we ita tële, bu belë mitisiya na bume gali motlola, “Te, ju onehome mana jine ebelëkakëme, lolime kë mëgëbebë lifeku elë mana migliwaya, hi wesibime hohwi namëtayame na ni lo mata hohwi mëtatlame. Ebë ho jwa life nëgeme.” ¹³ Kwe Jisas bume gali tlome, “Sobowa hi wesibi elëmo.” Na bume gali motlola, “Sebo

feilawa hi wesibi hanane. Sebo tobali bletë nage na mo tële, këwa ekë mëbe. Ju melowene lalene, ‘Sebo hi wesibi kë iniwa onehome balitina glo nanëgletëmamene, hee?’” ¹⁴ Ebë hobë tabei këniji 5,000.

Na Jisas bubë lowene esogo mëglelëtlabë home gali tlome, “Sobo onehome gali elomo, 50, 50 mëta tafa namokouja.” ¹⁵ Na bu melë mëtla na iniwa oneho tafa motokouja. ¹⁶ Na Jisas kë tobali bletë nage na mo tële glo tle, na matafa elë hwi tokwake na Gotome lale gali tlole, “Ebë bletë nagenana mona yaha fëyeme enënane?” Na bu klelegowa wesibi blëge totome na kë bletë nagenana mona fufu totome na bubë lowene esogo mëglelëtlabë home tlëme, onehome sa namëgëtatëmame. ¹⁷ Na bu iniwa hi mëtla na hahana memëtletlëma. Na bubë lowene esogo mëglelëtlabë ho, lëne hi wesibi loloko mëtëtaya na we ita tële këniji basketë musu tëtafu mototoma.

Pita megali latle, “Jisas, ju ebë ho kë nëgebë, Goto jume kë aniji toglëbë ho, onehome nëno naegleme”

¹⁸ Kë nalëwa, Jisas, buwa Gotome gëgali tlelële, na bubë lowene esogo mëglelëtlabë ho bu belë mutuju tla. Na Jisas bume takune tlome, “Oneho bome habë weniji lamlane?” ¹⁹ Na bume gali tafu mëtëtatlata. “Fli onehowe megali lamëtla, ‘Onehome kë baptais togotomebë Jon, tekwe nëge, matëmatë mago huju tle.’ Na fliye megali lamëtla, ‘Gotobë gali, ëtani kë tëgehilebë ho, Elaija, tekwe nëge, matëmatë mago huju tle.’ Na fliye megali lamëtla, ‘Gotobë gali ëtani kë mëtehilabë ho li, tekwe nëge, matëmatë mago huju tle.’” ²⁰ Na Jisas bume takune tlome, “Na sobo bome habë weniji lalone?” Na

Pita bubë gali tafu têtatle, “Ju ebë ho kë nëgebë, Goto jume kë aniji toglëbë ho, onehome nëno nae-gleme.”

Jisas gali tlome, “Bo gli nelëme na huju nëgelëme”

²¹ Na Jisas bume anisasana gali tlome na mehe-heë latletëme, “Sobo kë galibëme fli onehome asa gali elomo. Matëbemu.” ²² Na Jisas bubë lowene esogo mëglelëtlabë home gali tlome, “Tok-wafe bo, Gotobë life mago ho, lebutako elili na hobota fa nogotlëme. Na letitabo enëne na lotu lome wege mëglabë eso enëne, na Gotobë galime okokwe moglomabë ho, bu bome hehë mëgletëname na bome mogo nalë tëkle mëgëtaname. Na bo matëmatë mëta tële olë nebëme kwe aona olëbëye mana huju nelëme.

²³ Ho bome na bobë loweneme esogome tole lëglena kwe bu ebë life magobë lale wesibi, bu kë tole lëgletëmebë, aholokwana satimu sle lëletëme na glime uli jwamu lëleme. Ho bume wame gali moglolana na bume mogo nalë tëkleme gali mëglana, bu uli jwa lëgleme na bome iniwa olë mana esogo lëlenënëme. ²⁴ Ho bu melowene lëglena, ‘Bo Jisame esogo nëglelëläna fli ho bu bome tëbo mëgëtaname.’ Na bu, bubë ato uli lëglelëläna na bome hana esogo lëglenënëna, kwe këha ho bu tëbo ligitame. Kwe ho bu bome lowene sle lëgletenëna na bubë ato uli jwa lëglelëläna kwe këha ho bu hana tëbo ligitame. Ho bu kë home mogo nalë tëkle mogotlana, kë ho gli sle nane lële. Weye. Bu unaunalëme lale tafa lëgleme. ²⁵ Ho bu ebë life mago iniwa wesibi glo lëglena, na kë ho bu hel life mëta tëbo ligitana, kwe kë wesibi

bume habëna mēgaitalemene? Hanane. Bu blawa glo lële. ²⁶ Tokwafe, bo, Gotobë life mago ho, bo tako elulegona nigisime. Bo bobë ayabë na bubë enselbë klijiha, kē u lēglebë elulegona nigisime. Na ho li, onehobë naba li mēta bobë galibëme able loglomena na bome able lēglena kwe tokwafe bo nigisina, bo mata kē home kofaya able nēgletelēme. ²⁷ Bo some nēgali nanolēyo. So mago emēta kē tafa egelobë bu mana neme na Goto onehobë eso home kē tafa lēgletēmebë olē mana fata lēleme. Na bu kē olē mana hwi mololame.”

Jisasbë ato li weniyanena fata tletle

²⁸ Jisas kē gali wagēgali tle. Na tokwafe tobali ita aona olē mētlēbou na kwe Jisas, Pita, Jems Jonname nēno tle. Na tako fatini lufuwa tilekome, Gotome gēgali nalogolelēleme. ²⁹ Bu Gotome mana gēgali tlelēlebëe, na bubë weniyanena li weniyanena mana fata tletle na bubë ēho melē tatiwamu fata tletle na feilawamu u tletle. ³⁰ Na tlemalē ho lafatawa mētletelo na bume gēgali mētletelō. Kē tlemalē hobë weniji, Elaija na Moses. ³¹ Na bu Gotobë elulegona fata mētletelo. Na bu Jiasme, Jerusalem lifate mēta wesibi fata mēgletlebëme na bu gli lēglebëme na ebë life kile lēglebëme kē galime gēgali mētletelō. ³² Pita bume kē tafa tēglelēmebë ho bu feilawa nilafale mētla na ni mētebëya. Na bu ni mago huhuju mētla na Jisasbë elulego, na bume kē mētlebilobë elulego, hwi motlotēma. ³³ Na tokwafe, kē tlemalē ho, Jiasme kile mogotlome kofene kwe Pita gali tlole, “O tisa, sebo eme tafa nēglabë, ebë lalowa. Sebo aomalē, aona afeteni tli lo gigliji nēglame. Li jubë lo, na li Elaijabë lo na li

Mosesbë lo.” Pita bu yaya hoha gali tle na bu kë gali tëglebë gali lowene hana tletle. Bubë efalëbowa lëleguli tletle.

³⁴ Pita mana gëgali tlebëë, na oloba mana tetu-jule na bume iniwa lamu totome. Na bubë lowene esogo mëglelëtlabë ho uli memëtla. ³⁵ Na Goto kë oloba kweli mana gëgali tle, “Ebë bobë nëba. Bo bume wafi aniji tlole, bobë wege fa nalëtatënëme. Sobo bubë gali aholokwanewa eglolome.” ³⁶ Kë gali wayawe tlole, na bu Jisaswa tlibe. Na bubë lowene esogo mëglelëtlabë ho, kë olëna, kë hwi motlomabë wesibi, ho flime hana gali motloma.

Jisas bu ahwane kë tëbo lotlebë nëbame sle totle

³⁷ Li olëna, Jisas na bubë lowene esogo mëglelëtlabë ho aomalëna, fatini mago kle mëtëmalitaya. Na feilawa oneho Jisasme alëgeme esune mëtëlëla. ³⁸ Na ho li kë onehobë ku mago we tlole, “Tisa, bo jume anisasana gali nolë, bobë nëba hwi naegloleme. Bobë jowa nëba nëgeme! ³⁹ Ahwane bume itaita lalëkaklukefëtle na bu afëfleina mëtlekëfe. Na kë ahwane bume lilina lalogotlewa na nënafu bubë ëfalëbo elë mowelëbetle. Na këbë ahwane bubë ato tëbo lëtakefëtle na bume hokweinawa hana kile logotleme. ⁴⁰ Na bo jubë lowene esogo mëglelëtëyobë home anisasana yafe takune tломë, këbë ahwaneme hehë namëgletlame fene. Kwe bu hana hehë mëtletla.”

⁴¹ Na Jisas metafu tëtatlë, “Sobo oneho, sobo lowene sle hana elo. Sobo tëbo lowene ehola. Bo sobona li olë tafame tole hana nelë. Bo sobobë hobota ita fa nogotlëbëme tole hana nelë.” Na boli-jayame gali tlole, “Te! Jubë nëba ebelë elesutëna.”

⁴² Kë nëba Jisas belë loliwa tisi tle, na ahwane bume lifewa so telëkakle na life mëta tujetigo, na bume feilawa lili totle. Na Jisas këbë ahwaneme anisasana kale tole na kë nëbame sle totle na boli-jayame tlële. ^{43a} Na iniwa oneho klelego memëtla, Gotobë tako afutuku hwi motlolame nëgeme.

Jisas, bubë glime ita gali tle

^{43b} Jisas kë togotlebë wesibime, oneho mana lowene mëtlekefëya, na Jisas bubë lowene esogo mëglelëtlabë home gali tlome, ⁴⁴ “Te, sobo aholo bo sle eto. Bo, Gotobë life mago ho, bu bome home yo moglomame.” ⁴⁵ Kwe bubë lowene esogo mëglelëtlabë ho, këbë gali wayobë lowene hana mëtletla. Goto, kë gali wayo bume ëho tégëtatëmeme nëgeme na bu kë gali wayo lowene sle jwa këme mëtletla. Bu Jisasme uli mëtletlame nëgeme, na bu kë gali wayobëme takune jwa këme motlola.

Logouta ho yalëne

⁴⁶ Li olë na, bubë lowene esogo mëglelëtlabë ho, blalo kofaya kofaya megali mëtlelogwaya, “Semago, logouta home, ya tafa lëlene?” ⁴⁷ Na Jisas bubë lowene walowene tletëme. Këme nëgeme bu nëba tokwëfo no tlële na bubë lime tlibe. ⁴⁸ Na bubë lowene esogo mëglelëtlabë home gali tlome, “Ho bome lowene lëgletenëna, na ebëha nëbame lëgaitalena, kwe bu bome laitanë. Na ho bu bome lëgaitanëna, bu bomewa nane laitanë. Weye, bome kë jine tëglënëbë ayame laitale. Na ebë nëba fenene, ho somago atwati hoha metafa lëglena kwe kë ho logouta home tafa lëgletëyome.”

Ho some wame hana loglëyona, bu sobobë yabe

⁴⁹ Jon bu Jisame gali tlole, “Tako Ho, sebo ho li mehwi latlola, ho jubë wenijina ahwane tëbo hobë ato mago hehë tletëme. Kwe ahwane kë hehë lëgletlebë ho bu sebona jume hana esogo nëglelëyome nëgeme, sebo bume këme fene lëkle totla.” ⁵⁰ Kwe Jisas gali tlole, “Sobo këha home asa lëkle etlo. Ho some wame hana loglëyona, bu sobobë yabe.”

Samaria provinsbë li lifeku mago enëne, Jisas bu belë ligisime tole hana mëtletla

⁵¹ Goto, Jisame heven lifekuwa kë no lëglelebë olë nounou lalële. Këme nëgeme, Jisas lowene fa sle totle, Jerusalem lifatewa nalugujume. Na bu tuju. ⁵² Na bu fli home jine tlëme, mogoutaya namëglame. Na bu motoutaya na Samaria provinsbë, lifeku tokwëfo elë mëtëkakluja, Jisasbë wesibi sle namogotometlame. ⁵³ Kwe kë life mago oneho, Jisas bu belë ligisime tole hana mëtletla, Jisas bu Jerusalem lifatewa tugujume nëgeme. Bu melowene lamëtla, “Bu sebona lotume tole hana lëletënawa na bu Jerusalem lifatebë tako lotu lowa këme luju.” ⁵⁴ Na bubë lowene esogo mëtletelobë ho, Jems na Jon, kë lifekubë onehobë lowene hwi motlometemo na Jisame takune motlolo, “Tako Ho, ju metole lalene, sebo Gotome takune nanoglolome, kë onehome heven life mago, ahoju tuku nalëtëkakëtëmeme, temu namëgebëyame?” ⁵⁵ Kwe Jisas swaya tëkakëtëme na këkale tlome. ⁵⁶ Na bu li lifekuwa mutuja.

Jisame esogome tole mëglabë enëne

⁵⁷ Jisasna bubë lowene esogo mëglelëtlabë hona, alëge elë mutuja na ho li Jisame gali tlole, “Iniwa

lifeku ju egujuna kwe bo jume nagi nëglagwime.”
⁵⁸ Kwe Jisas bume gali tlole, “Mëgali bu ni mëgebebë fuluju nane na fole mata ni tiji nane. Kwe, bo, Gotobë life mago ho kë nëgebë, bo kwe ni nëgebëbë lo hanane.” ⁵⁹ Na kwe Jisas li home gali tlole, “Ju bome nagi enënë.” Kwe kë ho gali tlole, “O tako ho, bo bobë ayame matëmatë mëta afina lalowa gwa nugujetlëmene na mana jume nagi nëlëme?” ⁶⁰ Na Jisas bume gali tlole, “Gigli mëglabë ho, buwa, gigli mëgebëya home lalowa matëmatë motoma. Kwe juwe, Goto onehobë eso home tafa lëgletëmebë gali të etagutëme.”

⁶¹ Na li ho Jisame gali tlole, “Tako ho, bo jume nagi nëglëme, kwe bobë weife mago enëneme kaiyo afina lalowa nugujelimëmene?” ⁶² Na Jisas gali tlole, “Ho bu ihena yegu lëglëna kwe bu miti nagi itaita hwi lokoukëfena kwe bu ihe yegu sle hana lëglëleme. Na kë fenene, ho bome nagi lëglënëna kwe bu wesibina honame kë hune tëglebëme lowene lëglekëfëtëmena, kwe këha ho bu Goto onehobë eso home tafa lëgletëmebë wege hana fa logotleme.”

10

Jisas bu 72 home jine tëbelëkakëme

¹ Tokwafe, Tako Ho Jisas, bu 72 home mata aniji tlome. Na bu tlemalë tlemalëme jine tëbelëkakëme, bume mogoutatla namëglame. Iniwa lifate na iniwa lifeku bu kë belëme lugujume kë tole lëglebë, bu kë enëneme kë iniwa lifate na lifeku elëme jine tëbelëkakëme. ² Na bume wafle gali tlome, “Feilawa hi wesibi bu nuju mago waniglijji mëbe,

kwe lebutako wege ho hana mëtabëya, kë hi wesibi fa namogotlame. Këme nêgeme sobo nuju bolijaya, Gotome, sagali elolo, bu wege home jine nalëglëmeme, bubë nuju mago hi wesibi fa namëgëtatlame.”

³ Na bume gali tlome, “Sobo eyeumo. Aholokwane elo. Bo some kë jine nêglëyobëye, sobo sipsip kleli nêbale, wame tabo amalebë ku mëta fene mëtabe. ⁴ Sobo baliti musu o wesibi sisike musu o juba jibo asa ehoujo. Na some alêgeme kë esune mëglëyobë onehome, tafana asa gëgali eelëmo. Weye. Sobo hokweinawa saeyeu. ⁵ Na sobo lowa ekaklujona, sobo kë lo mago onehome afina megali eglomome, ‘Sobo ebë lo mëta kë tafa egelobë lowenena sle elo.’ ⁶ Na tu taba ka ho, kë lo mëta tafa lëglena, kwe sobobë lowene sle gali bu mëta malëbetle. Kwe këha ho, kë lo mëta tafa hana lëglena kwe sobobë lowene sle gali sobelë lukwaiji lëkeketëyome. ⁷ Sobo kë lo mëta fwa sani ni ebekefo. Li lo li lo asa elo. Na iniwa hi wesibi some kë lo mago kë mëglëkefëyobë sahi hi elo. Bo ebë galime fëyeme gali nelëne? Ho wege lëglekëfëna, kwe bubë wege wesibi lalowa glo lëgleme. Na kë fenene, ho bu Gotobë wege, wege lëgletlana, kwe bubë wesibi glo lëgleme.

⁸ Sobo li lifatewa tuhu egelona na ho some bubë lowa no lëglëyona, kë hi wesibi some kë mëglëyobë, sahi elo. ⁹ Sobo kë life mago ato elili onehome sasle etomo. Na sobo gali metë saetatemo, ‘Goto bu sobobë eso home natafa lëgletëyobë olë nounou lalëletëyo.’ ¹⁰ Na sobo li lifatewa tuhu egelona na kë life mago oneho some nêno hana mëglana, kwe sobo kë lifatebë alêge mëta elibome na megali

elēmome, ¹¹ ‘Sobobë lifate flêke sebobë jubame kë lesili mëglebë sebo sosa nanotoma. Some melebotaneme nêgeme, ebë wesibi sobo kë egelobë wafi tēbo elito. Kwe sobo lowene sle elo, Goto bu sobobë eso home natafa lëgletëyobë olë nounou lalëletëyo, kwe sobo kë olë tole hana eletelo.’ ¹² Bo some gali nolëyo, Goto, iniwa onehobë gali aholokwane loglomebë olë na onehome fufu logotomebë olë fata lëglena, kwe bu ebë lifatebë onehome tako tēbo logotomeme kwe bu Sodom lifatebë onehome sogë tēbowa logotomeme.”

Jisas, bume lowene sle jwa enëneme, maninibo tletëme

¹³ Na Jisas ita gali tlome, “Sobo Korasin lifate mago oneho na sobo Betsaida lifate mago oneho, masiwafe, tokwafe tēbo wesibi somëta fata mëgletëyome. Èbame, bo sobobë ku mëta Gotobë afutukuna, klelegowa wesibi blëge blëge tëtätëyo, kwe sobobë tēbo lowene aholokwana ti hana elo. Ètani, bo Tair na Saidonbë onehome këha klelegowa wesibi hana blëge blëge tëtatemë. Kwe bo Tair na Saidonbë onehome, këha klelegowa wesibi blëge blëge nêgëtatëmëbë, kwe bu ètani anebo bubë tēbo lowene aholokwana wati mëglame fene na lale lowenewa esogo mëglelëlame fene. Na bu tēbo èho wafi gëgelo motomame fene na atikafa wafi ju mëglame fene, bu melëme lëlekuju mëtla, bubë tēbo lowene wahune mëtla. ¹⁴ Goto, iniwa onehobë gali kë aholokwane loglomebë olë na onehome kë fufu logotomebë olë fata lëglena, bu some tako tēbo lëgëtome kwe bu Tair na Saidon life mago onehome sogë tēbowa logotomeme. Sobo

kë klelegowa wesibi hwi toglomome nêgeme kwe sobobê têbo lowene aholokwana hana ti elo. ¹⁵ Na sobo Kaperneam life mago oneho, sobo melowene lalone, 'Sebo lale enênemu nêgeme na Goto seme heven life elê nêno lêgleme.' Weye. Hanane mu. Goto some têbo lêgêtome na hel lifewa sike lêtêkakeme."

¹⁶ Na Jisas bubê lowene esogo mêgletlêtlabê home gali tlome, "Oneho sobobê gali aholokwane sle lameletêyo bu mata bobê gali aholokwane sle mêgletêname. Na oneho some hehê lameletêyo bu bome mata hehê mêgletêname. Na oneho bome hehê lamêletêna, bu bome kê jine têglênêbê ho, Gotome mata hehê lamletla."

Jisas kê jine têglêmebê 72 ho, ita loko mêtêkakija

¹⁷ Tokwafe, Jisas kê jine têglêmebê 72 ho, fleflesuna loko mêtêkakija. Na bu gali mêtla, "O, tako ho, sebo jubê weniji fê têtona, na ahwane bu sobobê gali aholokwane mêtla na lamêtlêbouwa." ¹⁸ Na Jisas gali tlome, "Sobo melê tugulona, bo kwe, mehwi latelê, Satan heven lifate mago latitigowa, wawaine fene tle. ¹⁹ Aholokwane elo! Bo some afutuku wafi tlêyo. Na sobo sobobê wame ho, Satanbê afutuku boblo etatelome. Na sobo wame tabo taiju na mlawalê matawa lalowa asê egolome na iniwa wesibi bu some hana têbo mêgêtome. ²⁰ Kwe ahwane, bu sobobê gali kê aholokwane mêgletêyobême na kê mêtêlêboubême, asa fleflesu elo. Weye. Goto sobobê weniji bubê bogo mêta kê yahi têgletêyobême fwa fleflesu egelome."

Jisas bu fleflesu latle na bubê bolijaya, Gotome gêgali tlelêle

21 Kë nalëwa, Gotobë Amtëtomba, Jisasbë lowenebë fleflesu têtatle. Na Jisas gali tle, “Aya, ju heven lifate magobë na ebë life magobë Tako Ho. Yaha fëyemene? Bo jume fleflesu nanëletë. Oneho bume fwa melowene lamëtla, ‘Sebo iniwa wesibi lowene sle nëletëma,’ kwe ju jubë afutuku bume ëho têtatëme. Kwe oneho bume fwa melowene lamëtla, ‘Sebo nëbale tokwetokwëha, sebobë lowene afluja lalëletëna, sebo iniwa wesibi lowene hana nëletëma,’ kwe ju jubë afutuku bume waolafa têtatëme. O aya, ju jubë tolewa esogo elelële na ju melë eleme.” 22 Na Jisas bu ita gali tle, “Bobë aya bu iniwa afutuku na lowene bome watlënë. Iniwa ho bome bubë nëbame lowene sle hana mëletëna. Bolijaya buwa lowene lëletle. Na iniwa oneho, bolijayame lowene hana mletla. Bo bubë nëba na bo ayame lebotane nëtatëmebë, kë oneho buwa lowene mletla.”

23 Jisasbë lowene esogo mëglelëtlabë ho, bume fwa tafa tlelëme, na bume swaya tletëme na bume fwa gali tlome, “Sobo lebutako lale wesibi wahwi tlomo, na sobo fleflesu egelome. 24 Bo some gali nolëyo, ëtani, lebutako Gotobë lowene mago gali të mototokweflabë ho na lebutako life mago eso ho bu metole lamëtla, sobo kë hwi toglomobë wesibi, hwi moglomame fene, kwe bu hana hwi motloma, na bu metole lamëtla, sobo kë aholokwane tëgelobë gali, aholokwane mëglame fene, kwe bu aholokwane hana mëtla.”

Samaria lifate mago ho, bume kë wame toglobë home taitale

25 Gotobë galime okokwe toglomebë ho Jisas belë tisi tle, bume tëbo loweneme su

nalogotleme fene. Na bu takune tlole, “Tisa! Bo habelë nëgelëmene, lale tafa unaunalëme fa nanogotlëme?”²⁶ Na Jisas bume takune tlole, “Gotobë bogo mago gali habë gali lalane? Ju habë hwi laeolëne?”²⁷ Na Gotobë galime okokwe toglomebë ho gali tafu tëtatile, “Sobo tako Gotome anisasana tole eglételomemu. Lowenena, afutukuna, ini tolewa eglételomemu. Na jubë ato fene tole eletle, ju lime mata metole eglëtleme.”²⁸ Na Jisas bume gali tlole, “Ebë lalowa. Ju gali tafu sle latle. Ju melë eglëna, na ju lale tafa fa egotleme.”

²⁹ Kwe kë Gotobë galime okokwe toglomebë ho bu metole latletle, Jisas bume melowene nalëgletleme, “Lale lowenena hofe.” Këme nëgëme bu Jisasme këme takune tlole, “Gotobë bogo mago gali, bobë fëye yabe home gali elane?”³⁰ Na kwe Jisas metafu tëtatile, “Ëbame, ho li, Jerusalem lifate kile tle na Jeriko lifatewa tëmatule. Bu tematulebëë na wameho alëgëme ëho mëtla, na bu alëgelëme okli mëtelëkukiya na fa mototla na tëkle mototlabëë ëjeha gli lëleme. Na bubë ëho titika mëtletla na bubë iniwa wesibi mata glo mëtletla na mana bume alëge mëglëbo mëta lakilewa mëtëkaka na bu mëtlëbouja.³¹ Na kë olë nawa, lotu lome kë wege lëglebë ho mata kë alëge elëme tëmatule. Kwe bu alëge mëglëbome kë lëgëbebë home hwi telokwacle na alëge mëglëbo elë sigli tëttagule na latugujuwa.³² Na tokwafe, Livaibë afenëbo, lotu lo mëta kë wege lëglekefëbë, bu mata kë alëge elëme tëmatule na kë home hwi telokwacle, na lolime hwime tuju tle na hwi tlole kwe bu mata sigli tëttagule na

latugujuwa.

³³ Kwe Samaria lifate mago ho li,* bu mata nagi tēmatule. Na bu kē home hwi telokwakle, na bume tako masiwamu metletle. ³⁴ Na bu loliwa tuju tle, na bu wain taba liji tu, welē tuna, bubē juba kēna swa totometle na kē juba, ēho kaka tabona lalei totometle. Na bume huju totle na bubē donki kleli amlebo matawa gwa towetle. Na bume oneho kēme ni mētēbekefēyabē lowa tlelule, na bume ululu sle latotle. ³⁵ Na li olēna, bu tēle baliti kē ni lo bolijaya home tlēle na gali tlole, ‘Ju ebē balitina, ebē home kēna satafa elevelē. Na jubē baliti, bume tafa eglelēlebēme, sike eglena, kwe tokwafe bo nigisina, bo kofaya baliti jume nēglēme.’”

³⁶ Na Jisas kē Gotobē galime okokwe toglomebē home takune tlole, “Ju habē lowene lalene? Wame ho kē tēkle mototlabē hobē yabe yalēmune?” ³⁷ Na bu gali tle, “Ebē ho bume kē masiwa lēgletlebē na kē lēgaitalebē, ebē bubē yabemu.” Na Jisas bume gali tlole, “Ju ejume na kē ho fene laitale ju melē egleme.”

Jisas Marta nabē, Maria nabē lo mēta tafa tle

³⁸ Jisasna bubē lowene esogo mēglelētlabē hona Jerusalem lifatewa mutujabē na li lifekuwa fwa mutula. Na kē lifeku mago mēse, bubē weniji Marta, Jisame bubē lowa no tlēle. ³⁹ Martabē bolijamobē weniji Maria. Maria, bu Jisabē elebo lime tafa tletle na bubē gali mana aholokwane tlokwefle. ⁴⁰ Kwe Marta bubē hi wesibi kēsle totomebē wegeme tutune tlekēfe na Mariame tēbo

---

* **10:33** Israelbē afenēboni bu Samaria life mago enēneme yonane hana mētlelogwaya.

lowene fa tētātē. Na bu kēme Jisas belē tuju na gali tlole, “O tako ho, bobē keinēba bome wakile etanē iniwa wege bowa no tlē. Ju kēme lowene jwa fēyeme elene? Ju bume gali eolē! Bome egaitanē naegleme.” ⁴¹ Kwe Jisas bume gali tolē, “O, Marta, Marta. Ju feilawa wesibime fēyeme tutune elene? ⁴² Maria bu bona kē tafa nēgelobē na kē gēgali nēgelobē wesibi, ebē lale wesibimufe. Kēme nēgeme sebo ebē lale wesibime bume hana lēkle nēgetayame. Ju ebē wesibime fwa lowene egletleme.”

11

Jisas, Gotome gēgali mēglelēla lowenebēme okokwe tlome

¹ Li olēna, Jisas Gotome gēgali tlelēle. Bu Gotome wagēgali tlelēle na bubē lowene esogo tlelētlebē ho li, bume megali tlole, “O tako ho, ju seme Gotome gēgali nēglelēlabē lowenebēme okokwe enona, ebame Jon bubē lowene esogo mēglelētlabē home fene okokwe tlome.” ² Na Jisas bume megali tlome, “Sobo Gotome gēgali eglelēlona, kwe megali eglolome.

‘O, Aya, iniwa oneho bu megali samēla,

“Ju lalemu.”

Sebo metole nanēla,

ju onehobē eso home tafa egletēnabēme es-
itēna.

³ Iniwa olē, ju seme hi wesibi
kē olē nijiwa saelēkefēna.

⁴ Ju sebobē tēbo lowene aholokwana sati eletēna,
fli enēne seme tēbo lowene kē mēgletēnabē
lowene

aholokwana fene ti nëletëma.
 Ju seme su mëgëtanabë wesibi elë asa hwiwa enona.”

⁵ Na Jisas bume ita gali tlome, “So mago ho li bu yabena nëgena, na bu klabë kuna bubë yabebë lowa lujuna na gali loglolena, ‘Ju bome hi wesibi eglënëme. ⁶ Bobë yabe kakë mago walisi na bo nëglëlëbë hi wesibi hanane.’ ⁷ Na bubë yabe bume lo mago megali lëgelubaklena, ‘Ju bome asa sosalë etanë. Ino watiji nelë, na bu bobë nëbale labuku mëta wani mebëya. Bo huju hana nëgelëme na jume hi wesibi hana nëglëme.’ Na sobo fëye lowene lalone, kë ho bu habelë lëglemene? ⁸ Bo some gali nolëyo, sobo aholokwane elo, kë ho ebë lo bolijayabë yabemu, kwe bu hana huju lële na bume hi wesibi hana lëlële. Kwe bubë yabe itaita takune lëgelulukwakleme nëgeme na hana kile lotle, na bu këme huju lëgleme na iniwa wesibi bubë yabe kë tole lëgletëmebë mana nalëglëlëme. ⁹ Bo some gali nolëyo, sobo Gotome wesibime takune elokweflome na bu some wesibi lëglëyome. Sobo wesibi hohwi etakefëtelome kwe sobo hwi eglolome. Sobo inome këke elekefëtelome na Goto some ino tika lëgëtatëyome. ¹⁰ Iniwa oneho Gotome wesibime takune moglokweflana, kwe bu wesibi glo mëglame. Na iniwa oneho wesibi hohwi mëtakefëtëmana kwe bu hwi moglomame. Na iniwa oneho inome këke mëglekefëyana kwe Goto bume ino tika lëgëtatëmeme.

¹¹ So mogo ho li nëbana lëtabe na kë nëba bolijayame mome takune loglolena, kwe bolijaya bume waiye lëglëlemene? Weye. Hanane mu. ¹² Na bu bolijayame kame takune loglolena,

kwe bolijaya bume mlawalë lëglëlemene? Weye. Hanane mu. ¹³ Sobo tëbo lowene itaita esogo elelëkeflo kwe sobo lale wesibi sobobë nëbaleme itaita elëkefëmo. Këme nëgeme sobo melowene egelomemu, ‘Sobobë aya heven life mëta kë tafa lëglebë, bu metole lalële, oneho bume kë takune moglolabë, bubë Amtëtomba, bume lëglëmeme.’”

Bu megali lamëtla, “Jisas Belsebulna wege melo”

¹⁴ Jisas gali mumu tabo hobë ato mago ahwane hehë tletle. Ahwane wafi kile totle na kë ho mana gëgali tle. Na iniwa oneho hwi motlola na klelego memëtletla. ¹⁵⁻¹⁶ Kwe fli metole lamëtla, Jisame su namogotlame, na bume këme takune motlola, “Jisas ju klelegowa wesibi li lebotane etatëna. Sebo jume melowene nanëgletëyome, ‘Gotobë afutuku ju mëta lëbetëfe.’” Na fli ho blalo megali mëta, “Bu, tëbo alibahobë eso ho, Belsebulbë, afutukuna ahwane këna hehë lëlekefëtëme.” (Belsebulbë li weniji Satan). ¹⁷ Kwe Jisas bubë lowene wahwi tlotëme na bume wafle galina gali tlome, “Li lifate mago enëne, bu bwa bwa lowene mëta tafa mëglana na momogli mëgëtayana kwe bu blalo tafa sle hana mëglame. Na weife mago enëne blalo momogli mëgëtayana kwe bu iniwa tëbo miglitayame. ¹⁸ Na Satanbë ilawa mago alibaho, bu bwa bwa lowene mëta tafa mëglana na momogli mëgëtayana kwe bu afutuku mëglamene? Weye. Bu tëbo miglitayame. Bo walowene nelë, sobo bome melowene laletëna, ‘Bu ahwaneme Belsebulbë afutukuna hehë lëletëme.’ ¹⁹ Kwe ebë nëgali nëgebë, Belsebul bome lalaitanë na bo ahwane tëbo kë hehë nëgletëmëbë, kwe sobobë lowene esogo mëglelëlabë home ya laitamene, ahwane

kë hehë mëgletëmabë? Belsebul bu laitamene? Sobobë weife mago enëne bu some melebotane mëtatëyome, sobobë lowene tëbo. ²⁰ Kwe bo ahwane Gotobë afutukuna hehë nëgletëmëna kwe sobo këme lowene elome, Goto bu sobobë eso home watafa lëletëyo.

²¹ Afutuku tabo ho bu wame home boblo wesibi glo lëglëna na bubë lo mëta këna mana sei sle lëglëlena kwe bubë iniwa wesibi mëgëbetle sle mëgleme. ²² Kwe li tako afutuku tabo ho, bu kë tokwëfo afutuku home wameme ligisi tlena na bume wame loglolenana na bume boblo logotlena kwe bu kë hobë wame home boblo wesibi bume kë afutuku mëglelëlebë wesibi glo lëgletleme. Na bu kë hobë iniwa wesibi ho flime sa lëtagutëmeme.

²³ Oneho bome yabe hana mëglënëna, bu bome wame moglonabë enëne. Na ho bome onehome loloko nëgëtëbëme hana mëgaitanana kwe bu onehome lëlakwanëna sisile lamotoma.”

Ahwane tëbo ita tisi tle

²⁴ Jisas gali tle, “Ahwane tëbo home kile logotlena, kwe kë ahwane, lagu lifewa tuju, tafa labume hohwi nalugutame, haha tafu logotlebëme. Kwe haha tafu life hwi hana loglolenana kwe bu këme gali lële, ‘Bo ëbame kë tafa tëgelëbë lowa ita nuguwime.’ ²⁵ Na ita lujuna lo mehwi lolole, bu wasle motlafe. ²⁶ Këme nëgëme, bu lujuna na tobali ita tële yaife tabo ahwane nëno lule. Na bu mëkakluja na këme tafa mla. Ëbame kwe kë ho bu sogë tëbowa tètabe kwe tokwafe bu tëbomu lètabe.”

Fëye enëne fleflesu mëglamene

²⁷ Jisas lebutako onehome gali të tētātēme na mēse li, kē onehobē mago bume anisasana gali tlole, “Jume kē fu tēgetabē mēse na maba kē hi tēgletēbē mēse, bu fleflesu matle.” ²⁸ Kwe Jisas gali tle, “Weye. Oneho bu Gotobē gali aholokwane mēglabē na esogo mēglelēlabē bu kwe fleflesu mēglame.”

Fli oneho Jisasmē gali motlola, “Ju semē klelegowa wesibi li lebotane etatēna”

²⁹ Lebutako oneho bu Jisasmē loko motokweitlabē, na bume gali tlome, “Oneho kē nalē kē mētētābēyabē bu tēbo oneho mu. Bu bome takune motlona, ‘Ju Gotobē afutukuna, klelegowa wesibi li lebotane etatēna, sebo melowene nanēglame, “Ju Gotobē wege fa etatle.”’ Kwe bu klelegowa wesibi li hana hwi moglolame. Bu jowa wesibiwa hwi moglolame. Wesibi Joname kē fata tēgletlebē wesibiwa hwi moglolame. ³⁰ Ètani, Jona bu mo imo mēta aona olē tafa tle na mana mo imo mago huju tle na Ninive lifate mago onehome gali mana të tutātēme. Na Goto, kē klelegowa wesibina, Ninive lifate mago onehome, melebotane latētātēme, Goto Joname jine tletēme. Na Jona fenene, bo, Gotobē life mago ho, bo tokwafe, onehome ebē nalē kē mēgētābēyabē, klelegowa wesibi lebotane nēgētātemēme, melowene namēglame, ‘Goto bome jine tlēnē.’ ³¹ Goto, iniwa onehobē gali kē aholokwane loglomebē olē na onehome kē fufu logotomebē olēna, nēgemowe life magobē eso mēse, bu huju eglame, na ebē nalē kē mēgētābēyabē onehobē tēbo loweneme gēgali egletēmeme. Bu bubē tēbo lowene kēme gali

egletēmeme. Ētani kē eso mēse bu kakē lifatemu tafa tuglebē kwe bubē life kile totle na eso ho Solomon belē tisi. Na bubē lale lowene gali gēgali tlelē na aholo bo tētagutle. Kwe ho li somēta kē tafa lēglebē bubē lowene takomu kwe Solomonbē lowene melēha kwe sobo kē tako lowene hobē gali aholokwane hana elolo. ³² Goto, iniwa onehobē gali kē aholokwane loglomebē olē na onehome kē fufu logotomebē olēna, Ninive lifate mago oneho bu huju mēglame, na ebē nalē kē mēgētābēyabē onehobē tēbo lowene gēgali mēgletēmame. Bu bubē tēbo lowene kēme gēgali mēgletēmame. Kē Ninive lifate mago oneho, bu Jonabē gali aholokwane motlolame nēgema na bubē tēbo lowene aholokwana kēme ti mētla. Kwe ho li somēta kē tafa lēglebē, bubē lowene takomu kwe Jonabē lowene bu melēha kwe sobo kē tako lowene hobē gali aholokwane hana elolo na esogo hana elelētelo.”

Jubē naba bu lamo fenene

³³ Na Jisas ita gali tle, “Onoho bu lamo fiji mētaya na ēho hana mēgētayame o isekuna hana lamu mēgētayame. Weye. Bu masei mēta gwa mētayame. Na onoho lowa mēkaklijana, bubē elulego hwi namoglēyame. ³⁴ Jubē naba lamo fenene. Jubē naba lalowa nēgena kwe jubē lowene mago lowene elulego lēgēbetēme na iniwa ato mēta elulego lēgēbetēmemu. Kwe jubē naba tēbo nēgena, kwe jubē lowene mago lowene kilego lēgēbetēme. ³⁵ Sobo ululu sle kēme egelome. Elulego ju mēta kē lēgelubetēbē asa kilego malēletē. ³⁶ Jubē iniwa lowene elulegowa lelubetēna na kilego hana

lelubetëna, kwe jubë iniwa lowenebë olëha lelubetëme, lamo elulegoha u eglatëme.”

Farisi ho na Gotobë galime okokwe moglomabë ho bu tëbo lowene esogo mëtletëkefla

³⁷ Jisas gali watë tëtatëme, na Farisi ho Jisame gali tlole, buna hi namëgelome. Na Jisas kë hobë lowa tëkaklutle na tafa tle, hi namëgelome. ³⁸ Na kë Farisi ho bu Jisame mehwi tlole, bu hime tafa tle kwe bu toba tu afina swa hana totome, Gotobë wegeho Moses fene gali tle. Na bu klelego metletle. ³⁹ Kwe Jisas bume gali tlole, “Sobo Farisi ho, sobo kabona blete ëhou ato elë fwa swa etokefëmo jubë ato fene swa etole. Kwe waholo kë nëgelujebë bu memelë tetëbo wesibi sosolo lameluletëyo. Sobo kë wesibi hana sle etomo. ⁴⁰ Sobo yaya enëne. Ho bu matawa atowa nane blëge blëge totle. Weye. Bu matawa atona waholona mata iniwa blëge blëge totome. ⁴¹ Kwe wesibi, blete ëhou na kabo mëta kë mëgelubebë, sobo wesibi jwa enëneme elëmo, bume egaitamo naegelome. Sobo melë egelona kwe sobobë iniwa wesibi, Gotobë naba li mëta lalowamu mëgëbetëyome.

⁴² Sobo Farisi ho, sobo hai! Sobo tëbo eglitome! Sobo memelë inilu welujuwa welujuwa lalei egotokwefomome na welujuwa mëta gwa etlome na jowa leitabo Gotome elëkeflome. Kwe sobo lale lowenebë na Gotome tole eglletobë aholokwana ti lalekefo. Sobo kë lale lowenebë esogo sle eglelëlonna na fli lale lowenebë aholokwana ti jwa egelona kwe sobo lale oneho etabome.

⁴³ Sobo Farisi ho, sobo hai! Sobo tëbo eglitome! Sobo lotu lome tafa egelona, sobo metole lalo,

onehobë naba li mëta, eso hobë tafa labume tafa egelome. Na sobo oneho këme kë tafa mëglabë lifeku mëta asë egelona, sobo metole lalo, oneho some megali namëglëyome, ‘O letitabo ho. Lale kliji.’

⁴⁴ Sobo hai! Sobo tëbo eglitome! Sobo matëmatë fenene këha meëho lalo. Oneho lowene jwa, na meweniji lamla, ebë lale lifewa, na bu matëmatë matawa measë mogolame na bu Gotobë naba lime tëbowa mëgëtabëyame. Na sobo kë matëmatë fenene. Oneho bu sobobë tëbo lowene hwi hana moglëtëyome na meweniji namëglame, sobo lale enëne.”

⁴⁵ Na Gotobë galime okokwe toglomebë ho, bu Jisasbë gali aholokwane tle na bume gali tlole, “Tisa, ju kë gali Farisi home gali eglomebë kwe ju seme mata gëglë lalelëna.” ⁴⁶ Na Jisas gali tle, “Sobo Gotobë gali okokwe eglomobë ho. Sobo hai! Sobo tëbo eglitome! Sobo onehome lebutako tafa sle gali okokwe elokwefomo, esogo namëglelëmame, kwe sobo, kë gali esogo mëglelëmabëme, egaitamo hana elo na këbëna bume hobota gwa etatemo.

⁴⁷ Sobo hai! Sobo tëbo eglitome! Sobobë bisemlenino bu Gotobë lowene mago gali të mototokwe-flabë home wamena tëtëkle mëtëtakefëya. Na sobo kë hobë matëmatë negli etokwefëmetemo. ⁴⁸ Sobo matëmatë negli lakalena, onehome melebotane etatemo, sobobë bisemlenibë lakalame helawawa laletemo. Bu Gotobë lowene mago gali të mototokwe-flabë home wamena tëtëkle lamëtëtakefëya.

⁴⁹ Goto këbë hwi tlolena na bubë lale lowenena megali tle, ‘Bo bobë lowene mago gali të motokwe-flabë home na bobë gali tëme jine mëglëmabë

home jine nëglëmëme, na bu flime wame ijiwa moglomame na flime mogo nalë tètëkle mëtayame.
⁵⁰ Ètanimu na mana ekë lëbe bu Gotobë lowene mago gali të mototokweflabë home mogo nalë tètëkle mëtëtagijayame nëgëme, na Goto, bu ebë olëna kë mëtabëyabë onehome këme tëbo logotomeme. ⁵¹ Bu Gotobë lowene mago gali të mototokweflabë home mogo nalë tètëkle lamëtëtagijaya. Bu ètani Abel mëta afina oto mutula, na flime mata mogo nalë tètëkle lamëtëtagijaya na Sekaraia belë mana fwa təkaki na bume mata mogo nalë təkke mototla. Sekaraia bu, Gotome, wesibi kë mëta ahøjume ahøjume melekefëtlabë masei jelë, na Gotobë lo jelë, kë afloko mëta tètabe na bume mana mogo nalë təkke motlola. Na bo some gali nolëyo, ètanifu oneho bu Gotobë lowene mago gali të mototokweflabë home mogo nalë tètëkle mëtëtagijayame nëgëme, na Goto bu ebë olëna kë mëtabëyabë onehome, këme tëbo logotomeme.

⁵² Sobo Gotobë galime okokwe eglomobë ho. Sobo hai! Sobo tëbo eglitome! Sobo, Gotome kë lowene mëgletlabë lobë inoha tei tiji elo. Na sobowa kë ino hana tika etlome na hana ekaklujome, Gotobë lowene nafa egëtatelobëme. Hanane. Na oneho bu kë lowa mëkaklujame fene, Gotobë lalë lowene fa namogotlame kwe sobo lëkleha latokwefomo.”

⁵³ Na kwe Jisas kë lo mago toho təkake. Na tokwafe Gotobë galime okokwe moglomabë ho na Farisi ho bume tëbojiwamu lamëtletla na memelë tètakunebëme takune motlola. ⁵⁴ Bume melëme fene sosogëna motlola, tëbo galina tafu lëtatëme nawa na bume mana enisusu mletlame na mogo

nalë mana tëkle motlame.

12

Sobo Farisi hobë sosogëna lowenebëme ululu sle saelo

¹ Feilawa onehomu loko mëtlelëya. Na bu ke mëtlame nêgeme na fli onehome jubame fêfê fêfêha mëtlelogwaya. Na Jisas bubë lowene esogo mëglelëtlabë home afina gali të têtatëme, “Sobo Farisi hobë bletë nage sêse wesibime ululu sle saelo. Bo kë gali nêgelëbëye, bubë sosogëna lowenebëme gali nelë. Bubë sosogëna lowenebë, sobobë lowene mëta takowa lëbetëyolime. Bo këme gali nelë, sobo ululu sle saelo. ² Iniwa wesibi oneho êho kë motomabë, kwe Goto olafa lotometëmeme na oneho bu hwi molomame. ³ Na iniwa gali sobo hwelutuwa kë gëgali egelobë, kwe tokwafe ho li kë gali lifeku mëta onehobë aholo li mëta të logotleme.”

Sobo Gotome fwa sauli eletelo

⁴ Na Jisas ita gali tlome, “O bobë yabenino, bo some gali nolëyo. Sobo home asa uli eletemo. Weye. Ho some mogo nalë tëke mëglëyome kwe bu some ita hana tëbo mëgëtome. ⁵ Bo some megali sle nëlëyo. Sobo Gotome fwa uli egletelome. Goto bu lalowa, home mogo nalë tëbo logotleme na bubë afutukuna kë home hel lifewa lalowa tuku lëgleme. Ho kwe melë hana mogotlame. Bo some gali sle nëlëyo, sobo Gotome fwa uli egletelomemu.

⁶ Fli tokwëtokwë fole, ho melowene lamla, ebë lale wesibi nane, ebë tëboha wesibi tekwe nêge. Kwe, Goto bu kë tokwëtokwë foleme aholokwana hana ti lëletëme. Bu tafa lëlelëme na ululu sle

lalotome. ⁷ Na habenuju eslehuba tabëi sobobë kë nëgebë Goto walowene sle lëletëme na iniwa wesibi mata walowene sle lëletëme. Këme nëgeme bo some gali nolëyo, iniwa wesibi some kë fata mëgletëyobë, sobo uli asa eletemo. Sobo walowene elo, tokwëtokwë fole bu tokwëfo wesibiha kwe Goto bu kë foleme mana tafa lëlelëme na ululu sle lalotome. Kwe sobowe, sobo tako wesibi na Goto bu some tako tolemu lalëletëyo na itaita metafa lëglëlëkefëyome.”

Sobo megali egelebëme asa able elo, “Sebo Jisame lowene sle nëgletlabë oneho”

⁸ Na Jisas ita gali tle, “Bo some gali nolëyo, ho bu onehome megali loglomena, ‘Bo Jisame lowene sle nëgletelëbë ho.’ Kwe bo, Gotobë life mago ho, bo Gotobë enselbë li mëta megali noglomëme, ‘Bu bome lowene sle lëgletenëbë ho.’ ⁹ Na ho bu onehobë naba li mëta bome lowene lëgletenëbëme able lëglëna, kwe tokwafe bo Gotobë enselbë li mëta kë home kofaya able nëgletelëme.

¹⁰ Ho bu bome, Gotobë life mago home tëbo gali loglonëna kwe Goto bubë kë tëbo lowene aholokwana ti lëgletleme. Kwe ho bu Gotobë Amtëtombame klëë gali loglolëna, kwe Goto bubë tëbo lowene aholokwana hana ti lëgletlememu.

¹¹ Bu some lotu lowa sobobë tëbo lowene gëgalime mëglelujona. O gavman ho o tatako letitabo ho belë sobobë tëbo lowene gëgalime mëglelujona, kwe sobo këme metutune asa elo, ‘Sebo bubë gali habë tafu nëtatëmamene? Sebo habë gali nëglamene?’ Weye. ¹² Kë olëna, Gotobë Amtëtomba, sobo bume këna tafu egëtatëmobë gali lebotane lëgëtatëyome.”

Baliti musuna hobë waflë gali

¹³ Na ho li, kë feilawa onehona mëtëtabëya na bu Jisame gali tlole, “Tisa, bobë aya wagli lële na bo metole nanelë, ju afame gali elole, iniwa wesibi aya kë hune lëglebë, fulelë lëleme na fli bome lëlënëme.” ¹⁴ Kwe Jisas bume gali tlole, “Ju bome kë galime fëyeme gali enonëne? Ho bome gali aholokwane moglomabë home hana aniji motlona, na bo kë wesibi some hana sa nëgëtatëyome. Weye. Hanane.” ¹⁵ Na bu onehome megali tlome, “Sobo ululu sle saelo, feilawa wesibi mëmaune eglëmolime. Sobo feilawa wesibina nëgebë kwe kë wesibi kwe some lale tafame hana mëgaitomemu.”

¹⁶ Na Jisas waflë galime gali tlome, “Baliti musuna hobë nuju mëta, feilawa hi wesibi mëbekefëtle. ¹⁷ Na kwe kë ho melowene tle, ‘Bobë hi wesibi loloko lo wake melefe na bo li lo hananefe, bobë fli hi wesibi këme gogwa nanëgelëme. Bo habelë nëgelëmene?’ ¹⁸ Na bu gali tle, ‘Ai, ta bo melë nëgelëme. Bobë hëno tokwëtokwë hi wesibi loloko lo yayei notomeme na fli tatako wesibi loloko lo gigliji nelëme na bobë hi wesibi na fli wesibi kë mëta loloko nanëgëtëme. ¹⁹ Na bo bowa melowene nelëme, “Bo feilawa wesibina hofe. Bobë lale wesibi feilawa tlibutu niji mëbetenëfe. Ta bo tafawa manelë. Bo tafawa nëlekefëme na fleflesuna hi nëlekefëme.” ²⁰ Kwe Goto bume megali latlole, ‘Ju yaya homu. Ebë klabëna ju gli egleme. Na iniwa wesibi ju kë loloko egëtabë yalë glo lëgletëmene?’” ²¹ Na Jisas gali tle, “Na wesibi kë home fenene fata tletle, ho li Gotome lowene hana lëgletlona na bubë feilawa lalale wesibi loloko loloko lëgëtana, na kë wesibina

fli onehome lëgaitame jwa lëglena kwe këha lakale Gotobë naba lime sle hana lëletle.”

Sobo tutune asa elo. Goto bubë nëbaleme tafa sle lëglelëmeme

²² Na kwe Jisas bubë lowene esogo mëglelëtlabë home gali tlome, “Sobo ebë galibë lowene sle eletelo. Na sobobë tafa lale lëgëbetëyobëme tutune asa elo na megali asa elo, ‘Sebo fëye wesibi hi nëglamene? Sebo ëho hamago glo nëglamene?’

²³ Hi wesibi na ëho bu some lale tafame hana mëgaitome. Jubë lale tafa ebë tako wesibi, kwe hi wesibi ebë tokwëfo wesibi. Na jubë ato ebë tako wesibi, kwe ëho ebë tokwëfo wesibi. ²⁴ Sobo abagou foleme lowene eletemo. Bu hi wesibi hana tobalo mële na bu hi wesibi loloko hana mëta. Na bu hi wesibi loloko lo hanane. Kwe Goto bume hi wesibi lëlëkefëme. Kë fole kwe bu tokwëfo wesibiha kwe sobo oneho tako wesibimu na Goto bu some mata hi wesibi lëglëyome. ²⁵ Na ho bu ebë life mëta kë tafa lëglebë olëme tutune lëglena kwe bubë olë lalowa kikli lëgetokwaklemene? Weye. Hanane mu. ²⁶ Sobo ebëha tokwëfo wesibi melë hana egelona kwe sobo fli wesibime blawa fëyeme tutune elone?

²⁷ Sobo lale ti tahweji lowene eletemo. Bu habëtabo foke melene? Bu këkë hana mëgleme na bubë negli wesibi hana susu motomeme. Kwe bo some gali nolëyo, ëtani eso ho Solomon bu lale lale negli wesibi gëgelo totokwefëme. Kwe bubë negli wesibi bu kwe sogë lalowaha, kwe lale ti tahweji bu lalemu mëbe. ²⁸ Sobo lifeku mago agosaba tahwejime lowene eletemo. Lifeku mago agosaba tahweji lifekume ëje kë foke mëglebë,

ho uniji wege mëglame na ahoju fiji mëtayame. Kwe Goto bu këha lifeku mago agosaba tahwejime negli sle lalotokwefëme. Këme nëgeme sobo lowene sle egetelome, Goto some mata ëhona negli lëgëtome. Sobo Gotome tokwëfo lowene slewa laletelo. ²⁹ Goto some tafa lëglelëyome. Këme nëgeme sobo hi wesibime metutune asa elo. Sebo fëye wesibi hi nëglamene o sebo fëye tu hi nëglamene? ³⁰ Gotome lowene jwa mëgletlabë oneho bu kë wesibime feilawa tutune melekefëya. Kwe iniwa wesibi sobo kë tutune egetemobë, sobobë blijaya këbëme walowene lëletëyo. ³¹ Sobo wesibime tutune asa elo. Weye. Sobo Gotome fwa melowene eglekefëtelome, ‘Bu sobobë eso ho lëtabetënafe, na bubë tolewa esogo eglelëtelobëme lowene elome. Na kwe bu hi wesibina ëhona some mata lëglëkefëyome.’”

Sobo heven life mëta wesibi loloko egëtome

³² “Sobo bobë enëne tële. Bo some kë tafa nëglelëyobë, ho sipsip kleli fene lëlëme. Sobo uli asa elo. Sobobë blijaya bu wafi gali tle, bu sobobë eso home tafa lëgletëyome na sobo buna eso hoha onehome tafa elelëmome. ³³ Sobobë iniwa wesibi balitina hihijika elome. Na kë baliti glo elome na wesibi jwa onehome aitamome. Sobo melë egelona, kwe sobo unaunalëme tafa wesibi glo egelome, na sobo heven life mëta lale wesibi loloko egotome. Tokwafe sobo heven life mëta këha wesibi hwi eglomome. Heven life mago wesibi, flawei hana mëgleme. Na ho toklime glo hana mëglame, na lahwë hana sisile mogotomeme na gu hana mëglelëme. ³⁴ Sobobë wesibi fëye mëta mëbetëyowe, sobobë lowene mata kë mëta lugubetëyome.”

Lale wege enëne bu sagli melëlame na walena satafa mla

³⁵ “Sobo iniwa wesibi sagli elëlome na walena satafa elo. Sobo ëho gëgelo etomome na lamo fifiji etomome na këna tafa elome. ³⁶ Sobo këha metafa egelome, ho bubë eso home, bubë tako salë mago ligisibëme fene hwi mletla. Bubë eso ho bu ino mëta këke lëglena kwe bu hokweinawa tika mëtatlame. ³⁷ Na bu ligisina na mehwi lëglena, bubë wege ho bu ni hana mëgebëyana, kwe kë wege ho bu fleflesu matla. Bo some nëgali gali nanolëyo, kë eso ho bu wege ëho gëgelo lotomeme, na bubë wege home gali lolomeme, ‘Masei mëta tafa elome.’ Na buwa hi wesibi bume lëlëmeme. ³⁸ Na bu klabë kuna o fole olëna ligisina na mehwi lëglena, bubë wege ho bu ni hana mëgebëyana, kwe kë wege ho bu fleflesu matla.

³⁹ Sobo ebë wesibi lowene sle eletemome. Ho bu tokli ho ligisibë olë lowene lëgletlana, kwe bu kë tokli home lëkle logotleme na bu lowa hana lëkaklume. ⁴⁰ Sobo mata sagli elëlome na mana walena satafa elo. Bo këna nigisibë olë sobo lowene hana eletelo. Sobo melowene jwa elome, ‘Bu ebë olëna hana ligisime, kwe bo, Gotobë life mago ho, kë olëna mana nigisime.’”

Ebë lale wege hobë na tëbo wege hobë wafle gali

⁴¹ Pita Jisame metakune tole, “Tako Ho, ebë wafle gali ju seme fwa gali enonane o iniwa one-honame gali elome?” ⁴² Na bu gali tafu tëtatile, “Bo iniwa lale wege kë fa mogotlabë na lale lowenena kë mëtabëyabë wege home gali nëlëyo. Eso ho bu këha lale wege home meaniji logloleme, bubë

fli wege home tafa nalëglelëmeme na hi wesibi bume nalëglëmeme, eso ho kë gali toglolebë olë mëta. ⁴³ Eso ho ligisina na bubë wege home mehwi loglolena, bubë lale wege mana fa lotokwefëtlege. Kwe kë wege ho bu fleflesu malële. ⁴⁴ Bo some nëgali nanëlëyo. Eso ho bu këha lale wege home meaniji lëglëyome, bubë iniwa wesibi tafa nalëglelëmetleme. ⁴⁵ Kwe kë wege ho bu melowene lëglena, ‘Bobë eso ho hokweinawa hana ligisimefe,’ na bu fli wege onehome tëtëke lëglena, na bu feilawa hi wesibi na biaha wesibi hi lëglena, ⁴⁶ na kwe bubë eso ho ligisibë olë lowene sle jwa lëletleme na bu lili sloşlowa lëleme na bubë eso ho mana lisime. Na bu kë wege home latëbowamu logotleme, na Gotome lowene sle jwa kë mëgletlabë enëne belë jine lelëkakleme.

⁴⁷ Wege ho bu bubë eso hobë tole lowene lëgletlena kwe bu sagli hana lëgletlena na bubë eso hobë tole hana esogo lëglelëtlena kwe bubë eso ho bume anisasanamu feilawamu lola lëgëbetëfaleme. ⁴⁸ Kwe wegeho bubë eso hobë kë tole lëgletlebë lowene, lowene sle hana lëgletlena na bu wege sle jwa lëleme kwe bubë eso ho bume tokwëfo tëklewa loglotleme. Goto onehome feilawa lowene lëglëmena kwe tokwafe bume takune loglomeme, ‘Bo some kë tëglëyobë lowenena, feilawa wege fa totlone?’”

Jisas onehome fufu nalogotomeme këme ligisime

⁴⁹ Jisas ita gali tle, “Bo kë nigisibëye, bo Gotobë wame ahojuha ebë lifekuwa tuku nanëgelëme nisi, iniwa tëbo lowene na tëbo wesibi temu namëgleme.

Na bo metole nanelë, Gotobë wame bume aho-juha hokweinawa u nalëgletleme. ⁵⁰ Tokwafe feilawa elili na gli bome lamu lëgëtanëme, tu mëta home fene baptais melelëma na bo tako tutune këme nelë. Bo metole nanelë, kë wesibi bome kë fata lëgletenëbë bu hokweinawa tli nalëkaketenëme. ⁵¹ Sobo bome melowene laletënane, ‘Bo ebë lifeku mago wame sleme tisine?’ Weye. Hanane mu. Bo kë tigusibë, onehome fu nanogotomëme tisi. Oneho bu bobë gali aholokwane mëglana na fu fu mlame. Fli bobë gali lowene sle mletlabë na fli bobë gali lowene sle hana mletlabë. ⁵² Ebë olëna na tokwafe, tobalimalë ilawa mago ho jowa lo mëta kë tafa mëglabë, bu bobë lowene esogo mëglelëlabëme momata mëlame na fu fu melelogwayame. Na aomalë bu tlemalëme wame moglomame na tlemalë bu aomalëme wame moglomome. ⁵³ Bu bobë lowene esogo mëglelëlabëme momata melelogwayame na fufu melelogwayame. Na bolijayani bowenenime wame moglomame na boweneni bolijayanime wame moglomame. Na botamenino bokoninome wame moglomame na bokonino botameninome wame moglomame. Na bolujawani bu boweneni-nobë noninome wame moglomame na boweneni-nobë nonino bolujawanime wame moglomame.”

Oneho bu wesibi kë fata mëglebë esobëme lowene hana mla

⁵⁴ Na Jisas bu kë feilawa onehome na gali tlome, “Sobo matafa kë tëbo lëtatlebë hwi elolome na megali lalekefo, ‘Tu lëgetomefe.’ Na tu leto. ⁵⁵ Na sobo kliji naba mehwi egowelëkaklona, yemeha fata eola kwe megali lalekefo, ‘Eli tako kliji

lëgemolemefe.' Na kliji bu tako lëgemolelele. ⁵⁶ Sobo sosogëna enëne. Sobo klijina matafana hwi elomo na sobo melowene eletemome, 'Wesibi tokwafe fata mëglemefe.' Sobo këha wesibi kwe walowene eletemo kwe ëje kë fata mëglebë wesibibë waiyo sobo hwi sle jwa fëyeme elëmone?"

Onehobë gali aholokwane loglomebë ho belë, kë lëgloulibë hona lowene sle etlome

⁵⁷ Jisas bume ita gali tlome, "Sobo lale lowene kë egelobë loweneme lowene sle jwa fëyeme eletelone?" ⁵⁸ Ho li, bu jume onehobë gali aholokwane loglomebë ho belë lëgloulina na sobo alëgeme mana asë elome kwe ju kë hobë lowene alëgeme yafe sle etatleme. Ju sle hana etatlena kwe bu jume onehobë gali aholokwane loglomebë ho belë lëgloulime na bu jume plismanë belë lëgloulime na bu jume kalabusu lowa tuku lëleme. ⁵⁹ Bo jume gali sle nolë, jume këniiji kë aniji moglotëyobë balitina sle hana egotlena, kwe ju kalabusu lo mëta mana tafa egleme.

13

Ho bubë tëbo lowene aholokwana ti hana lëglena kwe bu tëbo liglitame

¹ Jisas gali wafi të tëtätëme na fli enëne bu belë mitisiya na megali motlola, "Galili provins mago ho bu Gotome kleli afabo ahøjume mëtletla. Na eso ho Pailat bubë wame home boblo mogo-tomabë enëneme jine tlëme, kë enëneme mogo nalë tëtëkle namëgëtayame. Bu Gotome kleli afabo mana ahøjume mëtlekefëtlabëë, na bume mogo nalë tëtëkle mëtëtaya." ² Na Jisas bume

gali tlome, “Sobo melowene lalone, ‘Kë Galili provins mago enënebë tēbo lowene bu takomu lēbetēme na kwe fli Galili provins mago enënebë tēbo lowene bu kwe tokwēfoha lēbetēme na kë tēbo wesibi bume këme fata lēletēme?’ Sobo ebē loweneme melowene lalone, hee? ³ Weye. Kë melē hanane mu. Bo some gali sle nēlēyo, sobo tēbo lowene aholokwana ti hana egelona, kwe kë enēneme fene tēbo mototoma, këha wesibi some fata lēgletēyome. ⁴ Na sobo ita lowene elo, ētani, Siloam lifeku magobē akolalo bu mogo nalē 18 home tētafu tle. Na sobo melowene lalone? ‘Kë enënebë tēbo lowene takomu lēbetēme na kwe fli Jerusalem lifate enënebë tēbo lowene bu kwe tokwēfoha lēbetēme na kë tēbo wesibi bume këme fata lēletēme.’ Sobo melowene lalone? ⁵ Weye. Kë melē hanane mu. Bo some gali sle nēlēyo, sobo tēbo lowene aholokwana ti hana egelona, kwe kë enēneme fene tēbo mototoma, këha wesibi some fata lēgletēyome.”

Ebē ti liji, logowalē jwabē waflē gali

⁶ Na Jisas waflē gali metē tētātēme. “Ho bu niji olo bubē wain taba liji nuju mēta lē lotle. Na kë niji bu sigli lēle. Na kë ho itaita lisi, niji hwi naloglok-wefleme. Kwe niji logowalē hana lēle. ⁷ Kēme nēgeme bubē nuju tafa lēglelētēbē home gali lolole, ‘Ju aholo bo eta. Aona tlibutu kë mutujubē bo ebē niji yafe hwi tlokwakikeflē, kwe bu logowalē hana lēle. Te ebē niji mana tēka etokwakle. Ebē flēkebē ēflēbo yawe loglotlelime.’ ⁸ Kwe bubē nuju kë tafa lēglelētēbē home gali lolole, ‘Eso ho. Awi. Ebē tlibutuna kwe malilibe. Bo waiyo mago flēke yefi nēletelēme na ahoju somalēfa u nēletelēme.

⁹ Bo melë nogotlëna kwe bo melowene nanelë, Li tlibutuna kwe logowalëme. Kë tlibutuna logowalë jwa lëglëna na kwe lalowa tëka nogotlëme.”

Tafawa olëna, Jisas mëseme sle tëtamë

¹⁰ Tafawa olëna, Jisas onehome bubë lotu lo mëta gali okokwe tlo me. ¹¹ Na ahwane kë tëbo tëtamëbë mëse këme telutabe. Na kë ahwane bume ¹⁸ tlibutu këni ji tëbo tëtakëfëme nëgëme na kë mësebë amlebo nemoha busu këme tlatë na lale tiglibe hana tle. ¹² Na Jisas bume hwi telokwakë na gali telokwakë bu belë egisi tle naegleme. Na bu tisi tlee na gali tolë, “Bo jubë tëbo wasle nëtatë.” ¹³ Na toba bubë ato mëta gwa totatë na bu tlibe sle tle, na Gotome fleflesu tletle na bibita totle. ¹⁴ Kwe lotu lo hwi loglokwe flebë eso ho bu Jisame këme wame tlole, bu tafawa olëna, kë mëseme sle tëgëtamëme nëgëme. Këme nëgëme bu onehome gali tlo me, “Tobali ita jowa olë ebë wege olë lëbe. Sobo metole lalo, ho sobobë ato sle lëtatëyome kwe sobo kë wege olëna egisijome. Kwe sobo tafawa olëna home ato sleme asa takune elolo. Matëbe.” ¹⁵ Na kwe Jisas bubë gali tafu tëtatile, “Sobo sosogëna enëne. Sobobë gëgali na sobobë lowene bwa bwa mëbetëyo. Sobo megali elo, ‘Tafawa olëna asa wege elo.’ Kwe sobo tafawa olëna, bulmakau kleli lowa kaiselo eyeukefo, na sobobë bulmakau kleli na donki kleli tu hime kaiselo elelukwefëmo. ¹⁶ Sobo tafawa olëna, bulmakau kleli itaita kaiselo aitakëfëmo kwe sobo bome fëyeme gali enonane, tafawa olëna kë mëseme asa sle eta? Sobo hwi elo, ebë mëse kë nëgebëye, Abrahambë afenëbo. Na Satan bume kë yage tëgetabë ¹⁸ tlibutu këni ji yage tle. Këme nëgëme bo kë tëbo, tafawa olëna lalowa

sle nētatēme.”¹⁷ Na bume kē wame motlolabē ho, kē gali aholokwane motlola na tiniji na hwē memētletla. Kwe iniwa oneho bu iniwa wesibi melē kē totomebēme flelesu mētletla.

Goto bu tokwafe eso home tafa lēgletēmebē waflē gali

¹⁸ Na Jisas ita gali tlome, “Goto onehobē eso home kē tafa lēgletēmebē, ebē fēyeha wesibine? Bo some ebē wesibime waflē gali nolēyo. ¹⁹ Goto bu onehobē eso home kē tafa lēgletēmebē, bu atowai liji fenene. Atowai liji bu tokwētokwē mu. Kwe ho bu kē tokwētokwē atowai liji flēke mēta sike lēle. Na bu hulu mēle na tatako tiwa milibe na iniwa fole bubē tikefo mēta, lo gigliji mēkaki.” *

Bletē nage kēna sēse mēglebē wesibibē waflē gali

²⁰⁻²¹ Na Jisas ita gali tlome, “Goto bu onehobē eso home kē tafa lēgletēmebē ebē fēyeha wesibine? Bo some ebē wesibime waflē gali nolēyo. Goto bu onehobē eso home kē tafa lēgletēmebē bu bletē nage kēna sēse mēglebē wesibi fenene. Mēse, bletē nage kēna sēse mēglebē wesibi tēlewa glo ele na lebutako bletē nage obo mēta u etēkake na kēna afulu ele. Na bu iniwa flēle lēbebokwake na kē bletē nage iniwa feilawa sēse mele.” †

Sobo tokwēfo ino elēme ekaklujome

---

* **13:19** Goto bu onehobē eso home kē tafa lēgletēmebē, bu kē atowai liji fenene. Ebē olēna Goto bu tēlewa onehobē eso home tafa lēletēme, kwe tokwafe bu feilawa onehobē eso home tafa lēgletēmeme. † **13:20-21** Bletē nage kēna sēse mēglebē wesibi, bletē nage mēta fene flēle lēkake, Gotobē afutuku meflēle lēbebokwaketleme na Goto bu tokwafe iniwa onehobē eso home tafa lēletēmeme.

²² Jisas Jerusalem lifate alëge elë tuju. Na bu li life li life onehome okokwe tlagume. ²³ Na ho li bume takune tole, “Tako ho, tokwafe Goto jowa jowa onehome nëno lëglemene o feilawa onehome nëno lëgleme?” Na Jisas gali tlome, ²⁴ “Sobo ino tokwëfo elëme ekaklujome saafutuku elo. Bo some gali nolëyo, feilawa oneho bu heven lifewa mëkaklujame fene, kwe hanane. ²⁵ Tokwafe, lo bolijaya ho, bu huju lëleme na ino tiji lëleme. Na sobo kë ino ëfo li mëta elibome na ino mëta këke eletelome na mewe elome, ‘Tako ho, ino seme tika etatëna.’ Kwe bu some metaflu lëtatëyome, ‘Bo some lowene hana nëletëyo, sobo hamagobë enënëne?’ ²⁶ Na sobo bume megali eglolome, ‘Sebo juna hi tlekefëya na ju sebobë lifeku mëta seme okokwe latlona.’ ²⁷ Kwe bu some megali loglëyome, ‘Bo some lowene hana nëletëyomu, sobo hamagobëne? Sobo tëbo lowene esogo eglelëlobë enëne. Sobo hai! Sobo bo mago eyeu.’ ²⁸ Bu some hehë mëgletëyome na sobo Abraham Aisak Jekopna iniwa Gotobë lowene mago gali të motokweflabë home mehwi elokwakëmome, bu Goto onehobë eso home kë tafa lëgletëmebë lifate mëta mëtabëya. Kwe sobowa mëglëbo elë egëtabome. Na sobo tako ye eglekefome na enino këkë etokwefomome. ²⁹ Na iniwa life mago oneho, Goto onehobë eso home kë tafa lëgletëmebë lifewa migisiyame. Bu nogowelë mago na notowelë mago na nëgetujuwelë mago na nëgemowelë mago migisiyame. Na bu kë life mëta tafa mlame na hi melekefëyame. ³⁰ Sobo aholokwane elo. Fli enëne bu ebë olëna letitabo home kë tafa mëglabë, bu tokwafe kë olëna atwati ho tafa mëglame. Na fli

enëne bu ebë olëna atwati home kë tafa mëglabë bu tokwafe kë olëna letitabo ho tafa mëglame.”

Jisas Jerusalem lifate mago onehome maninibo tletëme

³¹ Na kë nalë, Farisi ho fli mitisitla na Jisasme gali motlola, “Eso ho Herot jume mogo nalë təkeme wahau lëletë. Ju emago li lifewa ejumo.” ³² Na Jisas bume gali tlome, “Sobo kë kulekule home megali ejuwelëlome, ‘Ebë olë na uniji olë bo ahwane, hobë ato mago awi hehë nëletemë na onehobë ato elili awi sle sle notometemë na aona olëbëna bobë wege mana yawe noglolëme.’ ³³ Kwe eli olë uniji olë kë olë bo Jerusalem lifatewa nuguwi nuguwiwa awi nelë. Melëme nëgeme, Gotobë lowene mago gali të lotokweflebë ho, li lifate meta mogo nalë hana tëkle mogotlame. Weye. Bubë ko Jerusalem lifate mëta fwa lugujutleme.

³⁴ O Jerusalem lifate mago enëne. Masiwafe. Sobo Gotobë lowene mago gali të mototokweflabë home mogo nalë tëtëkle etakefëyo na Goto kë jine tēglëkefëmebë home anijina mogo nalë metëtëkle etakefëyo. Bo some sago nanëgëtome fene, tēbo wesibi some tēbo lëgëtolime, tamo kekelo bubë nēbale fene sago etome na hwaklona lamu etome. Kwe sobo tole hana elo. ³⁵ Sobo aholokwane elo. Goto some hune lëgleme na ita hana lëgaitome. Bo some megali sle nëlëyo. Sobo bome eli hana hwi egloname. Sobo afina gali egelona, ‘Gotobë tolëna afutukuna kë ligisibë ho, Goto bume lëgaitalëme.’ Na sobo bome mana ita hwi enoname.”

14

Jisas bu ato sëse sëse tabo hobë ato sle tētate

¹ Tafawa olëna Jisas, Farisi hobë eso hobë lowa hime tuju. Bu kë lo mëta tafa tle, na buna kë hi mëtlabë enëne bume mana hwi mëtëbelëkakla, eli bu habelë lëglemene? Bu tēbo lowene fa lo-gotlemene? ² Na ato sēse sēse tabo ho Jisas belë tisi tle. ³ Na Jisas kë home hwi tole na bu Gotobë galime okokwe moglomabë ho na Farisi honame takune tlome, “Sebobë anebo gali habelë lëgëbetëna lalëlene? Sebo tēbo atona home, tafawa olëna, lalowa sle nogotlamene o matëbe?” ⁴ Kwe bu mogweliha tafawa mëtla. Këme nēgeme bu kë tēbo atona home no tlële na sle totle na jine tlële. ⁵ Na bume gali tlome, “Sobobë nēba o bulmakau kleli tafawa olëna yefi fulujuwa mëtetigotëyona kwe sobo tafawa eglomene? Weye, sobo glo egotolome.” ⁶ Kwe bu kë gali tafu hana mëtëtatla.

Jisas gali tle, “Ju atwati hoha etabe”

⁷ Na Jisas hime kë mitisiyabë enënebëme hwi tlagume. Fliye eso enënebë tafa labume tafa motokouja. Këme nēgeme bu wafle gali këme të tëtätëme. Bu megali latle, ⁸ “Ho bu mëse sei lëglebë olëbëme, fleflesu hi wesibi hime gali lëglena na ju kë hi wesibi hime egujutlena kwe ju eso hobë tafa labume asa tafa eoule. Ju melë eglena na bu kë tafa labu li eso home wafi aniji loglotlena, ⁹ kwe jume kë hi wesibi hime kë gali loglëbë ho bu jume gali loglëme, ‘Ju ebë tafa labu ebë eso home kile eletle.’ Na ju tako tiniji egleme na ju atwati hobë tafa labume tafa eoule. ¹⁰ Ho bu jume hi wesibi hime gali loglëna na ju kë hi wesibi hime egujuna kwe ju atwati hobë tafa labume tafa eouleme. Ju melë eglena kwe jume hi wesibi hime kë gali

loglëbë ho bu jume gali loglëme, ‘Yabe, ju eso hobë tafa labu mëta tafa eoule.’ Bu jume melë lëgëtana kwe juna kë hi egelobë oneho jume melowene mëgletëyome, ‘Bu lale eso hofe.’ ¹¹ Ho bu megali lëglëna, ‘Bo tako afutukuna eso hofe,’ kwe Goto bume megali loglëme, ‘Hanane ju atwati homu.’ Kwe ho bu megali lëglëna, ‘Bo kwe, bo atwati hofe,’ kwe Goto bume megali loglëme, ‘Ju eso ho fe.’”

Jume kofayame mëglëyo jwa enënebëme sle ego-tomeme

¹² Jisas bume hi wesibi hime kë gali loglëlebë home gali tlole, “Ju tako salë hi wesibi sagli eglëlena, kwe ju yabe enëneme na blijahanime na weife mago enëneme, na weife life mago feilawa balitina kë nëgebë enëneme migisitëyome asa gali elome. Ju melë eglëna kwe bu tokwafe jume kofaya hime gali mëglëyome. ¹³ Weye. Këha melë asa ele. Matëbe. Ju tako salë hi wesibi sagli eglëlena, kwe ju wesibi jwa enëneme na yage tabo enëneme na naba titiki tabo enëneme gali elagumeme, kë salë hi wesibi hime migisiya namëglame. ¹⁴ Këha enëne jume kofaya hi mëglelëyobë hana gali möglëyome. Këme nëgëme ju safleflesu ele. Tokwafe, Goto bu lale enëneme matëmatë life mago huhuju logotomebë olëna, kwe bu wesibi jume kofayame lëglëme.”

Tako salë hi wesibi waflë gali

¹⁵ Na ho li, Jisas buna kë hi mëtlabë, kë gali aholokwane tle na Jisame gali tlole, “Tokwafe, Goto, onehobë eso home kë tafa lëgletëmebë life mëta kë hi mëglabë oneho, bu fleflesu mëglame.”

¹⁶ Kwe Jisas mewafle gali tle, “Ho li tako salë hi

wesibi sagli lëglëleme. Na bu feilawa onehome gali tuku təkoutëme, tokwafe migisitla namëglame. ¹⁷ Na tokwafe kē tako salë hi wesibi olë fata tle. Na bu bubë wege home jine tlële ëbame kē gali toglomebë onehome, megali nalugujelëmeme, ‘Sobo esijomo. Olë ekë fata lëleo. Salë hi wesibi iniwa wasagli lëlële.’ ¹⁸ Kwe iniwa bu megali mëtla, ‘Sebo hana nigisiyamo.’ Ho li gali tle, ‘Bo balitina nuju wahihijika telë na bo kē nuju hwime nuguwimo. Masiwafe, bo kē salëme hana nigisime.’ ¹⁹ Na ho li gali tle, ‘Bo jowafe we bulmakau kleli balitina waglo telë na bo bubë afutuku hwime nuguwitemëmefe. Masiwafe, bo kē salëme hana nigisime.’ ²⁰ Na ho li gali tle, ‘Bo mëse tokwafe sei nëlëfe na këme nëgeme kē salëme hana nigisime.’

²¹ Na kwe kē wege ho, kē enënebë gali bubë eso home gali tujuwelële. Na bu kē gali aholokwane tle na tako enisusu metle na bubë wege home gali tlole, ‘Ju hokweinawa kē lifatebë tokwëtokwë alëge elë na tatako alëge elë eiju. Na ju wesibi jwa enëneme na tëbo atona enëneme na kiju tëbona enëneme na naba titiki tabo enëneme nëno eouleme na elesume tenëme na bobë lowa elelëkakime tenëme.’

²² Na kwe kē wege ho melë tle, bu fene gali tle. Na bubë eso home gali tlole, ‘Eso ho, bo melë wanelë ju fene gali ele kwe oneho lo ke hana mla.’ ²³ Na eso ho bume gali tlole, ‘Ju ebë lifate tako kile eleme na waluju life elëme asë ebelëfame. Na ju onehome hwi elomena ju bume anisasana sagali elome, bobë lowa migisiya namëglame. Bo metole nanelë, bobë lo ke nalëgleme. ²⁴ Bo jume megali

nolë, ëbame bo kë gali toglomëbë oneho, bu bo kë sagli nëglëlëbë hi wesibi hana hi mëglame.”

Ho bu afina lowene sle lëleme na Jisame mana esogo lëlelëleme

²⁵ Lebutako oneho bu Jisasna asë mëtla na Jisas swaya tletëme na gali tlome, ²⁶ “Ho bobë lowene esogo home fatame tole lëglena, bu bome tako tolewa salëletënë na bubë bolijaya, bota, no, bolijahani, bomoluni, bolijamoniname tokwëfo tolewa salëletëme na bubë atome tokwëfo tolewa salëletle. Bu melë hana lëglena kwe bu bobë lowene esogo home hana fata lëgleme. ²⁷ Ho bu bobë lowene esogo home fatame tole lëglena, kwe melowene lëglena, ‘Bo Jisame esogo nëglëlëläna kwe ho bome tëbo mëgëtaname,’ kwe bubë ato uli lëglëlëläna, na fli hobë wame galime uli lëglena na glime uli lëglena kwe këha ho bu bobë lowene esogo home hana fata lëgleme.

²⁸ Ho bu kabana lo glijime tole lëglena, bu kë lo gliji baliti afina melowene sle lëletëmeme, ‘Bobë baliti kaba nijine o hanane? Bo ebë balitina lo yawe noglolëmene o hanane?’ ²⁹ Bu melë hana lëglena, na bubë baliti yawe loglomena, na bu lo hana yawe loglolena kwe oneho bume sasonatlëtlë memogotlamemu. ³⁰ Na bu megali moglolame, ‘Hwi elolo. Ebë ho bu lo yafe gliji lële kwe yawe hana lolole.’

³¹ Li lifate mago eso ho bu li lifatewa wameme lugujume fene kwe bu afina lowene fa sle lotleme, ‘Bobë lifate mago wame home boblo mogotomabë enëne tëlewamufe kwe bubë wame home boblo mogotomabë enëne feilawamufe. Sebo bume

boblo nogotomamene o hanane?’ ³² Na bu melowene lëglena, ‘Sebo bume hana boblo nogotomamefe,’ kwe bu melë lëgleme, bume wame moglolabë ho kakë mana neme, kwe bu fli home afina kë lifatebë eso ho belë mana jine lelëkakëmeme, aisenë hi namëglame.

³³ Na kë fenene, somago ho li bubë iniwa wesibi aholokwana hana ti lëglena kwe bu bobë lowene esogo home hana tafa lëgleme.”

Iji jwa kë mëglebë këjibë waflë gali

³⁴ Këji lale wesibi mu. Kwe këji iji tëbo mëglena, sebo habelë nogotomamene na ita iji namëgletëname? Hananefe. ³⁵ Këha iji jwa këji bu hi wesibi hana sle motomeme watëbomu mële. Sebo sike manëkaka. Sobo ebë gali aholokwane eglona, lowene sle eletelome.

15

Sipsip kleli kë flawei tëglebë waflë gali

¹ Takis baliti kë glo mëglekefëyabë ho na fli tëbo lowene kë esogo mëglelëlabë enëne bu Jisas belë loliwa mitisitla, bubë gali aholokwane namoglolame. ² Na Farisi hona, Gotobë galime okokwe moglomabë hona wame gali mëtla, “Kë ho bu tëbo lowene kë esogo mëglelëlabë enënenafëyeme yonane lëlelëmene? Na buna fëyeme hi mëlekefëyane?”

³ Jisas bubë gali aholokwane tleme na bu ebë waflë gali këme gali tleme, ⁴ “So mago ho li, we ljuafe we sipsip kleli lëglëmëna, na jowa flawei lëgletlena, bo melowene nanelë, bu fli 99 sipsip kleli tako ona mëta hune lëleme

na flawei kë lëgletlebë sipsip kleli mana hohwi lëtagutleme. Hohwi lëtagutlebëë na hwinaloko lujelëleme. ⁵ Bu sipsip hwi lolole na feiji mëta gwa lowetleme na mana bubë lifekuwa fleflesuna lehileme. ⁶ Bu lifekuwa lehileme, na bubë yabe name, weife mago enëenename gali lëlagumeme, migisitla namëglame. Na bu misitlame, na bume gali lolomeme, ‘Bobë sipsip kleli li flawei tëglebë bo ita wahwi nololë. Sobo bona weife iniwa fleflesu nëla.’” ⁷ Na Jisas megali tle, “Bo some gali nolëyo, tëbo lowene kë esogo lëglelëlebë ho, bubë tëbo lowene aholokwana ti lëglena na Gotobë lale lowenewa esogo lëglelëtlena kwe heven life mëta kë tafa mëglabë ensel, bu tako fleflesumu mëglame, sipsip kleli kë hwi toglolebë ho fene fleflesu tle. Kwe 99 enëne bu melowene mëglana, ‘Sebobë lowene lalowa lëbetënafe, sebo sebobë tëbo loweneme ita hana gëgali nëglamefe,’ kwe heven life mëta kë tafa mëglabë ensel, bu tokwëfo fleflesuwa mëgletëmame.”

Baliti kë flawei eglabë waflë gali

⁸ Na Jisas ita gali tle, “Mëse libë baliti we kënji mëgëbetëna na jowa flawei eglatëna, bu habelë eglemene? Kwe bu esi fiji etole na iseku enijina lo mago obo sle etagule na kë baliti mana hohwi etatë. Bu hohwi etatëbëë na mana hwinaloko meeolë. ⁹ Bubë baliti wahwi eolë na bubë yabe name, weife mago enëenename gali elome, migisitëya namëglame. Na bu misitëya. Na bume gali elome, ‘Sobo bona iniwa fleflesu nanëglame. Bobë baliti flawei eglabë, bo ita wahwi nolë.’” ¹⁰ Na Jisas gali tle, “Bo some gali nolëyo, tëbo lowene

kë esogo lëglelëlebë ho, bubë tēbo lowene aholokwana ti lëglena na Gotobë lale lowenewa esogo sle lëglelëtlena kwe Gotobë ensel bu tako fleflesumu mëgletlame, baliti kë hwi toglëbë mëse fene fleflesu tle.”

Falake nēba bolijayame kë kile togotlebë waflë gali

¹¹ Na Jisas megali latle, “Ho li iko nēbale tēle. ¹² Na nagi fu nēba bolijayame gali tlole, ‘Aya, bo walowene nelë, ju glime nounou lale, kwe jubë iniwa wesibi seme afana mana fufu egotometēname. Kwe bo metole nanelë, bobë wesibiye, eliwamu eglēnēme. Tokwafe kwe matēbe.’ Na këme bolijaya bubë iniwa wesibi tlemalë nēbaleme fufu totometēme na tlēme. ¹³ Tako tafa hana tle, na nagifu nēba, bubë iniwa wesibi balitina hihijika tle. Na bu kë baliti glo tle na kakë lifatewa këna tuju na këme tafa tule. Bu tafa tugulebëë, na memelë tēbo wesibi fafa totle. Na bubë iniwa baliti kë mëta yawe tlome. ¹⁴ Bu baliti wayawe tlome, na kë life mëta, tako fone mana fata tletēme. Kë fone mëta tafa mëtëglabëë na bu foneme ëjeha gli lëleme. ¹⁵ Këme nēgeme, na bu wegeme hohwi tētagwi. Na kë life mago ho li bubë luku lëglëmetlebë wege fame jine tlële. ¹⁶ Kë luku bu alima jibo hihi mëtlekëfe, na kë falake kë alima jibo hime tako tole latle, bubë imo këna tētafu nalëgētame bu foneme tako glimu latle. Kwe ho bume hi wesibi hana mëtlëla. Hanane mu.

¹⁷ Na tokwafe bu lowene fa totle na gali tle, ‘Bobë ayabë wegeho bu kwe feilawa hi wesibi mu mëbetēme, kwe bo foneme kwe gli nelë. ¹⁸ Bo eme hana tafa nēgelēme. Matëbemu. Ita aya belë

nuguwime na bume gali nololême, “Aya, bo Gotome tēbo lowenena watēbo totlē na jume mata watēbo tētē. ¹⁹ Bo lale ho nane ju bome mefē kē egētanēme, bobē nēba. Matēbe. Ju bome melē egētanēme, jubē wegeho fenene.” ²⁰ Na kwe bu kē mago, fowa tokokebē na bolijaya belē tuju.

Bu kakē mana asē tēkeke, na bolijaya hwi telokwale. Na tako maninibo metletle. Na fēkawa tokoutlebē na lahwēwa tlēle na kēme sēsle totle na ahino momotlē tletle. ²¹ Na bowene kēme gali tlole, ‘Aya, bo Gotome tēbo lowenena watēbo totlē na jume mata watēbo tētē. Bo lale ho nane ju bome mefē kē egētanēme, “Bobē nēba.” Matēbe.’ ²² Kwe bolijaya bubē wege home gali tlome, ‘Sobo hokweinawa lale heletabo ēho ehilo na bume gelo etatelome. Na toba baliti lale, toba mēta ehwatelome, na juba jibo mata ehotelome. ²³ Na sobo bobē lale bulmakau nēba elesulome na tēke elolome. Sebo hi nanēglame na fleflesu nēlame. ²⁴ Bobē nēba leboha tēgletenēme nēgeme kwe bu mana ekē lētabetenē. Bu waflawei tlita kwe sebo ita ekē hwi nolola.’ Na kwe bu hi mētla na tako fleflesu memētla.

²⁵ Na kē nalē, abwa nēba nuju mēta mana nuje. Na bu nuju mago tisi, na lolime tlibe na mana fleflesu kē mētletlabē sawa lego aholokwane tlome. ²⁶ Na kēme li wege home we tlole na takune tlole, ‘Kē fēye legone? Fēye mēlane?’ ²⁷ Na wege ho kēme gali tlole, ‘Blijamo wafi lisiyo. Na blijaya lale bulmakau kleli nēba walemitle. Bu boweneme tako fleflesu lalēletle, bu ita ligisi tleme nēgeme na lalowa tutabetle.’ ²⁸ Abwa nēba kē gali aholokwane tle na tako enisusu metletle na lowa hana tēkaklu. Na bolijaya tēkaklitle na lale lale galina

yafe gali tlole, bubë lowene tli nalëgëbetleme fene. ²⁹ Kwe bu bolijayame kofaya gali tlole, ‘Fëyemene? Wege hoha, jubë wege feilawa tlibutu fa tètakefëtë. Na bo jubë gali momata hana tètatë. Kwe ju bome mëmë kleli nëba tokwëfoha hana yo tlonë bobë yabenime këna fleflesu nanëglelëmëme. Hanane mu. ³⁰ Kwe jubë nëba kë nëgebëye, jubë baliti lisei oneme fwa yawe tlometëme. Kwe ëje bu lisi na ju bume fëyeme fleflesu eletlene na lale bulmakau kleli nëba fëyeme emitlene?’

³¹ Na bolijaya bume gali tlole, ‘Hëyai! Ju itaita bonawa nëtabekefo. Na bobë iniwa wesibi kë nëgebëye, ebë jubëwa. ³² Kwe sebo eliye, blijamome fleflesu nëgletlabë olë. Jubë blijamo leboha tëgleme nëgëme kwe bu mana lëtabe. Bu waflawei tlita kwe sebo ita ekë hwi nolola.’”

16

Ululu sle logotomebë hobë waflë gali

¹ Jisas bubë lowene esogo mëglelëtlabë home gali tlole, “Ëtani, lebutako balitina ho, bubë wege ho jowa tafa tletle. Kë wege ho, kë lebutako balitina hobë wesibi ululu sle totokwefëmetle. Na fli ho kë lebutako balitina ho belë mitisitla na bubë wesibi ululu sle logotomebë hobë wegeme metëtahë lamëtlëla, ‘Jubë wesibi ululu sle logotomebë ho, jubë wesibi fli blawa sisile lotometë.’ ² Këme nëgëme kë lebutako balitina ho bubë wesibi ululu sle logotomebë home gali telokwakle, ligisi nalëgleme. Na bu loliwa tisi tle, na mana bume gali tlole, ‘Bo ebë gali kë aholokwane nëgletëbë, ju fëye tlene? Bobë iniwa wesibi, ju mëta mana mëgëbena, tabei elëme na laba mëta yahi elëme. Ju

bobë wesibi ululu sle egotomebë home hana tafa egleme.’

³ Na kwe kë ululu sle logotomebë ho mana melowene tle, ‘Bo habelë nëgelëmene? Bobë wege eso ho, bome ebë ululu sle wegebë mago hehë lëgletenëmefe. Bo life yefi wegebë fa nogotlëme fene, kwe bo këha afutuku hana lëbetenë. Na bo fli onehome balitime na fli wesibime gëgëba noglomëbëme tiniji nanëletemë. ⁴ Kwe bo wesibi wafi lowene nelë. Bo kë wesibi nëgelëna kwe tokwafe, bobë wege eso ho bu bome hehë lëgletenëna kwe fli ho bome bubë lowa no mëglëname.’ ⁵ Këme nëgëme, bubë wege eso hobë mago, wesibi manawa kë glo mëtletlabë home gali telokwakëme, migisi tla namëglame. Jowa ho bu belë afina tisi tle na kë ululu sle logotomebë ho takune tlole, ‘Ju manawa, bobë wege eso hobë mago, habenuju wesibi glo tlenë?’ ⁶ Na bu gali tle, ‘Bo we lujuafe we ëflëbo tu manogwa dram glo telë.’ Na kë ululu sle logotomebë ho gali tlole, ‘Jubë manawa wesibi weniji kë gogwa mëtletëyobë laba tuku ekakeme na tiho laba mëta hokweinawa meyahi elëme, 50 dram ëflëbo tu.’ ⁷ Tokwafe li ho bu belë tisi tle na bume takune tlole, ‘Ju manawa, bobë wege eso hobë mago, habenuju wesibi glo tlenë?’ Na bu gali tle, ‘Bo we lujuafe we witi liji manogwa iseku glo telë.’ Na kë ululu sle logotomebë ho gali tlole, ‘Jubë manawa wesibi weniji kë gogwa mëtletëyobë laba tuku ekakeme na tiho laba mëta hokweinawa meyahi elëme, 80 witi liji manogwa iseku.’

⁸ Tokwafe, wege eso ho, bubë wesibi ululu sle logotomebë ho këtëglebë wesibi hwi toglometlena kwe bu kë tëbo wege hobëme fleflesu tletle na këme

bibita totle. Wesibi kë wege ho melë këtëglebë, bu tako lowenena hobë loweneha nëgeme. Ebë life mago wesibime fwa, tako lowene kë mëgletëmabë oneho, bubë wege wege mëglabëme, tako lowene slemu lamëletëma. Kwe Gotobë lowene mëta kë mëtabëyabë oneho bubë wege wege mëglabëme tokwëfo lowene lamëletëma.

⁹ Bo some gali nolëyo, sobo ebë life magobë baliti, wesibi jwa enëneme elëmo, sobobë yabe tafa namëgletëyome. Na tokwafe kë baliti glo mëglabë olë yawe lëglena, Goto na bubë ensel some unau-nalëme tafa mëglabë lowa nëno mëglame.

¹⁰ Bo some gali nëlëyo, ho tokwëtokwë wesibi ululu sle logotokwefëmena kwe tokwafe bu tatako wesibi mata ululu sle logotomeme. Ho li tokwëtokwë wesibi laboweli logotomema kwe tokwafe tatako wesibi mata melaboweli logotomeme. ¹¹ Sobo ebë life mago baliti ululu sle jwa egotomona, kwe Goto bu some heven life mago lale wesibi ululu slebë habëna lëglëyomene? Weye. Hanane mu. ¹² Na sobo fli enënebë wesibi ululu sle jwa egotomona kwe sobo sobobë wesibi mata ululu sle hana egotomome.

¹³ Wege enëne bu tële eso home hana wege mëgletëmame. Bu melë mëglana kwe bu li eso home fwa tole sle mletlame na lime kwe tëboijiwa moglolame. Bu li eso hobë galiwa aholokwane mololame kwe lime kwe tëboijiwa mletlame. Sobo tële lowene hana esogo eglelëmome. Sobo Gotome lowene egletelobë lowene na baliti fa egotobë lowene sobo këna hana sago egotomome.”

Jisas bu fli gali mata të tëtatëme

¹⁴ Farisi ho bu baliti tako tole lamëtletëma. Këme nëgeme bu Jisas kë gali tëglebë gali aholokwane motlola, na bu Jisame sasonatlëtlë memototla.

¹⁵ Kwe Jisas bume gali tlome, “Sobo metole lalo, oneho some melowene namëgletëyome, ‘Bu lale lowenewa esogo mëglelëlabë hofe.’ Kwe Goto bu sobobë tëbo lowene wahwi lolotëyo. Iniwa wesibi oneho melowene mëgletëmame, ‘Lale wesibi mu,’ kwe Goto bu kë wesibime melowene lalële, ‘Tëbo wesibi mu.’”

¹⁶ Jisas gali tle, “Jon bu fata jwa tëglëna, kwe bu Mosesbë gali na Gotobë lowene mago gali të mototokweflabë hobë galiwa të mëtëtakefëtëma na bu kë galiwa esogo mëtletëtëma. Kwe Jon bu wafata tle na ebë olëna, Goto, onehobë eso home kë tafa lëgletëmebë lale gali të mëtagutëma. Na oneho bu Goto, onehobë eso home kë tafa lëgletëmebë lifate elë mëkaklujame këkë lamla.

¹⁷ Matafana, lifena kwe tëbo mëgleme, kwe Gotobë gali kwe iniwa hana tëbo lëgletleme.”

Jisas one hehë lowenebëme gali tle

¹⁸ Na bume ita gali tlome, “Ho, nome hehë lëgletëna na li mëseme sei lëglëna, kwe kë ho bu lisei lowene mëta lëtabe. Na ho, li ho kë hehë lëgletëbë mëse sei lëglëna, kwe kë ho bu mata lisei lowene mëta lëtabe.”

Ebë tako baliti musuna ho na Lasarusnabë gali

¹⁹ Jisas megali tle, “Ëtani tako baliti musuna ho tëtabe. Na olëli olëli bu lale lale ëhomu tehokëfe. Na olëli olëli bu feilawa lale lale hi wesibiwa hi tlekëfe. ²⁰⁻²¹ Na wesibi jwa ho bu kë tako baliti musuna hobë lo ino ëfo li mëta ni tëbekëfe. Kë wesibi jwa hobë weniji Lasarus. Bu melëme tole

tle, kë tako baliti musuna hobë masei mago kë luklu mëglekëfebë hi wesibi obobo hi nalëgleme fene. Bubë ato juba jubawa. Na amale bubë juba ololë lamototokwefëmetle.

²² Tokwafe kë wesibi jwa ho gli tle. Na ensel bume heven lifewa mitilekole na Abraham belë sei motowelile. Na kë tako baliti musu na ho mata gli tle. Na matëmatë mutujuwetla. ²³ Na bu hel life mëta tototabe na tako elili mëta tëtabe. Na bu Abrahamme hwi towelëkakle. Na Lasarus buna mëtëtabo. ²⁴ Na kwe, tako baliti musuna ho we towelëkakle, ‘O semle Abraham, ju bome maninibo eletenë. Ju Lasarusme gali elole, bubë toba ku, tu mëta flu lowetleme na lëhitenëme bobë aleji mëta gwa nalëtatenëme, tli nalëgëbetenëme. Bo ebë ahoju mëta nëgëtabëbë na bo tako elilimu mëta nëtabëfe.’

²⁵ Kwe Abraham gali tle, ‘O hëyai. Ju wesibi lowene sle eletle. Ju atomuna mana tafa tëglena, kwe ju feilawa lale lale wesibi mëta tëtabe kwe Lasarus bu feilawa tetëbo wesibi mëta tëtabe. Kwe ebë olëna, bu fleflesu mëta lëtabe na ju elili mëta etabe. ²⁶ Na li wesibi mëtabo. Sebobë ku mëta, Goto tako luju blëge totle. Këme nëgeme, oneho sebona kë tafa nëglabë, bu kë tako luju sobelë habëna su mëkakitëyomene? Hanane mu. Na oneho juna kë tafa egelobë bu kë luju sebelë habëna su mëkakijamene? Hanane mu.’

²⁷ Na tako baliti musuna ho gali tle, ‘Bu këha nëgebë, kwe, semle, bo jume takune nolë, ju Lasarusme bobë ayabë lowa lalowa jine egelëkakëlemene? ²⁸ Bobë keinëbalenino tobali. Na Lasarus bume anisasana sagali lolome, bubë tëbo lowene hihijika melame na

aholokwana ti melame. Bu kë elili lifate tēbo elēme nagi migisiyalime.’²⁹ Kwe Abraham gali tle, ‘Mosesbē gali na Gotobē lowene mago gali tē mototokweflabē hobē gali mana mēbetēme. Jubē blijamoni kë gali lalowa aholokwane mēglame.’³⁰ Na tako baliti musuna ho gali tle, ‘O semle, Abraham, bu kwe hanane. Kwe ho bu matēmatē mago huju lēglena na bume luguju tēmena, kwe bubē tēbo lowene lalowa hihijika melame na aholokwana ti melame.’

³¹ Kwe Abraham bume gali tlole, ‘Bu Mosesbē gali na Gotobē lowene mago gali tē mototokweflabē hobē gali, aholokwane jwa mēglekefēyana, kwe matēmatē mago huju lēglebē hobē gali mētābo hana aholokwane moglolame. Bubē tēbo lowene hana hihijika mēglame na aholokwana ti hana mēglame.’”

17

Tēbo lowene onehobē, lale lowene sisile lētatēme

¹ Jisas bubē lowene esogo mēglelētlabē home gali tlole, “Memelē wesibi onehome fata mēgletēmeme, bume tēbo lowene belē ki namēkakeme. Kwe ho bu li home tēbo lowene belē ki lēkakena kwe masiwafe, Goto kë home tēbo logotlememu. ² Oneho bome tokwafe lowene sle mēgletēnabē, ho li bume tēbo lowene belē ki lēkakena kwe ebē tēbo wesibimu. Kwe Goto kë home tako tēbo logotlememu. Kwe fli ho, kë home afina tako aniji mou mēta kesi mētātlabē na bume nutuwa tuku mētēkakabē na bu tu mēta suglu lēglebē kë kwe lalowa. Bu kë onehome tēbo lowene belē kiki hana lēkakeme na Goto bume

hana tēbo logotleme. Kēme nēgeme sobo ululu sle saelo.”

³ “Sobo bome kē lowene sle egletēnabē oneho, somago ho li tēbo lowene mēta litigona kwe sobo eyeutelome na bubē tēbo lowene sle etatelome. Bu kē tēbo lowene aholokwana ti lēglēna kwe sobo bubē tēbo lowene aholokwana ti egletelome.

⁴ Na bu jume jowa olēna tobali ita tēlafē tēbo lēgētakēfēna na jume tobali ita tēlafē lisikefētēna na jume megali lolokwefēme, ‘Masiwafē. Bo tēbo ho. Bo jume tēbo nanētakēfē ebē olēna.’ Kwe ju bubē tēbo lowene aholokwana ti eletleme.”

Gotome lowene sle nēgletlabēme Jisas gali tle

⁵ Na Jisas bubē gali tēme kē jine tēglēmēbē ho, bume gali motlola, “Ju seme aitana, Gotome kē lowene nēgletlabē lowene takowa nalēgēbetēname.” ⁶ Na Jisas bume gali tlome, “Sobo Gotome kē lowene egletelobē lowene bu tokwēfowa nēgena, aoba liji tokwēfo fenene, kwe sobo tako wesibi lalowa egotlome. Sobo time megali eglolona, ‘Ju fli elēme na nutu mēta ejuwelēbeme,’ kwe kē ti sobobē gali esogo lēglēlētēyome.”

Lale wege hobēme Jisas gali tle

⁷ “So mago ho li, bubē wege home, nuju wegeme o sipsip kleli lēglēmeme jine lēglēlēna na bu wegeme lugujuna na bubē eso ho belē ita ligisina, bubē eso ho bume megali hana loglōleme, ‘Ju hokweinawa tafa elēme na hi elēme.’ ⁸ Weye. Bubē wege home megali loglōleme, ‘Ju bobē hi wesibi ahøjume eletenēme na kē hi wesibi mana glo eletenēme. Bo afina hi nelēme na ju mana hi

egleme.’ ⁹ Na kë wege ho bubë eso hobë gali esogo lëglelëtlena kwe kë eso ho bubë wege home yaha gali hana loglome. Hanane. ¹⁰ Këme nêgeme sobo mata, sobo iniwa wesibi Goto some fene gali tolëyo waegelona kwe sobo megali saelo, ‘Sebo wege howa. Goto seme kë gali toglonabë wege, kë wegewa wawege tla. Këme nêgeme Goto bu seme yaha gali hana loglome.’”

Welujuwa ato juba jubawa home Jisas sle to-tome

¹¹ Jisas Jerusalem lifatewa tugujubëë na bu Samaria provins jelëme na Galili provins jelëme na kë ku kuwa tuju. ¹² Bu li lifatewa fwa tule na ato juba jubawa kë mëtehwëyabë welujuwa ho, bume alëge mëta esune mëtlëla. Bu kakëwa mëtelëkwëya, ¹³ na Jisame feilawa we mëtelokwakla, “Jisas, tako ho, ju seme maninibo eletëna.” ¹⁴ Jisas bume hwi telokwakëme na gali tlome, “Sobo sobobë ato lotu lome wege lëglebë home lebotane ëjuwetëmetelo, bu mehwi naloglëyome sobobë ato juba juba jwa mëbetëyo.” Na kwe, bu mutujabë na bubë ato juba lalowa mëtletëme. ¹⁵ Na bu mago ho li, bubë ato mehwi togloleme nêgeme lalewa lëbetenëfe na bu alëgeme lu tule na miti nagi tuju. Na bu Gotome feilawamu fleflesu tletle na bibita totle. ¹⁶ Bu Jisame esune tlële na bubë elebo li mëta latitigo tlewa na bume gali tlole, “Yaha fëyeme sle etanëne?” Na kë ho bu Samaria provins mago ho. (Samaria provins mago enëne bu Israelbë afenëbonina yonane hana mëtlelogwaya.) ¹⁷ Jisas kë home hwi tlole na gali tlole, “Bo melowene nanelë bo ëje welujuwa home sle notomë fene. Na fli tobalí ita nilinabëye, hameta mëtabëyane?”

18 Ebë ho bu Israelbë afenëboni nane kwe buwa fëyeme lu lulene Gotome fleflesu nalëgletleme na bibita lotleme? Kwe Israelbë afenëboni fli bu ita lulu jwa fëyeme mëlane?” 19 Na Jisas kë home gali tlole, “Ju huju elëme na ejume. Ju bome lowene sle egletenëme nëgeme, jubë ato lalowa këme lëbetë.”

Goto onehobë eso home tafa lëgletëmebë olë fata lëgleme nounou lalële

20 Farisi ho bu Jisame takune motlola, “Goto onehobë eso home habenalë tafa lëgletëmemene?” Na Jisas bubë gali tafu tëtätëme, “Goto onehobë eso home kë tafa lëgletëmebë, sobo nabana hwi eglolobë wesibi nane. 21 Na bu megali hana mëglame, ‘Hwi elo, ekë lëbe’ o ‘Hwi elo, ekë lube.’ Weyewa. Sobo aholokwane elo. Goto onehobë eso home kë tafa lëgletëmebë, bu sobobë ku mëta walëtabetëyo.”

22 Na Jisas bubë lowene esogo mëglelëtlabë home gali tlome, “Tokwafe bo, Gotobë life mago ho, tako afutukuna këna nigisibë olë hwime sobo tako tole egletelome. Kwe sobo kë olë hwi hana eglolome. 23 Na bu some megali möglëyome, ‘Hwi elo. Gotobë life mago ho ita walisi na bu ebelë ekë lutabë’ o ‘Hwi elo. Bu eme ekë lëtabe.’ Kwe sobo bubë gali asa aholokwane elotemo. 24 Sobo wawaine walowene eletelo, wawaine lëglëna kwe iniwa oneho mehwi mlagula. Na kë fenene, bo, Gotobë life mago ho, bo nigisina kwe iniwa oneho bome mehwi mëglaguname, wawaine fene hwi mlagula. 25 Kwe oneho ebë olëna kë tafa mëglabë, bu afina bome tako elili gwa mëtatëname na hehë mëletëname.

26 Ëtani, Noabë olëna, oneho fene mëtla, kwe bo, Gotobë life mago ho, bo nigisibë olëna, bu kë esona melë mëglame. 27 Ëtani Noabë olëna bu melë lamëtla, bu memelë wesibi monei monei mëtkefëyabëë, na one sesei sesei mëtlabë na mana Noa tako sibu lowa təkaklu. Na tako haliji tu fuflu totome na iniwa oneho këhaliji tu mëta susuglu mëtla. 28 Na Lotbë olëna, oneho bu Noabë olëna fene mëtla bu këha melë lamëtla. Bu memelë wesibi monei monei mëtkefëyabëë na bu wesibi balitina hihijika mëtkefëyabë, na bu nuju toba tobalo mëtkefëyabë, na lo gigliji gigliji mëtkefëyabë, 29 na mana Lot bu Sodom lifate kile tle na kë nalëwa anusesi ahojuha to tëtëketëme, na Sodom life mago onehome kë ahoju iniwa latemuwa totome. 30 Na kë oneho fene mëtkefëya, kwe bo, Gotobë life mago ho, bo këna ita nigisibë olë mata, bu melë mëglekëfëyame. Bubë wesibiwa lowene mëgletëmame. Na Gotome lowene mëgletlabë lowene hana lowene mëgletlame.

31 Kë nalë, ho li lo sehati mëta lëtabena, kwe bu lowa bubë wesibi glome asa malëkaklu. Weye. Bu kë magowa hokweinawa lalëglëboukakuwa. Na kë fenene, ho nuju mëta tafa lëglëna bu lowa asa maluju. Matëbe. Bu kë magowa lalëglëboukakuwa. 32 Sobo Lotbë mëseme kë fata tëgletëbë tëbo wesibi lowene eletelo.* 33 Ho bu melowene lëglëna, ‘Bo Jisame esogo nëglëlëläna fli ho bu bome tëbo mëgëtaname.’ Na bu, bubë ato uli lëglëlëläna na bome hana esogo lëglënenëna, kwe këha ho bu tëbo

---

* **17:32** Bu melë latle. Bu bubë wesibi kë hune tëglebëme lowene tletëme na miti nagı swaya tekake na Goto bume tëbo tëtamë.

liglitame. Kwe ho bu bome lowene sle lëgletenëna na bubë ato uli jwa lëglelëlena kwe këha ho bu hana tëbo liglitame. Ho bu kë home mogo nalë tëke moglolana, kwe kë ho gli sle nane lële. Weye. Bu unaunalëme lale tafa lëgleme.

³⁴ Bo some gali nolëyo, bo këna nigisibë klabë, tlemalë ho hwëna ni mebome, na Goto lime fwa no lëlëleme na lime kwe kile lëleme. ³⁵⁻³⁶ Na tlemalë one nage labume mëtabome na Goto lime fwa no lëleme na lime kwe kile lëleme.”† ³⁷ Na bubë lowene esogo mëglelëtlabë ho, Jisame takune motlola, “Kë tëbo wesibi hameta fata lëglemene?” Na Jisas bume gali tlome, “Sobo fotë bota jiji mëglëna hwi eglomona kwe sobo melowene elo, ‘Wesibi mogo këme lebo.’ Na kë fenene, sobo tokwafe wesibi hwi eglomome na melowene elome, ‘Kë tëbo wesibi këme fata lëgleme.’”

18

Ebë onehobë gali aholokwane loglomebë hobë na seiju mësenabë wafle gali

¹ Jisas bubë lowene esogo mëglelëtlabë home, li wafle galime gali tlome, bume meokokwe naloglomeme, bu Gotome itaita gali moglokefla namëglame na tëboijiwa jwa namëglame. ² Bu megali latle, “Li lifate mëta, onehobë gali aholokwane loglomebë ho këme tètabe. Kë ho bu Gotome uli hana tletle na bubë gali aholokwaneme momata latlokweifëtle na onehome mata tole hana tletëme.

† **17:35-36** Fli lowene ho bu melowene lamëtla, li gali mana lëbe kë gali mëta. Kë gali melë lëgëbelalële, “Na tlemalë nuju mëta wege melekefome na Goto lime fwa no lëlëleme na lime kwe kile lëleme.”

³ Na seiju mëse li bu kë lifate mëta mata tètabe. Na bu kë gali aholokwane loglomebë home itaita tisikefëtle na gali tlole, ‘Bome wame loglonëbë ho, bome tëbo lëgëtanëme ekëne. Ju bome ebë hobota sleme saaitanë.’ ⁴ Ëbame kë ho, kë mësebë galime iweniji latlekefëtë, kwe tokwafe bu melowene lattle, ‘Bo Gotome momata nanotokweflë na bubë gali aholokwane hana nolokweflë na onehome mata momata nanotokwefëmë. ⁵ Kwe bo këha seiju mëseme uli nanëletë. Bome itaita sosalë latakefënë. Bo melowene nanelë, bo bubë hobota sasle nëtatë. Bo bume nëgaitëme. Bo bume nëgaitë jwa nëgena kwe bu bo belë itaita egisikëfeme na bu bome feilawa sosalë etakefënëlime.’”

⁶ Na Jisas megali tle, “Sobo kë gali aholokwane loglomebë tëbo hobë gali lowene sle eletelo. Kë seiju mëse bume itaita yena takune tlokwefle na bume mana taitamë. ⁷ Na sobo melowene lalone? ‘Goto bubë oneho, iniwa olëna klabë yena kë gëgali moglokweflabë hana lëgaitamemene? Na totoko lëglemene?’ Weye. Hanane mu. ⁸ Bo some gali nolëyo. Bume hokweinawamu lëgaitameme. Kwe bo, Gotobë life mago ho, ebë lifewa ita nigisina, na bo onehome hwi noglokwakimëna, bu bome mana lowene sle mëletëna o hanane?”

Tlemalë ho Gotome gëgali mëglelëlobë waflë gali

⁹ Wali enëne bu melowene lamla, “Sebo kwe lalë onehomu kwe fliye sebo fenene këha hanane, bu kwe tëbo oneho.” Na Jisas bu këha enëneme waflë galina megali tlome, ¹⁰ “Tlemalë ho bu Gotobë lowa mëtëkaklujo, Gotome nagëgali mëglelëlome. Li bu Farisi ho, na liye bu takis baliti kë glo lëglekëfebë ho. ¹¹ Na kë Farisi ho bu hujuna tlibe

na bubë lowene nawa Gotome gëgali tlelële, ‘O Goto bo fli hoha hanane. Weye. Bo kwe lale ho mu. Këme nëgeme bo jume këme gali nolë, “Yaha fëyemene.” Fli ho bu tokli tokli lamelekefëya, na tëbo lowene esogo mëlelëkefla na honaoneme lisei lisei mëglelëmabë. Kwe bo kwe hanane. Na bo takis baliti kë glo lëglekëfebë hoha nane. Weye. ¹² Iniwa wiki, bo tële olë, hi wesibi hi jwa metafa nanëlekefë, jume fwa lowene nanëgletëme. Na bobë baliti na fli wesibi bo kë glo nëglekefëbë, bo melë nanëlekefë, bo welujuwa mëta fulelë fulelë nëlekefë, na jowa fulelë tabo jume nëlëkefë.’ ¹³ Kwe takis baliti kë glo lëglekëfebë ho kakë tujuwelibe na bu heven lifewa hana hwi tokwake. Na bu tako maninibona yako mëta bu tle na Gotome gali tlole, ‘O Goto, bo tëbo ho mu, ju bome maninibo eletenë.’”

¹⁴ Na Jisas gali tle, “Bo some gali nëlëyo, kë takis baliti kë glo lëglekëfebë ho bubë lowa ita lugujuna kwe buwa Gotobë naba lime lale ho lëtabeme. Kwe li ho kë kwe hanane. Iniwa oneho bu megali mëglana, ‘Sebo lale oneho mu,’ kwe Goto bume megali loglomeme, ‘Hanane, sobo tëbo enënemu.’ Kwe iniwa oneho bu megali mëglana, ‘Sebo kwe lale enëne nane, sebo tëbo enënemu,’ kwe Goto bume megali loglomeme, ‘Sobo lale enëne.’”

Jisas gali tle, “Sobo nëbale lëkle asa etomo, bo belë matisiyao”

¹⁵ Oneho bu tatako na maba mago nëbale Jisas belë metlesumëtla. Bu metole lamëtla, Jisas bubë atome toba gogwa nalëgletëmeme na Gotome takune nalololeme, bume lëgaitame nalëgleme. Kwe Jisasbë lowene esogo mëglelëtlabë ho bume

hwi motloma na wame gali motloma na lëkle mototoma, Jisame sosalë mogotlalime. ¹⁶ Kwe Jisas nëbaleme gali telokwakëme, bu belë migisitla namëglame. Na bubë lowene esogo mëglelëtlabë home gali tlome, “Sobo nëbale lëkle asa etomo. Bo belë matisiyao. Oneho Gotome lowene slemu mëgletlana, ebë nëbale fene lowene slemu mletla kwe Goto bubë eso home tafa lëgletëmeme. ¹⁷ Bo nëgali gali nanolëyo, ebëha nëbale bu Gotome lowene slemu lamletla. Na oneho bu Gotome lowene sle jwa mëgletlabë, ebëha nëbale fene lowene sle mletla, kwe Goto eso home kë tafa lëglebë lifatewa hana mëkaklujame. Hanane mu.”

Wesibi lebutakona eso ho Jisasna gëgali mëtelo

¹⁸ Na wesibi lebutakona eso ho li, Jisame takune tlole, “O Tisa, ju lale ho. Bo jume takune nolë. Bo habelë nëgelëmene, Gotona unaunalëme lale tafa nanëgelome?” ¹⁹ Na Jisas bume gali tlole, “Ju bome lale fë fëyeme etanëne? Ebë life mago ho bu lale nane, Goto buwa lalemu. ²⁰ Ju Gotobë gali walowene eletle. Bubë bogo megali lalamë, ‘Honaone na onenaho sobo lisei lowene mëta asa tafa elo. Sobo onehome mogo nalë asa tëtëke elo. Sobo tokli asa elo. Sobo sosogëna galina fli onehome blawa asa soso etatemo. Sobo bita name blijaya name boblo asa etomo. Bubë galiwa esogo elelëtemome.” ²¹ Na kë ho Jisame gali tlole, “O Tisa. Bo tokwëfome nëgena bo këbë iniwa gali melë esogo tlagimë na bo ebë olëna mana esogo nëlelëmë.” ²² Jisas bubë gali aholokwane tlole na bume gali tlole, “Ju li loweneme mana afole ele. Ju melë egleme. Jubë iniwa wesibi balitina hihijika eleme. Na kë baliti, wesibi jwa onehome

sa etagutēmeme. Ju melë eglena kwe heven lifate mēta lale wesibimu lamēbetē. Na ju bome mana esogo elenēnēme.” ²³ Kē ho kē gali yafe aholokwane tlole na bu witi tle. Bu lebutako wesibina ho nēgeme.

²⁴ Jisas kē home mehwi tlole, witi lalēlefe na gali tle, “Wesibi lebutakona enēne, Goto bubē eso home kē tafa lēgletēmebēme, ebē kalēlego lalēletēme. ²⁵ Kamel kleli, bu ēho susu nili fulujuwa lēkaklume ebē sogē kalēlego lalēle, kwe wesibi lebutakona enēne, Goto onehobē eso home kē tafa lēgletēmebē lifatewa mēkaklujabēme ebē kalēlegomu lalēletēme.” ²⁶ Oneho bu kē gali aholokwane mētlabē, na klelego memētla na gali mētla, “Kēha melē nēgena, kwe Gotobē lifateme unaunalēme ya tafa lugulemene?” ²⁷ Na Jisas gali tle, “Oneho wesibi mogotoma jwa kē mēglabē, Goto bu kwe lalowa logotomeme.”

²⁸ Na Pita bume gali tlole, “Aholokwane ele! Sebobē lo na iniwa wesibi wahune tula na sebo jume ekē esogo nēlelēyo.” ²⁹ Na Jisas gali tlome, “Bo nēgalimu nanelē. Oneho Goto, bubē eso home kē tafa lēgletēmebē lowenebēme, lowene mletlana bubē lo o nonino o bolijahani o bolijamoni o botamenino o bolijayani o nēbale hune mēglana, ³⁰ kwe Goto bume lebutako wesibimu lēglēmeme. Bu ebē life mēta mana tafa mēglana, kwe Goto bume lebutako wesibimu lēglēmeme. Ètani kē hune mētlabē wesibi bu tēlewaha kwe Goto bume kē lēglēmebē wesibi bu lebutakomu. Na tokwafe bu Gotona unaunalēme tafa mokokefēyame.”

Jisas bu gali tle, “Bo gli nēgelēme na huju nelēme”

³¹ Jisas bubë we ita tële lowene esogo mëglelëtlabë home mëglëbo elëme fo tlelekakëme na gali tlome, “Sobo aholokwane elo, sebo Jerusalem lifatewa ekë nuja. Ëtani, Gotobë lowene mago gali të mototokweflabë ho, bu iniwa wesibi bu tokwafe bome, Gotobë life mago home, mefata mëgletenëbëme, Gotobë bogo mëta wayahi mëtletëna. Na eli kë wesibi bu iniyafemu bome mefata mëgletenëme. ³² Na bu bome, Israelbë afenëboni mëtabëya jwa mëglabë enëneme yo moglomame. Na bu bome soso na tlë mëgëtaname na tëbojiwa mëgletëname na nagutabana kokose mogloname. ³³ Na bome taba afona feilawa tëkle tëkle mëgëtaname na mogo nalë gwa mëtaname. Na bo matëmatë mëta tële olë nebëme, kwe aona olëbëye këna huju nëgelëme. ³⁴ Kwe bubë lowene esogo mëglelëtlabë ho bu kë gali wayo lowene sle hana mëtletla. Kë gali wayo bume ëhomu latletëme.”

Jisas bu naba titiki tabo hobë naba sle totometle

³⁵ Jisas, Jeriko lifate lololi totle na naba titiki tabo ho bu alëge mëglëbo li mëta tafa tle. Kë ho onehome balitime gëgëba latlokwefëme. ³⁶ Na bu lebutako onehobë lëleguli lego aholokwane tlagime, na bu loli mago onehome takune tlome, “Kë fëye mëlane?” ³⁷ Na bume gali metafuf mëtëtatla, “Nasaret life mago Jisas sigli lële.” ³⁸ Na kwe kë naba titiki tabo ho, bu feilawa we telokwakle, “Jisas, Devitbë afenëbo, ju bome maninibo eletenë!” ³⁹ Na motoutayabë enëne, bume wame gali motlola, “Ju kuju ebe.” Bu ita anisas-anamu we telokwakle, “Devitbë afenëbo, ju bome

maninibo eletenë!”⁴⁰ Na Jisas këme tlikaku na gali telëkakeme, “Sobo kë home elesutëna.” Na bu loliwa tisi tle na Jisas bume takune tlole,⁴¹ “Bo jume habelë nëgëtëmene?” Na kë ho bume gali tlole, “O tako ho, bo hwi nanëgelëme fene.”⁴² Na Jisas gali tlole, “Ju hwi egleme. Ju bome lowene sle egletenëme nëgeme, jubë naba këme tika meletë.”⁴³ Na hokweinawa bubë naba latikawa mëtletle na bu hwi tëkake. Na bu Jisasmë fleflesuna nagi tlële. Na Gotome mana fleflesu tokoutle na bibita tëttagule. Na iniwa oneho buna kë mutujabë kë wesibi hwi motlola na bu mata Gotome fleflesu mëtletla na bibita mototla.

19

Jisas Sakiusbë lowa tuju

¹ Na kwe Jisas Jeriko lifate elë fwa tule na lifate kukuwa kë lugujubë alëge, esogo tlagule.
² Na ho li bu kë lifate mëta tafa tle bubë weniji Sakius. Bu takis baliti glo mëglekefëyabë eso ho. Na bu feilawa balitina tafa tle.
³ Bu Jisasmë hwi naloglome fene, habëtabo hone? Kwe bu hwi hana tlole. Bu afole ho nëgeme na lebutako oneho lilifuha memëtletla.
⁴ Këme nëgeme bu afina fëka tokou na ti elë tokwale, kë magowa, Jisasmë hwi naloglome. Bu melowene latle, “Jisas eli ebë alëge elë ligisime.”
⁵ Na kwe Jisas kë ti li elë fwa tule na hwi tokwake na Sakiusmë hwi telokwale na gali tlole, “Sakius, ju hokweinawa kle ele. Eli sebo jubë lowa nëgëyeu nanëgelome.”
⁶ Këme nëgeme hokweinawa laklewa tëtëkakettle na bu Jisasmë bubë lowa fleflesuna tlelule.
⁷ Na iniwa ho kë hwi motlolibë wame galina gëgali mëtla,

“Bu tëbo lowene esogo lëglelebë hobë lo elë fëyeme lujune?”

⁸ Bu lo mëta tafa mëtelo na Sakius hujuna tlibe na Jisame gali tlole, “O tako ho. Eli bo bobë iniwa wesibi fu tële nogotomëme. Na jowa fulelë tabo, wesibi jwa enëneme sa nëgëtatëmeme. Na bo ho lime sogëna toglolëbë na bubë wesibi tokli tëgletelëbë kwe bo bume kofayame niliafe nëglëlë nëgelëme.” ⁹ Na Jisas bume gali tlole, “Ëje, Goto bu ebë lo mago enëneme walaitame na bubë tëbo lowene mago wanëno lële. Kë ho bu mata Abrahamë afenëbo lëtabe. ¹⁰ Bo, Gotobë life mago ho, bo tëbo loweneme kë tafa mëglabë onehome hohwi nëtatëmë na bume nëgaitëmeme na tëbo lowene mago nëno nanëgelëme. Bo këme tisi temë.”

Welujuwa wege hobë wafle gali

¹¹ Oneho bu Jisabë gali mana aholokwane mëtlagulabëë na bu wafle gali olisina loko metotle na wafle gali metë tëtatëme. Bu Jerusalem lifate elë lololi tle na oneho bu meweniji mëtla, Goto onehobë eso home kë tafa lëgletëmebë olë, eliwa fata lëglemewa. Këme nëgame Jisas këbë wafle galibëme gali tlome, bubë kë yaya lowene sle nalëgëtatëmeme. ¹² Bu megali tle, “Letitabo ho, kakë lifatewa lugujume, bume tako eso home aniji namugujëlame. Na tokwafe bu ita lisime na bubë lifate mago onehobë eso home tafa nalëkakitëmeme. ¹³ Bu lugujume kofene na bubë welujuwa wege home gali telokwakëme bu betelë migisitla namëglame. Na bu mitisitla na bume tëlafe we (20) baliti, tëlafe we (20) baliti kënji tlëwagume. Na bume gali tlome, ‘Sobo ebë baliti glo

elome, na bobë nagi ebë balitina sawege elo. Sobo wege egelobëë na fli baliti kë wegena saboblo etomo. Sobo mana wege elekefobëë na bo mana fata nëkakime.’

¹⁴ Kwe kë hobë weife lifate mago oneho bume wame lamotlola. Këme nëgeme, bu wafi tuju, na bu gali mëtehula home nagi jine mëtelëkakëma, kë lifatebë eso home megali namugujuwelëmame, ‘Sebo kë home sebobë eso home tafame tole hana nëletlamu.’ ¹⁵ Kwe bume eso home aniji mutujuwelëla na bu ita tisi. Bu tisi na gali tle, ‘Ëbame baliti këtëglëmëbë wege home gali elok-wakëmo, bo belë migisiya namëglame. Bo lowene nanëgelëme, bu kofaya baliti kë balitina habenuju boblo mëtëtayane?’

¹⁶ Na kwe bubë wege ho li afina tisi tle na gali tlole, ‘O eso ho, ju kë tëglënëbë tëlafe we (20) balitina bo wege fa totlë na bo jubë nagi 200 kofaya baliti këna blëge tëtë.’ ¹⁷ Na eso ho gali tlole, ‘Ju bobë lale wege ho mu. Ju bobë nagi lale wege fa totle. Ju kë tokwëfo wesibi ululu sle togotleme nëgeme na bo jume meaniji këme nolë, ju jowafe we lifatebë onehobë eso home tafa egletëmeme.’

¹⁸ Na li wege ho bu mata tisi tle na gali tlole, ‘O eso ho, ju kë tëglënëbë tëlafe we (20) balitina bo jubë nagi wege këna fa totlë na bo we lujuafe we (100) kofaya baliti blëge tëtë.’ ¹⁹ Na eso ho bume gali tlole, ‘Bo jume meaniji nanolë, ju tobali lifatebë eso home tafa egletëmeme.’ ²⁰ Na li wege ho bu mata tisi tle na gali tlole, ‘O eso ho. Jubë tëlafe we (20) baliti mana ekë mëbe. Bo këbë baliti afeteni sosa ëhona lei totomë na gogwa telë. ²¹ Bo jume uli tęgletëme nëgeme. Bo melowene latletë,

“Ju këha lakalena ho nөгeme ju ho libө wesibi lamomanөbawa etatle. Wesibi ho li gogwa lөglebө kwe ju lafawa etokwakle. Na hi wesibi li ho tobalo lөglebө kwe ju lamөmөwa eletle.”

²² Na kwe kө eso ho bu kө wege home gali tlole, ‘Ju tөbo wege homu. Bo jubө galime fwa jume tөbo nөгөtөme. Ju bome melowene laletenөne, “Bo wesibi momanөba nogotomөbө lakalena ho. Wesibi li ho gogwa lөglebө kwe bo lafawa netokwaklө. Na wesibi li ho tobalo lөglebө kwe bo lamөmөwa nөletelө.” Ju melowene laletenөne? He? ²³ Ju kө lowenebөme walowene egletenөbө, kwe ju bobө baliti, baliti loloko lo mөta gogwa tugule jwa fөyemene? Na bo kөnigisibө bo fli kofaya balitina glo nanөkakime fene.’ ²⁴ Na bu lolime kө mitlijabө home gali tlole, ‘Sobo bu mago tөlafе we (20) baliti glo elome na 200 balitina kө tafa lөglebө home elөlome.’ ²⁵ Na bume gali motlola, ‘Eso ho. Ju hwi ele. Bu 200 baliti lamөbetlefe. Ju seme fөyeme gali elonane sebo fli baliti mata nөglөlabөme.’

²⁶ Na bu gali tlole, ‘Bo some gali nolөyo, iniwa oneho, Goto kө lөglөmebө wesibi, ululu sle motomana, kwe Goto bume fli wesibi mata lөglөmeme. Kwe iniwa oneho, Goto kө lөglөmebө wesibi, ululu sle jwa motomana kwe Goto kө wesibi bu mago ita hijika logotomeme. ²⁷ Na bome bubө eso home fatame tөbojiwa kө mөtletөнabө wameho, sobo eli bume bo belө elesumome na bobө naba li mөta mogo nalө tөtөkle etome.’”

²⁸ Jisas kө wafлө gali wayawe tlole na bu Jerusalem lifatewa mana tokwale. Na bubө lowene esogo mөglelөtlabө ho nagi esogo mөtlagula.

Jisas bu eso hoha, Jerusalem lifatewa tēkaklu

²⁹ Jisas bu Betfage lifekuwa na Betani lifekuwa loliwa fwa tule. Kē lifeku bu Oliv tiwa fatini li mēta mētēbe. ³⁰ Na Jisas bubē lowene esogo mēglelētlabē ho tlemalēme gali tlome, “Sobo ebē kē lugubebē lifeku elē eyeumo. Sobo eyeume, na kē lifekuwa tuhu egulona, kwe sobo afeku donki kleli, hwi eglolome, ti mēta watakuliji mototla. Ētani ho li kē donki kleli matawa hana tafa tle. Sobo taba tohwa etlome na ebelē elesulome. ³¹ Na ho li some metakune loglēyona, ‘Sobo ebē donki kleli fēyeme tohwa etlone?’ Kwe sobo bume metafu saetatelo, ‘Sebobē tako ho bu kēna luguju nalēgleme.’”

³² Na Jisas bu kē tlemalē home jine tlēme, na bu mētēyeu. Na bu iniwa wesibi hwi motlomo, Jisas fene gali tlome. ³³ Na bu kē donki kleli kēna kēkesi mototlabē taba mago taba, mana tohwa mototok-weflobēē na mana kē donki kleli bolijaya ho mana takune telēbakēme, “Sobo ebē donki kleli fēyeme tohwa etlone?” ³⁴ Na bu gali tafu mētētatelo, “Sebobē tako ho kēna lugujume.”

³⁵ Na kwe bu kē donki kleli Jisame sei mētlēkakitelo. Na bubē heletabo ēho donki klelibē amlēbo mēta kahēba motoletelo. Na bu Jisame mētaitalo, kē donki kleli matawa tafa nalogolebēme. ³⁶ Na bu kēna tuju. Na oneho bubē heletabo ēho totohwa motokouja na alēge mēta gogwa motokouja. Bu Jisame fleflesu mētletla, eso hoha fata tēgleme nēgeme. ³⁷ Na bu Oliv tiwa fatini kle tēmaitabē nounou totle, na Jerusalem lifatewa fwa tuguleme nounou latotle. Na bubē feilawa lowene esogo mēglelētlabē enēne fli, bu fleflesu lamētletla. Na bu, klelegowa wesibi, Jisas

kë blëge blëge totomebë, ita lowene mëtletëma na bu Gotome anisasana fleflesu këme mëtletla na bibita mototla. ³⁸ “Yaha fëyeme jine tlëlene? Sebo Goto kë jine tëglëlebë eso home fleflesu nëgletlame. Bu Gotobë afutukuna lisi tëna. Goto kë eso home lëgaitaleme na ululu sle logotleme. Goto bu heven life mëta kë tafa logolebë bu lale na tako mu. Goto sebobë, ebë life mago onehobë lowene lëgëbetëme sle malëletëme.”

³⁹ Na Farisi ho, bu kë feilawa onehobë ku mëta mëtëtabëya na bu onehobë galime tole hana mëtletëma na bu këme gali motlola, “O Tisa, jubë lowene esogo mëglelëlabë home lëkle etome kuju namëgebëyame.” ⁴⁰ Kwe Jisas bume gali tafu tëtätëme, “Bo some gali nolëyo, ebë oneho bu kuju mëgebëyana kwe aniji buwa momolë mëgleme na Gotobë weniji bibita mëtatleme.”

Jisas Jerusalem lifate mago onehome ye tletëme

⁴¹ Jisas Jerusalem lifate lololi totle na bu kë lifate hwi telokwakle na mana bubë onehome naba tu tletëme. ⁴² Na gali tle, “Oë Jerusalem lifate mago enëne. Bo metole nanelë, iniwa wesibi sobobë lowene kë sle mogotometëyobë, lowene sle egletemome, lalowa tafa naegelome. Kwe kë wesibi ëho lameletëyo na sobo hwi hana elomo. ⁴³ Tokwafe tëbo olë somëta fata lëgleme. Na kë olëna sobobë wame enëne bu some lukume fu sle mëgletëyome na sobobë life mago lëglesini sabuwa mogotlame na wameme mokwatëyome. ⁴⁴ Na kë wame enëne bu some na sobobë lifatena iniwa tëbo mëgëtome. Na li aniji bu li aniji matawa hana egëbamëme. Bu life silijiwa lëgëbeme. Goto some lëgaitome fene tisi tëyo kwe sobo kë olëbëme lowene sle

hana tēgletelome nēgeme na kē tēbo olē some kēme lisitēyome.”

Jisas Gotobē lo mago wesibi balitina hihijika onehome hehē tletēme

⁴⁵ Jisas tako lotu lowa tēkaklu. Na bu seuneni fole na sipsip kleli na bulmakau kleli balitina kē hihijika mētlekefēyabē onehome kē mago hehē tletēme. ⁴⁶ Na bu gali tle, “Gotobē bogo megali lala, ‘Bobē lo, oneho bome kēme gēgali mēglelēkefēnabē lo.’ Kwe sobo ebē lo tēbo latlo na bu tokli enēnebē loha lilibetēme.”

⁴⁷ Na iniwa olē, bu tako lotu lo mēta onehome okokwe latlokwefēme. Na lotu lome wege mēglabē eso enēne na Gotobē galime okokwe moglomabē ho na onehobē letitabo enēne, Jisame mogo nalē tēke moglolabē gali fame oto mētla. ⁴⁸ Kwe bu onehome uli mētletēmame nēgeme. Kē iniwa oneho Jisabē gali aholokwaneme tako tole mētletlame nēgeme na Jisame mogo nalēme tēkle jwa kēme mototla.

20

Bu Jisame takune motlola, “Iniwa wesibi ju melē kē egotomebē, ya aniji tolēne”

¹ Na kē nalēwa, Jisas onehome tako lotu lo mēglēbo mēta okokwe tlome na bu Gotobē lale gali tē tētātēme. Na lotu lome wege mēglabē eso enēne na Gotobē galime okokwe moglomabē ho na onehobē letitabo enēne bu belē mitisitla, ² na takune motlola, “Ju seme gali enona, iniwa wesibi ju melē kē egotomebē, jume ya aniji tolēne? Kē afutuku ya tlēnē?” ³ Na Jisas bume gali tlome, “Bo mata, some li wesibime takune nēlēyome. Sobo

bome gali enona, ⁴ Jonme ya aniji tloene, onehome tu mëta kë baptais totomebëye? Goto bu aniji tloene o ho buwa aniji motlola?” ⁵ Bu Jisasbë gali aholokwane motlola na blalo gëgali mëtla, “Sebo megali noglolana, ‘Goto bu aniji tlole,’ kwe bu seme megali logloname, ‘Kë nëgali gali nëgebë, sobo bume lowene sle epletelo jwa fëyemene?’ ⁶ Kwe sebo megali noglolana, ‘Ho, buwa aniji motlola,’ kwe iniwa oneho bu seme anijina tëtëkle mëgëtayame. Iniwa oneho Jonme melowene sle mëgletlame nëgeme, ‘Bu Gotobë lowene mago gali të totokweflebë homu.’” ⁷ Na kwe bu Jiasme gali tafu mëtëtatla, “Sebo, Jonme kë aniji toglolebëme, lowene hana nëla.” ⁸ Na Jisas bume gali tlome, “Bo mata, iniwa wesibi bo melë kë nogotomëbë bome kë aniji toglonëbëme some hana gali sle noglëyome.”

Ebë wain taba liji nuju kë hwi motlolarë tëbo enënebë wafle gali

⁹ Jisas, onehome wafle gali latlome, “Ho bu wain taba, nuju mëta tobalo tle. Na tokwafe bu fli home gali tlome, ‘Sobo bobë wain taba nuju hwi elotëna na tokwafe wali wain taba liji lalowa glo elo, baliti këna glo naegelome.’ Na kë nuju bolijaya bu kakë lifatewa tuju. ¹⁰ Feilawa olë tafa tule na kë wain taba liji mana nigliji mëtle. Këme nëgeme nuju bolijaya ho, bubë wege ho lime, bubë nuju kë hwi moglotlabë ho belë jine telëkakle, bubë wain taba liji, kë nuju mago glo nalëgleme. Na bu tuju. Kwe nuju kë hwi moglotlabë ho, bu kë wege home hwi motlola na tëkle mototla na kë mago hehë mëtëkaketla. Na bu toba alujawa tehou. ¹¹ Na ita

nuju bolijaya, li wege home jine telëkakëtëme. Kwe kë enëne, bume hwi motlola na bume mata tëkle mototla na unalëme sosalë sosalë sle memototla na kë mago hehë mëtëkakëtla. Na bu toba alujawa tehou. ¹² Na ita li home jine telëkakëtëme. Kwe këbëme mata unalëme sosalë sosalë sle memototla na kë mago hehë mëtëkakëtla. ¹³ Na nuju bolijaya bu kë wesibi hwi tlome na këme lowene tle, ‘Bo habelë nëgelëmene? Bo melowene nanelë. “Bobë jowa iko nëba jine nëgelëkakëtemëme. Bo bume tako tole nanëletelë. Bu bubë gali aholokwane moglolame na bume hana tëbo mogotlame.”’ Na bu kë nëbame jine telëkakëtëme. ¹⁴ Na nuju kë hwi motlotlabë ho bu kë nëbame hwi mëtlagila na blalo gëgali mëtla, ‘Ebë ho kë ligisibë ebë kë nujubë bolijayabë bowene. Tokwafe bolijaya gli lëglena, kwe bu kë nuju bolijayame lëtabeme. Te, mana mogo nalë tëkle manotla na tokwafe bolijaya gli lëglena kwe kë nuju sebo nanëglame.’ ¹⁵ Këme nëgeme bu tisi tëme na bume nuju mëglëbo elëme hehë motokoutla na mogo nalë mana tëkle motlola.

Sobo habë lowene lalone, kë nuju bolijaya bubë nuju kë hwi moglotlabë home habelë logotomemene? ¹⁶ Sobo aholokwane elo, bu ligisi nëgena, na bu kë home mogo nalë tëbo logotomeme. Na ita kë wain taba liji nuju fli home yo lolomeme.” Oneho kë gali aholokwane mëtla na gali mëtla, “Melë asa malële.”

¹⁷ Jisas bume hwi tëbelëkakëme na takune tle, “Ebë gali, Gotobë bogo mëta kë tęgëbebë, bubë wayobë habelëne? Kë gali melëgëbelalële,

‘Lo gliji ho, bu lo, anijina gliji mëtla.

Na kwe bu li anijime meweniji lamëtla,
 “Tëbowa.”

Këme nëgeme, mëglëbo elë fo mëtetokwakëya.
 Kwe kë aniji mëglëbo elë kë fo
 mëtetokwakëyabë

bu lale anijimu ebamë.

Lo bulego kë aniji mëta lotle.

Kë aniji jwa nëgena, kwe lo fli lëgleme.’

¹⁸ Iniwa oneho bu kë aniji matawa mitigwëyana
 kwe bu mogo nalë tëbo miglitayame. Na kë aniji,
 home matawa etigwatlena kwe bume lëlafowa
 egotleme.”

¹⁹ Gotobë galime okokwe moglomabë ho na
 lotu lome wege mëglabë eso enëne melowene
 lamëtla, “Jisas seme fwa wafle gali lolonafe. Bu
 melowene lalëletëna, ‘Sebo kë tëbo enëne. Sebo
 nuju kë hwi noglolabë tëbo enëne.’” Këme nëgeme,
 bu Jisame ëjeha fa motlame. Kwe bu onehome
 uli mëtletëmame nëgeme, oneho Jisame tako tole
 lamëtletla. Na bu Jisame fa jwa këme mototla.

*Bu Jisame, takis baliti Sisarme mëglëlabë
 lowenebëme, takune motlola*

²⁰ Gotobë galime okokwe moglomabë ho na
 lotu lome wege mëglabë eso enëne bu Jisame
 olëli olëli mana hwiwa mëtëbelëkakla. Na bu
 ho flime jine mëtlëma, Jisame mogweliha hwi
 namëbelokwaklame. Kë enëne mesosogëna lam-
 otlola, “Sebo jubë gali aholokwaneme tako tole
 nanëla.” Bu metole lamëtla, Jisame sogëname
 takune manolola na bu Rom life mago eso ho,
 Sisarme, tëbo gali naloglolome. Kë tëbo galime
 fwa bume këna so namëgëtatlame fene. ²¹ Na kë
 mogweliha hwi ho, Jisame këme takune motlola,

“Tisa, sebo lowene nanëla, ju nëgali gali homufe. Ju nëgali galimu iniwa onehome të tëtätëme. Ju lebutako balitina home na baliti jwa home, lili gali hana gali tlome. Weye. Ju iniwa home, jowa galime fwa gali tlome. Ju iniwa onehome, Gotobë gali, iniyafeme fwa okokwe tlome. ²² Na ju habë lowene lalene? Sebo takis baliti Rom life mago eso ho, Sisarme, lalowa nëglëlamene o hanane? Këha lowene lalowa nëglamene o hanane?” ²³ Kwe Jisas bubë sosogëna lowene walowene tletëme na bume këme gali tlome, ²⁴ “Sobo jowa baliti bome ehitëna, hwi nanoglëme.” Na bu baliti mëtëhitla. Na Jisas këbëme hwi tlome na takune tlome, “Ebë amtëtomba yalëbë lëbetlene, na yalëbë weniji lëbetlene?” Na këme megali motlola, “Ebë Sisarbëyo.” ²⁵ Na Jisas bume gali tlome, “Te! Sisarbë wesibiye, kwe Sisarme eglëlome. Gotobë wesibiye kwe Gotome eglëlome.” ²⁶ Bu onehobë naba li mëta bume sogëna galime yafe takune motlola, bu Rom life mago eso home, tëbo gali naloglome fene. Kwe bu tëbo gali hana gali tle. Bu kë tafu tëtätëmebë gali yafe aholokwane motlola na klelego memëtla na tutune memëtla na këme kuju mëtebëya.

Sadyusi ho, bu Jisame, ho gli mago hujubëme takune motlola

²⁷ Na Sadyusi ho fli, Jisas belë mitisiya. Sadyusi hobë lowene metëbetëmelatle, “Oneho lebo mëgebëyana, hana huhuju mëglame.” ²⁸ Na bu Jisame takune motlola, “Tisa, ëbame, Moses bu ebë gali meyahi latletëna, ‘Ho nëba jwa lebo lëgëbena, na bubë mëse mana tafa eglena, kwe

ita bolijamo sasei lëlë, nëbaneni namëgelome. Na kë nëbale, lebo kë lëgëbebë hobë wenijina namëtabëyame. Na bu kë hobë nëbaleha tafa namëglame, na lebo kë lëgëbebë hobë weniji lëgëbagutle nalëgleme.’ ²⁹ Ètani, ho li tobali ita jowa këniji bolijamonime tlebime. Bolijaha mëse bu afina sei tlë na kwe kë bolijaha nëba jwa gli tle. ³⁰ Këme nëgeme, ita këme këbë, kë mëseme sei tlë, kwe bu mata nëba jwa gli tle. ³¹ Na ita këme këbë bu mata, melatle, kë fenene. Bu iniwa bolijamoni melamëtla, kë mëseme fwa sei mëtlekefëya na bu iniwa nëba jwa gigli mëtla. ³² Na tokwafe kë mëse, bu mata, gli tle. ³³ Na sebo jume metakune nanëlëyo. Tokwafe gigli kë mëglabë oneho huhuju mëglana, kë mëse fëye hobë mëse tafa egletlemene? Ju wafi lowene ele, kë mëseme tobali ita tële ho këniji kë sei mëtlëya.”

³⁴ Na Jisas bume gali tlome, “Onoho, ebë olëna kë tafa mëglabë bu one sesei melekefëya. ³⁵ Kwe tokwafe Goto bu fli lebo onehome megali loglomeme, ‘Sobo huhuju egelome na bona tafa nëlame.’ Kë huhu mëglabë enëne bu hana sesei mëglame. ³⁶ Bu heven life mago enselha mëtabëyame nëgeme, na bu ita gigli hana mëglame. Goto bume matëmatë mago wahuhuju logotomeme nëgeme, bubë nëbaleha këme tafa mletlame. ³⁷ Na bo some lebo enëne huhu mëglabë gali li të nëtatëyo. Ètani Moses bu mata seme melebotane latëtatëna. Onoho gigli mëglabë, bu matëmatë mago huhuju mëglame. Ètani Moses bu, ahoju ti abo mëta kë u tëglebë galime meanebo gali latletle. Na bu Gotome melë galina yahi

tletle, ‘Tako Ho, bu semleninobë, Abraham, Aisak, Jekopnabë Goto mana ekë tafa lële.’ ³⁸ Kë gali bu seme melebotane lalëtatëna, Goto bu lebo enënebë Goto nane. Weye. Bu mana kë tafa mëglabë enënebë Goto. Gotobë naba lime, iniwa oneho, giglibë na mana kë tafa mëglabë, iniwa bu mana hwi mëtaya.”

³⁹ Na Gotobë galime okokwe moglomabë ho fli, bu Jisasbë gali yafe aholokwane mëtla na bume gali motlola, “Tisa, ju bume kë tafu ëtatëmebë gali lalemu.” ⁴⁰ Na Sadyusi ho bu Jisame li loweneme takune moglolame fene, kwe bu uli memëtletlamu.

Jisas, Goto kë aniji toglolebë hobë galime, one-home takune tlome

⁴¹ Na Jisas onehome takune tlome, “Bu megali fëyeme mëlekefëyane, ‘Goto kë aniji toglolebë ho, onehome nëno lëglebë ho, kë ho bu Devitbë afenëbo.’ Sobo habelë lowene laletelone, bu kë galime fëyeme gali mëlekefëyane? ⁴² Ètani Devit buwa Buk Song mëta meyahi latle, ‘Goto, bu bobë eso home megali lalolole,

“Ju bobë tobamu toba elë tafa egletenëme, na ju bona onehome eso home tafa nëletemome.

⁴³ Sebo onehome mana tafa nëlelëmome, na bo jume kë wame mëglëyobë home boblo nogotomëme na bu jubë gali boblo jwa mëtome.”

⁴⁴ Sobo hwi elo. Devit kwe kë home mefë latotle, ‘Bobë eso ho.’ Na bu Devitbë bowene tafa habelë lëglemene?”

Gotobë galime okokwe moglomabë ho bu tëbo lowene esogo mëtlelëkefla

45 Iniwa oneho bubë gali mana aholokwane mëtlagulabëë, na mana bubë lowene esogo mëglelëtlabë home gali tlome, 46 “Sobo Gotobë galime okokwe moglomabë home ululu sle saeletemo. Bubë lowene mëta asa etabetemo. Bu metole lamla, oneho bume hwi molomame na melowene mëletëmame, ‘Bu lale enënefe.’ Këme nëgeme, bu heletabo ëho gëgelo motokwefëma na asë mla. Na bu këna bume fwa fleflesu mla na bibita motoma. Na bu oneho këme kë loloko mëglabë lifeku mëta asë mëglana, bu metole lamla, oneho bume sësle galina gali namoglomame. Bu lotu lome tafa mëglana, bu metole lamla, onehobë naba li mëta, eso hobë tafa labume tafa mlame. Na hi wesibi salë olëna, bu metole lamla, onehobë naba li mëta, eso hobë tafa labume tafa mlame, oneho bume melowene namëgletëmame, ‘Letitabo enënefe.’ Na bu këna bume fwa fleflesu mla na bibita motoma. 47 Na bu seiju oneme sosogëna moloma, bubë iniwa wesibi manawa mëglëma namëglame. Na bu memelë lamla, onehobë naba li mëta, Gotome megëgali gëgali mëglelëlabëë, bubë tëbo lowene këna ëho motoma, oneho bu melowene namëgletëmame, ‘Letitabo enënefe.’ Unina, Goto onehobë tëbo lowene aholokwane loglometëmebë olëna, bu kë Gotobë galime okokwe moglomabë home tëbomu logotomeme.”

21

Wesibi jwa mëse, baliti Gotome tlële

¹ Jisas tako lotu lo mëta tafa tle, na bu lebutako balitina onehome hwi tlome, bu Gotome kë sike melekefëtlabë bokis mëta baliti sisike mëtletla. ² Na bu mana mehwi tolë, wesibi jwa seiju mëse, baliti

tokwëtokwë tële kë bokis mëta sike tule. ³ Na Jisas gali tle, “Bo some nëgali nanolëyo. Fli oneho kwe bu kë bokis mëta, tokwëfo balitiha sisike mla, kwe Goto kë wesibi jwa seiju mëseme melowene lalëletë, ‘Bu feilawa balitimu sike ele.’ ⁴ Fli oneho bubë feilawa baliti mëbetëme kwe tëlewa sike mla na fli mana mëbetëme. Kwe kë wesibi jwa seiju mëse bu baliti tokwëfo mu, kwe bubë hi wesibi glo baliti iniwa sike ele.”

Jisas bu melëme gali tle, “Gotobë tako lotu lo yayeri mogotlame”

⁵ Jisasbë lowene esogo mëglëlëtlabë ho, bu Gotobë tako lotu lo hwi motlola na gali mëtla, “Ebë lo bu lale klisomu. Bu ebë lo lale lale anijinamu gliji mëtla. Na lale lale wesibina, Gotome kë mëglëlabë, ebë lo neglina lamëtlëla.” ⁶ Na Jisas gali tlome, “Bo ebë wesibi sobo kë hwi eglomobëme gali nolëyo. Tokwafe bu ebë lo iniwa yayeri mogotlame. Fli aniji matawa hana mëgëbëme. Iniwa sisike mëkakame.”

Jisas gali tle, “Tokwafe tëbo olë fata lëgleme”

⁷ Na kwe bu Jisasmë takune motlola, “Tisa, bu ebë lo fëye olëna yayeri mogotlamene? Sebo fëye wesibi afina hwi noglolamene na këme lowene nëletlame, kë olë nounou ekë lële.” ⁸ Na Jisas gali tlome, “Sobo ululu sle saelo. Ho some sosogëna mogleyolime. Unina feilawa ho migisiyame na sogëname megali mlame, ‘Bo onehome tëbo lowene mago nëno nëgelëbë ho.’ Na bu gali mëglame, ‘Yawe olë nounou ekë lële.’ Sobo bubë gali asa aholokwane elomo na bume asa esogo elëlëmo. ⁹ Na sobo fli lifate enëne tako momogli

mētayabë gali aholokwane egelona, sobo uli asa elo. Kë wesibi bu afina melë mëgleme, kwe yawe olë nounou hana lëkeke.”

¹⁰ Na bu gali tlome, “Li life li life mago ho, bu li life hona momogli mëgētayame. ¹¹ Na tako nano ekoujamëme. Na li life li life oneho tako foneme gigli mëkoujame na tako ato elili mëkoujame. Na sobo tokwafe fli tēbo wesibi matafa mago hwi eglomome na sobo kë wesibime tako uli eglomemu.

¹² Kë tēbo wesibi bu fata jwa mëleme na bu some fafa mlame na tēbo mētome. Bu bubë lotu lo elëme mëlelëkakujome na bubë letitabo enëne belë sei mugujuwelëyome. Na sobobë gali aholokwane molëyome. Na bu some kalabusu lowa sike mlame. Na bu gavman enëne belë na eso enëne belë sei mugujuwelëyome, sobo bome lowene sle egletëname nëgeme. ¹³ Na sobo kë nalë, Gotobë lale gali bume lalowa tē egëtatemome. ¹⁴ Kwe sobo tutune asa elo na melowene asa elo, ‘Sebo habë gali noglomamene?’ Weye. ¹⁵ Bo some kë olëna lale lowene nëglëyome. Na sobo kë lale lowenena gali tē egëtatemome. Na some kë wame moglëyobë ho kë gali aholokwane mëglëyona, na sobobë gali hana momata mëgëtatëyome na megali hana mëglame, ‘Bu yaya gali lamla.’ Weyewa. Hanane mu.

¹⁶ Na tokwafe, blijayanino, bitamenino, bolijahanino, ilawa magobë, yabeninona, bu mata some kë wame moglëyobë ho belë sei mugujuwelëyome. Na somago wali mogo nalë tëtëkle mētayame. ¹⁷ Na iniwa oneho some këme gëglë mëglelëyome, sobo bome lowene sle

egletëname nêgeme. ¹⁸ Kwe Goto bu some tafa lëglelëyome na some hana kile lëgëtome. Na ho sobobë heven lifate magobë lale tafa hana tēbo mēgētātëyome. ¹⁹ Sobo kē tēbo olēna bome kē lowene sle egletēnabë lowene asa elëkëlo. Sobo melë egelona kwe sobo tokwafe unaunalëme lale tafa egelome.”

Jisas gali tle, “Jerusalem lifate tēbo lëgleme”

²⁰ Na Jisas ita gali tle, “Sobo tokwafe mehwi egelona, wame home boblo mogotomabë enëne, Jerusalem lifate lukume fu mēgletlana na ini sabuwa mogotlana, kwe sobo kēme lowene elome, kē lifate tēbo lëglebë olë ekë fata lëlefe. ²¹ Na kē olēna, Judia provins mēta kē tafa mēglabë oneho, bu fatiniwa matlëbouja. Na Jerusalem lifate mēta kē tafa mēgelulabë oneho, bu kē lifate kile mlame na jebelëme mëlëboujame. Na Jerusalem lifate li mēta kē tafa mēglabë oneho, bu lifatewa ita asa matëkakluja. ²² Kē nalë, Jerusalem lifate enëneme, memelë tēbo lowene kē mēglabë enëneme Goto tēbo logotomeme. Na iniwa gali, bu Gotobë bogo mēta kē yahi mētëglabë, bu iniyafemu mefata mēgleme. ²³ Kē olēna, one nēbale imo nabë na one nēbale kolëbo nabë, bo bume tako maninibo nanëletemëmu. Masiwafe, bu habëna mēglënëboujamene? Tēbo olë, kē onehome fata lëgletëmeme. Na Goto bu kē onehome wame loglomeme na tēbo logotomeme. ²⁴ Na wame home boblo mogotomabë enëne bu flime mogo nalë tēbo motomame. Na iniwa tatako lifate ebë life mēta kē mēgëbagubë lifate elë flime mëlëlumame na kalabusu lowa sike mokoujame.

Na li lifate mago wame enëne, na Gotome lowene jwa kë mëgletlabë enëne, bu Jerusalem lifate hi-jika motomame na yelukwafe tuku mlame. Bu Jerusalem lifate mana bubë yelukwafe mëta mana lëgebetëmebëë, na mana Goto bume gali lolomeme, ‘Sobo emago eyeu.’ Na bu kë lifate kile motlame na mujame.”

Tokwafe Gotobë life mago ho ligisime

²⁵ Jisas ita gali tle, “Kë nalëwa, tetëbo klelegowa wesibi, kliji, yeme, sëgetobana mëta fata mëgleme. Na iniwa lifate mago oneho, bu nutubë tako liglinitigo lego aholokwane mëglana, kwe bu tako tutune mëglame na tako ulimu mëglame.

²⁶ Na feilawa oneho, iniwa tëbo wesibi kë lifateme kë fata mëglebëme tako tutune mëglame. Na bu tako uli mëglame na nabasahoba mlame na mogowa mitigwëyame. Iniwa matafa mago wesibi lili mëgleme nëgeme na bu këme uli mëglame.

²⁷ Na kë nalë, iniwa oneho bu bome, Gotobë life mago home, mehwi mogloname, bo oloba nagi nigisime. Na bo tako lolokwënena, na tako kliji elulego fenene këhana nigisime. ²⁸ Sobo kë tëbo wesibi hwi eglomona, kwe sobo këme uli asa elo, walena satafa elo. Goto some nëno lëglebë olë nounou lëgleme nëgeme.”

Jisas binibwe ti tahweji wafle gali latle

²⁹ Jisas wafle gali tlome, “Sobo binibwe time na fli time walowene eletemo. ³⁰ Bubë laba luklu mëglana na tahweji foke mëglana sobo këbëme lowene eletelo, ‘Ebë wanagli tei fe.’ ³¹ Kë fenene. Sobo kë tetëbo wesibi, hwi eglomona,

sobo melowene naegelome, ‘Goto iniwa onehobë eso home natafa lëgletëmebë olë nounou lalëletle.’

³² Bo some nëgali gali nanëlëyo, fli oneho bu ebë olëna kë tafa mëglabë, bu mana mëtabëyame na kë iniwa tetëbo wesibi, mana fata mëleme. ³³ Lifena matafana tëbo mëgleme, kwe bobë gali unaunalëme melë lëbagukëfeme.”

Sobo sagli sle elëlome na walena etabome

³⁴ Jisas ita gali tlome, “Sobo ululu sle saelo. Sobo bia na fli biaha wesibi itaita asa hihi elo na këna yaya elome. Na sobo sobobë ato lëgaitalebë wesibime feilawa tutune asa elo. Sobo këha lowene mëta tafa eglekefona kwe bo kë nigisibë olë bu some hokweinawa tafu lotokwakijome, ³⁵ kole bu klelime fene tafu etole. Kë olë li life li life mago onehome iniwa, lafatawa lokoutëmeme. ³⁶ Sobo olëli olëli walena satafa elekefo. Na sobo Gotome olëli olëli takune elokweflome, bu some lëgaito nalëgleme na bubë afutuku some lëlëyome. Na tokwafe kë tëbo wesibi somëta, fata mëglëna kwe sobo kë afutukuna lalowa boblo egotomome na bu some hana tëbo mëgëtome. Na sobo tokwafe, bome, Gotobë life mago hobë naba lime, tiniji jwa naeglibetëname.”

³⁷ Na iniwa olë, Jisas tako lotu lo mëta onehome okokwe latlokwefe. Kwe klabëye, bu Oliv tiwa fatini mëta ni tubekëfe. ³⁸ Na iniwa oneho, bu olobalë mu, tako lotu lowa mutujukefëya, bubë gali aholokwane namoglolame.

22

Judas bu lotu lome wege mëglabë eso enëneme gali sle têtatëme, “Bo Jisasme some yo noglëyome”

¹ Israelbë ilawa magobë tako lotu olë fata lëgletëmeme nounou tletëme. Israelbë afenëbo, bu kë lotu olëna, sëse wesibi jwa bletë nage hi mëtlekefëya. Na bu kë lotu olë, Goto ëtani bosem-lenime këna tëgaitamebë olë na Isip lifate këna kile mëtëglabë olë, lowene mëtlekefëta. ² Na lotu lome wege mëglabë eso enëne na Gotobë galime okokwe moglomabë ho bu onehome uli mëtletëmame nëgeme na bu blalo gali këme fa mototla, Jisasme hwelutuwa mogo nalë tëkle namogotlame.

³ Judas Iskariot na fli we ita jowa (11) hona, bu Jisabë lowene esogo mëglelëtlabë ho. Na Satan bu Judasbë lowenewa tëkaklu tle. ⁴ Na bu lotu lome wege mëglabë eso enëneme na lotu lo magobë plismanëme këme tuju tëme, Jisasme yo naloglomebë galime gëgali nalëglelëmeme. ⁵ Na kë enëne bubë gali aholokwane motlolabëë na tako fleflesu memëtletlamu na bu buna gali sle mototla, bume baliti tokwafe namëglëlabëme. ⁶ Na Judas bubë galime helawa tletëme. Na bu këme melowene tle, “Bo Jisasme habelë yo noglomëmene?” Bu melowene tle, “Lebutako oneho Jisasna mëtabëya jwa mlame na bo Jisasme mana yo nolomëme.”

Jisabë lowene esogo mëtlelëtelobë ho hi wesibi loko mëtëto

⁷ Sëse tabo wesibi jwa bletë nage kë hi mëtlekefëyabë olë wafata tletëme. Kë olëna Israelbë afenëbo, bu sipsip kleli nëbale tëtëkle

mëtëtakefëya na hihi mëtla. Hihi mëtkefëyabë, na Goto, bubë bosemnenime këna taitamebë olë lowene mëtkefëtla. ⁸ Këme nëgeme Jisas Pitaname, Jonname gali tlome, “Sobo eyeumo na tako lotu olëbë hi wesibi loko eoutome. Sebo hi nanëglame.” ⁹ Na tlemalë bume gali motlolo, “Sebo kë hi wesibi hameta loko nëgëtomene?” ¹⁰ Na bume gali tlome, “Sobo Jerusalem lifatewa eyeume. Na ho li, sospenëna tu lëgehilena some alëgeme esune lëglëyome. Na sobo bume nagi elëkaklome. Na bu lowa lëkakluna, sobo mata kë lowa ekaklujome. ¹¹ Na kë lo bolijaya home megali egelujuwelëome, ‘Sebobë tisa bu megali lalële, “Hi lo hametane? Bona, bobë lowene esogo mëglelëtë nabë hona, kë hi lo mëta, sipsip kleli hi nanëglelëmëme, Goto bu sebobë semleninome këna taitamebë olë, lowene nanëgletlame.” ¹² Na kwe bu some matawa kë ke logolebë lo ke lebotane lëgëtatëyome. Kë lo bu tafa labuna, na maseina. Sobo kë hi lo mëta sebobë hi wesibi loko etome.” ¹³ Na bu tlemalëme mana jine telëkakëme. Na bu tako lifatewa mëtëyeu. Na bu iniwa wesibi hwi motlomo, Jisas fene gali tlome. Na bu hi wesibi sagli motlolo.

Jisas bu bletë nage na wain taba liji tu bubë lowene esogo mëglelëtlabë home tlëme

¹⁴ Hi olë fata tle, na Jisas matawa kë ke logolebë lo ke masei mëta tafa tle. Na bubë gali tème kë jine tëglëmebë ho, buna iniwa tafa mëtla. ¹⁵ Na bume gali tlome, “Bo ebë hi wesibi sobona hi nëglame, tako tole nanelë, Goto, sebobë semleninome këna tëgaitamebë olë lowene nanëgletlame. Bo sobona ebë hi wesibi afina hi nëlame, na tokwafe bo elili mana fa nogotlëme. ¹⁶ Bo some gali nolëyo, bo

sobona ebë tako lotu olëbë hi wesibi ita hana hi nëglame. Kwe tokwafe, Goto iniwa onehobë eso home tafa lëgletëmebë olë fata lëglena, ebë tako lotu olë hi nëglabë wayo mana olafa lëgleme. Na bo ebë tako lotu olëbë hi wesibi ita mana hi nëgelëme.”

¹⁷ Na bu wain taba liji tuna kabo fa tëtamë na Gotome gali tlole, “Ebë wain taba liji tu, yaha fëyeme enënane?” Na bu gali tlome, “Sobo ebë tu fa etlome na sobo lalo hi ekoujome.” ¹⁸ Bo some gali nolëyo, bo wain taba liji tu eliwa sobona tei hi nëla. Kwe tokwafe Goto bu onehobë eso home tafa lëgletëmebë olë fata lëglena kwe bo wain taba liji tu mana ita hi nëgelëme. ¹⁹ Na bu bletë nage fa totle, na Gotome gali tlole, “Yaha fëyeme enënane?” Na fufu totle na bubë lowene esogo mëglelëtlabë home sa tëtatëme. Na gali tlome, “Ebë bobë atome lëlekuju ne. Bobë ato kë nëglëyobë some lëgaitome. Sebo ebë bletë nage fene hi nëla, sobo itaita melë sa elekefo, bome lowene eglekefëtë nabëme.” ²⁰ Bu bletë nage wahi mëtla, na bu wain taba liji tu kabo fa tëta na bletë nage fene tlëme ita metlëme tle. Na bu gali tlome, “Ebë bobë winome lëlekuju lële. Bobë wino kë lugujubë, some lëgaitome. Ètani Goto bu Mosesme megali sle latlole, Israelbë afenëbome lëgaitameme. Kwe bobë wino kë lugujubë këme lëlekuju lëgleme, Goto bu bubë onehome tiho gali sle tëtatëme, bume lëgaitame nalëglebëme. ²¹ Sobo aholokwane elo, bome wame ho belë yo loglonëbë ho bu sebona ebë masei mëta weife tafa nëla. ²² Kwe bo, Gotobë life mago ho, bo gli nëgelëme, Goto ètani fene gali tle. Kwe kë ho bome kë yo loglomebë, masiwafe, bu tëbo liglitame.” ²³ Na bubë lowene esogo mëglelëtlabë ho

kë gali yafe aholokwane motlola, na blalo têtakune mêtlegwaya, “Melë yalë logotlemene?”

Semago, logouta home, ya tafa lëlene

²⁴ Na kwe bubë lowene esogo mëglelëtlabë ho bu blalo momata mêtlegwaya, “Semago, logouta home, ya tafa lëlene?” ²⁵ Na Jisas bume gali tlome, “Israelbë afenëboni mëtabëya jwa mëglabë enënebë eso ho, bu memelë lamla, onehome baba tei motoma. Na bu metole lamla, oneho bume megali molomame, ‘Sebobë lale lakalena letitabo ho.’” ²⁶ Kwe, kë eso ho fene mëtabëya, sobo këha lowene asa fa etatemo. Weye. Matëbe. Ho li somago logouta home tafa lëglebëme tole lëglena kwe bu melë salëletëyo, atwati hoha lëtabeme. Na sobobë eso ho bu melë salëletëyo, some wegeme lëgaito hoha tafa lëletëyome. ²⁷ Sobo walowene elo. Mogoutayame kë tafa mëglabë ho, bu memelë lamla, bu masei mëta wege jwa tafawa tei lële na bubë wege ho hi wesibi tobanawa mehweitëma na masei mëta gogwa mëkakitëma na bu mana hiwa lële. Bo kwe, këha hana nëletëyo sobobë ku mëta. Bo some wegeme nëgaito hoha nëtabetëyo.

²⁸ Tëbo wesibi bome kë susu mêtëtanëbë, kwe sobo bona tafa tla na hana kile tëtana. ²⁹ Bobë aya bu bome meaniji latlonë, onehobë eso home tafa nëgletëmëme. Na kë fenene bo some këme aniji nolëyo, onehobë eso home bona tafa nanëgletëmame. ³⁰ Na bo tokwafe onehobë eso home tafa nëgletëmëna, sobo bona bobë masei mëta tafa nëglame na hi wesibi hi nëlame. Na sobo eso hobë tafa labu mëta tafa egelome, na sobo Israelbë we ita tële iko nëbalebë bosemnenibë eso

home tafa egletemome na bubë lowene mana hwi ebelëkakëtemome.”

Jisas megali latle, “Pita, ju bome kë lowene egletenëbë lowene able eglelëleme”

³¹ Na Jisas Pitame gali tlole, “Saimon, aholokwane ele. Satan bu Gotome watakune tlole, sobobë lowene feilawa susu nalogotometëyome. Bu mehwi naloglëyome, sobo bome kë lowene egletë nabë lowene mëta mana tafa eglomene o aholokwana ti egelome. ³² Kwe bo Gotome, jume lëgaitame, wagali nololë, ju bome kë lowene egletenëbë lowene iniwa aholokwana ti jwa naegleme. Kwe tokwafe ju bome kë lowene egletenëbë lowene ita lowene egletlena, kwe juna kë tafa egelobë afanime, egaitameme, bu bome kë lowene mëgletë nabë lowene aholokwana ti jwa namëglame.”

³³ Na Pita bume gali tlole, “O tako ho. Bu jume kalabusu lowa mëglelujona, kwe bo juna kalabusu lo mëta weife lalowa tafa nëgelulome na sebo weife lalowa gigli nëgelome. Bo kë wesibime uli hana nëletelë.” ³⁴ Na Jisas bume gali tlole, “Pita, bo jume gali nolë, eli klabë, kekelo gali jwa lëglena, ju bome kë lowene egletenëbë loweneme aowafe able eglomeme.”

Jisas megali tlome, “Sobo baliti, musu, wame kosina meegehoyome”

³⁵ Na Jisas bubë lowene esogo mëglelëtlabë home gali tlome, “Ëbame bo some Gotobë gali tëme jine tëglëyona sobo baliti, musu, juba jibona hana tehojo. Na sobo kë tëgëyobë nalë, sobo wesibi jwa tafa tulone?” Na bume gali motlola, “Weye.” ³⁶ Na

bume gali tlome, “Kwe eli, sobo baliti musuna, musumuna meegehojoegelome. Na ju wame kosi jwa nëgena kwe jubë heletabo gelowa ëho, li home balitina hihijikame elëleme na wame kosi kë balitina fa etleme. ³⁷ Ëtani bu, Gotobë bogo mëta wayahi tle, ‘Oneho bume mehwi lamotlola, tëbo ho fenene.’ Na bo some gali nolëyo, tokwafe oneho bome këha melë mëgëtaname. Ëtani bu Gotobë bogo mëta meyahi mëtla, wesibi bome fata mëgletenëme, na kë wesibi bu iniyafe fata mëgleme ekëne.” ³⁸ Na bume gali motlola, “Tako Ho, hwi ele. Sebo wame kosi tële ekëne mëbetëna.” Na bu gali tlome, “Ta tei.”

Jisas Oliv tiwa fatini mëta Gotome gëgali tlelële

³⁹ Na Jisas lifate kile tle na bu Oliv tiwa fatiniwa tokwale, bu itaita fene tokwakefle. Na bubë lowene esogo mëglelëtlabë ho bume nagi mëtlëla. ⁴⁰ Bu kë belë fwa mutula, na bume gali tlome, “Sobo Gotome gëgali eglelëlome, some lëgaito nalëgleme na some su mëgëto wesibi somëta fata jwa namëgletëyome.” ⁴¹ Na bume hune totome. Na ho aniji tuku lëkakeme, kë aniji egujuwetigwabë fenene Jisas këniji mefë latëkake. Na bu sëkefo miti tafa tle na Gotome mana gëgali tlelële, ⁴² “O aya. Ju metole eglena kwe ju ebë tëbo wesibi bome kë fata mëgletenëbë, bo mago sike ekaketenëme. Kwe ju bobë tole asa esogo elelëtenë. Matëbemu. Jubë tolewa saesogo elelële.”

⁴³ Na heven life mago ensel bume tisi tle na bume taitale. ⁴⁴ Na Jisas bu tako maninibo latle na Gotome anيسانamu gëgali tlelële. Na bubë afeteni tu, wino fene mesësëbo tletle na life mëta

toto tletle. ⁴⁵ Bu Gotome wagëgali tlelële, na huju tle, na bubë lowene esogo mëglelëtlabë ho betelë ita tuju. Na bume nina hwi tlome, bu tako hobota mëtletlame nëgeme këme ni mëtebëya. ⁴⁶ Na bume gali tlome, “Sobo fëyeme ni ebone? Sobo huhuju elome na Gotome gëgali elelëlome, some lëgaito nalëgleme na su mëgëto wesibi somëta fata jwa namëgletëyome.”

Judas Jisasmë wame home yo tlome

⁴⁷ Jisas mana gëgali tle na feilawa ho mana mitisitla na Judas kë enëneme toutatëme. Judas, ebë Jisasmë lowene esogo mëglelëtlabë ho li. Jisasmë lowene esogo mëglelëtlabë ho kënji, we ita tële. Na bu Jisasmë loliwa tisi tle, bume sësle nalogotleme. ⁴⁸ Kwe Jisas bume takune tlole, “Judas, ju bome, Gotobë life mago home, fëyeme sësle etanëne na këna wame home yo elomeme.”

⁴⁹ Na bubë lowene esogo mëglelëtlabë ho, buna kë tafa mëtlabë, bu këme hwi mëtla, bu Jisasmë fa mogotlame nounou ekënefe. Na Jisasmë këme takune motlola, “Tako ho, sebo bume wame kosina lalowa tëtëke nëglamene?” ⁵⁰ Na bu mago ho li, wame kosi ki tokoke, na lotu lome wege lëglebë letitabo hobë, wege hobë tobamu elë mago aholo sika metëtatle. ⁵¹ Kwe Jisas kë wesibi hwi tlole na gali tlome, “Matëbe. Eme fwa tou elo!” Na bubë toba kë hobë aholome gwa tëtätle na laslewa tëkakettle.

⁵² Jisasmë fame kë mitisitlabë enëne bu melë, lotu lome wege mëglabë eso enëne na lotu lo magobë plismanë, na letitabo enëne. Na Jisas bume gali tlome, “Sobo kosina atobeilana bome

fame esijone? Sobo melowene laletënane, ‘Bo tokli ho,’ ëë?” ⁵³ Itaita, bo sobona tako lotu lo mëta kë tafa tëglekefëyabë na kë nalë sobo bome mana hana fa tëtana. Kwe sobo bome këna fa egëtanabë olë ekënefe. Satan bu tako afutukuna ekë lëtabe.

Pita bu Jisame kë lowene lëgletlebë loweneme able tle

⁵⁴ Jisas wagali tlome, na bume mana fa motla na lotu lome wege lëglebë letitabo hobë lowa mëtlelula. Na Pita bume nagi hwiwa hwiwa tlagume. ⁵⁵ Na bu lotu lome wege lëglebë letitabo hobë lo li mago lëglesu elë təkaklu. Na fli enëne bu kë mëta ahoju hoho mëtelula. Na Pita buna kë ahoju mëta sa mëtla. ⁵⁶ Na wege mëse bu Pitame hwi tlole, ahojume sa tle. Na kë wege mëse bume tëselële, na gali tle, “Kë ho bu melë Jisana kë tafa mëtlabë ho.” ⁵⁷ Kwe Pita bu able tle, “Mëse mëtabone. Bo kë home lowene hana nëletelëmu. Hanane mu.” ⁵⁸ Na bu sogë tafawa tle na ho li tëselële na megali tlole, “Ju mata, bubë lowene esogo tëglelëtelobë ho li.” Kwe Pita bu able metle, “Hanane mu. Bo bubë lowene esogo tëglelëtelëbë ho nane.” ⁵⁹ Bu tako tafaha tle na ho li anisasana gali tle, “Nëgalimu. Hwi elo. Bu mata Galili provins mago holife. Kë ho buna kë tafa mëtlekefëyabë ho.” ⁶⁰ Kwe Pita able tle, “Ju kë gali eglebë gali bo lowene hana nëletelëmu. Hanane mu.” Bu mana gëgali tle, na kekelo mana huju tle. ⁶¹ Na Jisas swaya tletle na Pitame hwi telokwagle. Na Pita, Jisas kë gali toglolebë gali ita lowene tletle. Kë gali melë, “Eli klabë, kekelo gali jwa lëglena, ju bome kë lowene egletenëbë loweneme aowafe able eglomeme.” ⁶² Na Pita bu able kë tëglebëme

lowene tle na lo li mago lëglesu mago təkakli, na tako ye kle totle.

Bu Jisame sasonatlëtlë memototla na tëkle mototla

⁶³ Jisas lotu lome wege lëglebë letitabo hobë lo mëta tafa tle na bume kë fa mototlabë ho bume sasonatlëtlë memototla na bume tëkle mototla. ⁶⁴ Na bubë naba ëhona lamu mototometla na bume mana tëkle mototla na takune motlola, “Ju iniwa wesibi lowene egletëmena kwe ju seme gali sle enoname, jume ya tëke lolëne?” ⁶⁵ Na bume feilawa tiniji galina gali motlola.

Jisame onehobë gali aholokwane moglomabë letitabo hobë naba li elëme mëtlelula

⁶⁶ Oloba olë, onehobë gali aholokwane moglomabë letitabo ho, Gotobë galime okokwe moglomabë ho na lotu lome wege mëglabë eso enëne bu loko mëtlelëya. Na bu Jisame, kë loko mëtlelëyabë enëne belë mëtlelutëma. Na kë enëne Jisame takune motlola, ⁶⁷ “Ju seme gali enona, Goto kë aniji toglëbë ho, onehome nëno naeglebëme. Ju kë ho ekëne?” Na bu gali metafu tëtätëme, “Bo some megali noglëyona, ‘Bo kë ho ekëne,’ kwe sobo bobë gali lowene sle hana egletelome. ⁶⁸ Na bo some fli galime takune noglëyona, kwe sobo bobë gali hana tafu egëtatëname. ⁶⁹ Kwe elina, unina, bo, Gotobë life mago ho, bo tako kalëlegona Gotobë tobamu toba elë tafa nëgelëme.”

⁷⁰ Na iniwa bume takune motlola, “Ju melowene lalene, ‘Bo Gotobë nëba,’ hee?” Na bume tafu tëtätëme, “Sobo nëgali gali gali elo. Bo ta kë ho ekëne.” ⁷¹ Na bu gali mëtla, “Sebo fli enëneme

hana gali noglomame, seme kë hobë tēbo loweneme gēgali namēglenēname. Sebo ēje bubë tēbo gali, bubë ēfalēbo mago waaholokwane nolotlame nēgēme.”

23

Bu Jisame eso ho Pailatbē naba li elēme mētletlula

¹ Na kwe, kë onehobë gali aholokwane moglomabë letitabo ho, bu Jisame eso ho Pailat belë mētletlula. ² Na bu Jisas kë tafa lēglebë galime Pailatme megali motlola, “Ebë ho bu sebobë life mago onehobë wame lowene tufiji latotometēme. Bu megali latlome, ‘Sobo takis baliti, Rom life magobë eso ho, Sisarme, asa elēlo.’ Na bu megali latle, ‘Bo Goto kë aniji toglēnēbë ho, onehome nēno nēgelēbë ho, bo kë eso ho.’” ³ Na Pailat Jisame takune tlole, “Ju Israelbë afenēbobë tako eso hone?” Na Jisas tafu tētlatle, “Nēgalife. Ju fene gali ele.” ⁴ Na Pailat lotu lome wege mēglabë eso enēneme na oneho name gali tlole, “Bo ebë hobë, li fēye wesibiha, hwi hana nolotelē na bo manawa hana tēbo nogotlēme.” ⁵ Kwe bu bubë gali anisasana tafu mētētatla, “Bu Judia provinsbë, li life li life asē tēbelēfa na onehome okokwe latlagukefēme. Na bu iniwa onehobë wame lowene tufiji latētagutēme. Bu Galili provins mēta okli tle na bu li life li life asē tēbelēfa na ebelē mana ekë lisi.”

Bu Jisame eso ho Herotbē naba li elēme mētletlula

⁶ Pailat kë gali aholokwane tlole na takune tlole, “Ebë ho, bu Galili provins mago hone?” ⁷ Pailat melowene tle, “Jisas Galili provins mago

hofs. Bo bume Galili provins mago onehobë eso ho Herot belë jine nêgelëkaklëme.” Na bu Jisame eso ho Herot belë këme jine telëkakle. Herot bu ëbame bubë provins kile tle na kë nalë Jerusalem lifateme esokwaneme tafa tle.

⁸ Bu Jisame Herot belë mëtlelula. Herot bu Jisas wesibi kë togotomebë gali waaholokwane tletle na bu anebo Jisame hwi logloleme fene kwe bu hwi hana tlole. Këme nêgeme bu Jisame hwi tlole na tako fleflesu këme tle. Bu metole latle, Jisas bubë naba lime klelegowa wesibi blêge blêge nalogotometleme. ⁹ Këme nêgeme Herot bu Jisame feilawa wesibime këme têtakune tlole. Kwe Jisas bubë iniwa gali hana tafu totometle. ¹⁰ Na lotu lome wege mëglabë eso enëne na Gotobë galime okokwe moglomabë ho eso ho Herotme loliwa mutuju tla na bu Jisame blawa kë so mêtêtatlabë galime feilawa gali motlola. ¹¹ Na kwe Herotna bubë wame home boblo mogotomabë enënena Jisame sisile lamototla na klëë galina gali motlola. Na eso ho fene mohweya, bu këha lalë ëho bume mëtehwatla na bume Pailat belë ita jine mëtelëkakla. ¹² Ètani Herotna Pailatna gëglë lamëtlegefo. Kë olëna kwe yonanewa lamëtelo.

Pailat bu gali tle, “Jisasbë ato ti mëta nilina bu eletelo.”

¹³ Na Pailat bu lotu lome wege mëglabë eso enëneme na Israelbë afenëbobë eso enëneme na onehome gali telokwakeme na bu belë loko namokweijame na bu mëta loko mêtëkakija. ¹⁴ Na bume gali tlome, “Sobo ebë home bo belë elesulo, na sobo megali lalona, ‘Ebë ho bu sebobë life mago onehobë wame lowene tufiji latotometëme.’

Na bo sobobë li mëta bume kë galime watakune slemu nololë. Kwe sobo aholokwane elo. Bo ebë hobë, li fëye wesibiha, hwi hana nolotelë. Bo melowene nanelë, ‘Sobo bume fene so etatelobë wesibi, bu melë hana totle. ¹⁵ Na Herot bu mata, bubë li fëye wesibiha, hwi hana lolotle, na bu ebë ho sebelë ita këme jine lelëbakle.’ Aholokwane elo, ebë ho bu li fëye wesibiha hana totle na bo megali hana nëgelëme, ‘Bume lalowa, mogo nalë tëke elolo.’ Hanane mu. ¹⁶⁻¹⁷ Këme nëgeme, bo bobë wame home boblo mogotomabë enëneme afina gali nolomëme, bume taba afona lëlafafa motlame na bo mana jine nelëkaklëme.”*

¹⁸ Kwe oneho iniwa anisasana gali mëtla, “Ju kë home mogo nalë tëke elole na ju Barabasm kalabusu lo mago jine elëbakëtëname.” ¹⁹ Barabas, ëtani, fli onehobë wame lowene tufiji tëtatëme, na bu gavman enëneme tako wame lamotloma, Jerusalem lifate mëta. Na bu kë nalë, ho lime mogo nalë tëke tlole. Na gavman enëne bume kalabusu lowa këme tuku mëtla. ²⁰ Kwe Pailat metole latle, Jismasme jine lëgelëkakleme. Këme nëgeme ita gali tlome, Jismasme jine nalëgelëkakleme. ²¹ Kwe bubë gali aholokwane hana motlola na anisasana gali mëtla, “Bubë ato ti mëta nilina bu eletelo! Bubë ato ti mëta nilina bu eletelo!” ²² Na bume ita gali tlome, “Sobo kë gali fëyeme gali elone? Bu fëye tëbo wesibi totlene? Bo ebë hobë, li fëye wesibiha, hwi hana nolotelë na bo

---

* **23:16-17** Fli lowene ho bu melowene lamëtla, li gali mana lëbe kë gali mëta. Kë gali melë lëgëbelalële. Li li tlibutuna, bubë tako lotu olëna, eso ho Pailat bu jowa jowa kalabusu lo mago home bu belëme jine latlëkefëmetëme.

megali hana nëgelëme, ‘Bume lalowa, mogo nalë tëke elolo.’ Hanane mu. Këme nëgeme, bo bobë wame home boblo mogotomabë enëneme afina gali nolomëme, bume tëklewa namogotlame na bo mana jine nelëkaklëme.”²³ Kwe bu Pailatme itaita anيسانamu gali motlola, “Bubë ato ti mëta nilina bu eletelo!” Na Pailat bubë wame gali yafe aholokwane tlokwefëme na bu kwasa metletëme na melowene tle, “Matëbe. Bu melë matotla.”²⁴ Këme nëgeme bu bubë lowenewa esogo tlelëtëme na gali tle, “Jisas gli malële.”²⁵ Na Pailat, Barabasmë, kalabusu lo mago tuhu totle na jine telëkakëtëme, bu fene gali molola. Barabas, ëtani, fli onehobë wame lowene tufiji tëtatëme na bu gavman enëneme tako wame lamotloma. Na kë nalë bu ho lime mogo nalë tëke tlole. Na gavman enëne bume kalabusu lowa këme tuku mëtla. Na oneho fene tole mëtla, bu Jisasmë bubë wame home boblo mogotomabë enënebë toba elë gwa tetokwaketëme.

Bu Jisasmë ti mëta nilina bu mëtla

²⁶ Na wame home boblo mogotomabë enëne Jisasmë lifeku mago mëtlelula, na bu Sairini lifate mago Saimonme alëgeme esune mëtlëla. Saimon bu waluju mago Jerusalem lifatewa tuju fene kwe bume fa mototla na bu Jisasmë këme bu mëglabë ti, bubë feiji mëta gwa mototatla na gali motlola, “Se! Mana ehule na Jisasmë nagi elëkakleme.” Na bu ti fejina nagi esogo tlagule.

²⁷ Na lebutako oneho bume nagi esogo mëttagula. Na lebutako one bu yena esogo mëttagula. ²⁸ Kwe Jisas bume swaya tletëme na gali tlome, “Sobo, Jerusalem lifate mago one, sobo

bome asa ye eletëna. Matëbe. Sobo some fwa ye elome na sobobë nëbaleme fwa ye eletemome. ²⁹ Tokwafe, li tëbo olë fata lëgleme. Kë tëbo olë fata lëglëna, kwe bu megali mëglame, ‘One nëbaleme yoneti mëglabë bu fleflesu mëglame.’ ³⁰ Kë nalë, oneho megali mëglame, ‘Sebo metole nanëla, ebë fatini kwe seme tëtafu matla na lamu matëtana, hokweinawa gigli nanëglame na wame ho seme tëbo jwa namëgëtaname.’ ³¹ Bo li fëye wesibiha hana telë kwe bu bome manawa tëbo mëtana. Bu bome melë mëtanana kwe bu Jerusalem lifate mago enëneme, memelë tëbo lowene mëta kë tafa mëglabë, tako tëbomu mogotomame.”

³² Na wame home boblo mogotomabë enëne, bu tlemalë memelë tëbo lowenebë home mata mëtletuma. Bume, Jisasname mogo nalë tëtëke namëglame. ³³ Na bu li lifekuwa fwa mutula. Kë lifeku weniji melë, “Eso Elebo.” Na kë fatini lufu mëta wame home boblo mogotomabë enëne Jisasme ti mëta bu mëtla na bu Jisasme kë ti magowa lë mototla. Na bu kë tlemalë memelë tëbo lowenenabë home bubë li mëta mata ola mëtla. Li tobamu toba elë tlibetle na li yemane toba elë tlibetle. ³⁴ Na Jisas ti magowa gali tëtëkeke, “Aya, ju ebë enënebë tëbo lowene, bome mogo nalë kë tëke moglonabë lowene, aholokwana ti eletëme. Bome melë kë mëgëtanabë wesibi, lowene sle jwa mëgletlame nëgeme.” Na wame home boblo mogotomabë enëne bubë ato mago ëho blalo melëna sa mëtëtaya. Bu satu salë mëtla na ho mana aniji motloma jowa jowa wesibi glo namëglabëme.

³⁵ Oneho bu mana hwiwa motlokweifëma, na kwe Israelbë afenëbobë eso enëne, Jisasme mana

sosonatlētlē memototla na gali motlola, “Bu fli home taitame. Na bu ebē ho nēgebē kwe Goto bume kē aniji toglolebē, onehome lēgaitameme na nēno lēglebēme, kwe bubē ato lēgaitaleme fene.”³⁶ Na wame home boblo mogotomabē enēne, bu mata, bume sosonatlētlē memototla. Na bu loliwa mutuju tla na bume kaya tabo wain taba liji tu mēglēla namēglame fene.³⁷ Na gali motlola, “Ju Israelbē afenēbobē esoho nēgebē kwe jubē ato mana aitale.”³⁸ Na bu gali ti ka tabo mēta yahi mētla na Jisasbē eso lufu elē fla mototatla. Bu kē mēta meyahi lamētletla, “Israelbē afenēbobē tako eso ho.”

³⁹ Jisasname iniwa kē bu mētēglabē tēbo lowenenabē ho li, Jisasme tiniji galina megali tlole, “Ju melowene lalene, Goto jume kē aniji toglēbē hone, hee? Hanane mu. Kwe melēbē kwe jubē ato aitalēme na seme mata aitanome. Kwe hanane.”⁴⁰ Kwe li tēbo lowene ho, libē gali aholokwane tlole na bume wame gali metlole, “Tokwafe Goto jume kē tēbo lēgētabē wesibime ju uli jwa fēyeme elene? Ju hwi ele, bu seme iniwa tētēkle mētana.”⁴¹ Kwe bu seme kē tētēkle mēgētanabē kē kwe lalowa, bu sebobē memelē tetēbo lowenebē niji tētēkle mētana. Kwe ebē ho kē nēgebē, bu li fēye wesibiha hana totle bume blawamu tēkle motla.”⁴² Na bu Jisasme gali tlole, “Jisas, ju unina eso home tafa eglena kwe ju bome aholokwana asa ti ele.”⁴³ Na Jisas bume gali tlole, “Bo jume nēgalime gali nolē, eli ju bona heven lifeme weife tafa nēgelome.”

Jisas gli tle

⁴⁴⁻⁴⁵ Kliji ku mëta tlibe na kliji ki tetëfatle na tlukufiniwa tëbe. Na këha tégemowagulebëë na taboklë kljina ita fetiha tëbe. Na kë tako ëho, bu tako lotu lo ino mëta këkesi tégelulebë, lakawa tëmalita kufe lokwati.

⁴⁶ Na Jisas anisasnamu afëflei tle, “Aya, bo bobë amtëtomba jubë toba elë ekë gwa netëfaklë.” Bu megali wafi tlole na tuku tëkakë.

⁴⁷ Na wame home boblo mogotomabë enënebë eso ho, bu këme hwi tle na Gotome fleflesu tletle na bibita totle na gali tle, “Nëgalimufe. Ebë ho bu lale ho fe. Bu li fëye wesibiha hana tëbo totle.”

⁴⁸ Na oneho kë hwime kë mitisiyabë, Jisas kë gli tëglebë yafe hwi motlola na bu tako maninibo memëtla na bubë lo elë ye motokouja.

⁴⁹ Na Jisasbë yabe enëne na Galili provins mago Jisasna kë mitisiyabë one, bu kakëha mëtelibukëya na iniwa wesibi hwi mëtëlëkakëma.

Bu Jisas mogome aniji fuluju matëmatë mëta gwa mototla

⁵⁰⁻⁵¹ Arimatea lifeku mago ho bu kë mëta tëtabe. Bubë weniji Josep. Arimatea bu Judia provinsbë li lifeku. Bu lale homu. Bu, Goto iniwa onehobë eso home kë tafa lëgletëmebë olëbëme, hwi lëglekëfëbë. Bu onehobë gali aholokwane moglomabë letitabo ho li. Kwe bu onehobë gali aholokwane moglomabë letitabo ho flibë lowenebëme, Jisame mogo nalë kë tëkle mototlabë lowenebëme, helawa hana tletëme. ⁵² Na Josep eso ho Pailatme tuju tle na takune tlole, “Bo Jisas mogome ti mago lalowa tohwa nogtlëmene?” Na Pailat gali tlole, “Lalowa tohwa etle.” ⁵³ Na kwe Josep Jisas mogome ti mago

tohwa tētetēbakle na bu lale tatiwa ēho heletabona lei totle na tehule na tiho aniji fuluju matēmatē mēta gwa tujuwetle. Kē aniji fuluju, ho tabana go mētlēya. ⁵⁴ Bu Fraide taboklē mu, Jisas mogome gwa totle, na bubē tafawa mēglabē olē nounou watletēme.

⁵⁵ Galili provins mago Jisasna kē mitisiyabē one bu Josepme esogo mētlagula na bu kē aniji fuluju matēmatē hwi motlēya na bu mata Jisas mogome kēme kē gwa tēgelujuwetlebē tala hwi motlola. ⁵⁶ Bu wahwi motlola na mana bubē lowa mutuja. Na lēkaluwa welē tu na fli lēkaluwa wesibi sle mototoma, Jisas mogome kēna tefo namogotlame. Na tafawa mēglabē olē bu tafawa mētla, Moses bu ētani fene gali tle.

24

Jisas bu matēmatē mago huju tle

¹ Sande, olobalēwa mu, one bu matēmatēwa mutuja. Na lēkaluwa welē tu na fli lēkaluwa wesibi mata mētehouja. ² Bu matēmatēwa fwa mutula na mehwi mētla. Matēmatē ēfo kē tiji mētlabē aniji waobobwelē mētagujayafe. ³ Na bu kē aniji fuluju matēmatē elē mētēkakluja. Kwe bu Jisas mogome hwi hana mētēlujelēla. ⁴ Na melowene mētla, “Jisas mogo hameta lēbene?” Bu lowene mētlabēē, na tlemalē ho, bubē lime lamitlikakijowa. Bubē ēho kliji fene u mētletēme. ⁵ Na kwe one bu tako ulimu memētla na laibibuwa mētla. Kē ho bume gali motlomo, “Sobo tuja ato home, gigli enēnebē tala mēta, fēyeme hohwi etatelone? ⁶ Bu eme hana lētabe. Bu wahuju lēle. Bu some Galili provins mēta kē gali toglēyobē gali ita lowene egletelome. Kē gali melē,

⁷ ‘Bu bome, Gotobë life mago ho, Gotome lowene jwa mëgletlabë enëneme yo moglomame, bome ti mëta bu namëglame. Na bo matëmatë mëta tële olë nebëme kwe aona olëbëna huju nëgelëme.’”

⁸ Bu tlemalë hobë gali aholokwane mëtla na bu ëbame, Jisas kë gali tēglebë gali ita lowene mëtletla. ⁹ Na bu matëmatë mago mëtëkaklija na ita mutuja. Na bu kë hwi motlomabë wesibi gali, Jisasbë lowene esogo mëglelëtlabë we ita jowa home, na fli onehome, të mututatëma. ¹⁰ Makdala life mago Maria, na Joana na li Maria, Jems bota, na buna kë tafa mëtlabë fli one, bu kë galime, bubë gali tëme kë jine tēglëmebë home yafe gali motloma. ¹¹ Kwe bubë gali tëme kë jine tēglëmebë ho bu melowene mëtla, “Bu sogëname gali molonafe.” Na bubë gali aholokwane hana motloma. ¹² Kwe Pita hujuwa tēglebë na matëmatëwa fëka tokou. Na bu blou tle na hwi telukwake na bume këna kë lei mototlabë ëhowa hwi tlotle. Na kwe bu ita lowa tugujuna lowene fafa tētagule.

Tlemalë ho bu Jisasmë, Emeus lifebë alëge mëta, hwi motlolo

¹³ Kë olë nawa, tlemalë ho, Jisasmë kë esogo mëtlelëlobë, Emeus lifeku elë mëtëyeu. Emeus lifeku bu Jerusalem lifate kakëha lëbe. ¹⁴ Tlemalë bu mëtëyeubëë na bu iniwa kë fata mëtëglebë wesibime gëgali motokoujo. ¹⁵ Bu gëgali motokoujobëë na mana Jisas lafatawa tletëme na buna iniwa mutuja. ¹⁶ Kë tlemalë bume hwi motlolo kwe bume mëtëselëlo slë hana mëtelo. Goto bubë mëtëselëlo slë lowenebë obwelë latëtatëme na mëtëselëlo slë jwa këme motlolo.

¹⁷ Na Jisas kë tlemalë home takune tlome, “Sobo kë egisijobë, fëye wesibime gëgali ekweijone?” Bu megali watle, na tlemalë mana mitlibo na wabelë mëtletelo. ¹⁸ Na bu mago ho li, bubë weniji Kliopas, gali tlole, “Lebutako li life li life mago oneho, Jerusalem lifatewa esokwafe nime fwa mitisiya. Kwe ju Jerusalem lifatewa tokwafe ekë esine. Na juwa kë lifate mëta kë fata mëtëglebë wesibi lowene jwa këme eletëmene?” ¹⁹ Na Jisas bume takune tlome, “Fëye wesibi Jerusalem lifate mëta fata mëtlene?”

Na tlemalë metafu mëtëtatelo, “Sebo, Nasaret lifate mago Jisame kë fata tëgletlebë wesibime gëgali nokweijo. Bu Gotobë lowene mago gali të tokweflebë homu na bu Gotobë afutukuna klelegowa wesibi blëge blëge totokwefëme. Bu kalëlego gali të totokwefle ho. Gotona, iniwa oneho mata, melowene lamëtletla, ‘Bu lale homu.’ ²⁰ Kwe sebobë lotu lome wege mëglabë eso enëne na sebobë fli eso enëne, bume gavmanme yo motloma, na bu gali fa mëtëtatla, bume mogo nalë tëke namoglolame na bume ti mëta bu mëtla. ²¹ Sebo ëbame melowene latletla, ‘Jisas kë nëgebë kwe Goto kë aniji toglolebë ho, seme Israelbë afenëbobë wame hobë mago nëno nalëgleme.’

Na li gali mata lalëbe. Bu mogo nalë kë tëkle mototlabë, aona olë wamujutle. ²²⁻²³ Na ëje olobalëwamu semago one fli matëmatëwa muja na bu Jisas mogome, hana hwi molola. Na bu misiya na seme megali lamolona, ‘Sebo, enselme fwa hwi noloma na bu megali lamla, “Jisas tuja ato mana lëtabe.”’ One seme kë galime gali molona na sebo klelego menëletëma. ²⁴ Na semago ho fli, bu mata

matëmatëwa muja, na one fene gali mla, bu mata Jisas mogome hwi hana mujuwelëla.”

²⁵ Na kwe Jisas tlemalëme gali tlome, “Sobo yaya fëyeme eletelone na Gotobë lowene mago gali të mototlabë hobë iniwa gali lowene sleme tole jwa fëyeme eletelone? ²⁶ Gotobë lowene mago gali të mototlabë ho, bu ëtani Gotobë bogo mëta meyahi lamëtla, ‘Goto kë aniji toglolebë ho, onehome nëno lëglebë ho, bu elili afina fa lotleme na mana Goto bume iniwa afutuku lëlelëme na bu Gotona onehobë eso home weife tafa meletemome.’ Sobo kë gali lowene sle jwa fëyeme eletelone?” ²⁷ Na iniwa wesibi bume, Gotobë bogo mëta kë yahi mëtletlabë, bu kë wayo galime okokwe tlome. Bu ëtanifu ho, Mosesbë gali wayome afina okokwe tlome na Gotobë lowene mago gali të mototlabë hobë gali wayome mata okokwe tlome.

²⁸ Bu mutujabëë, na tlemalë këme ni mëgebobë lifeku loliwa fwa mutula. Kwe Jisas, luguju lugujuwa nalëgleme fene. ²⁹ Na kwe tlemalë bume lëkle mototlo, na gali motlolo, “Eguju egujuwa asa ele. Kliji walëtetigo na ki lëgebeme ekëne. Ju sebona eme ni nebëya.” Këme nëgëme bume lowa mëtletlulo. Na buna lowa mëtëkakluja. Na tafa mëtélula. ³⁰ Na buna hi mëglabë masei mëta tafa mëtla. Na bu bletë nage fa totle na Gotome yaha gali tlole, “Ebë bletë nage yaha fëyeme enënanë.” Na bletë nage fufu totle na kë tlemalëme tlëme. ³¹ Bu melë tëglëna, na bubë lowene titika tëtätëme na mana bume mëtëselëlo sle mëtelo. Na bubë naba li mago laëhowa tëkakëtëme. ³² Na buwa gëgali mëtelo, “Sebo buna ëje alëgëme gëgali nokweijana, na bu Gotobë bogo mago wayo gali seme të lëtatënona

kwe sebobë lowene klelego memeleteno na sebo tako fleflesu menelo.”

³³ Bu megali mêtelo na fowa motokokobë na ita Jerusalem lifatewa lafëkawa mêtëkoujo. Na bu Jisasbë we ita jowa lowene esogo mëglelëtlabë ho na buna kë loko mêtletëyabë onehome hwi mutujuwelëmo. ³⁴ Na kë enëne bu tlemalëme gali motloma, “Nëgalimufe. Jisas matëmatë mago, wahuju lëlefe na Pita wahwi lololefe.” ³⁵ Na tlemalë bume alëgeme kë fata lëgletëmebë wesibime gëgali mêtletëmo. Na bu gali mêtelo, “Bu bletë nage fufu lëtateno na sebo bume mana nëselëlo sle nelo.”

Jisas bubë lowene esogo mëglelëtlabë home olafa tletëme

³⁶ Kë tlemalë ho mana gëgali mêteloo na mana Jisas bume ku mëta lafatawa tletëme. Na bu megali tlome, “Sobobë lowene lëgëbetëyo sle malëletëyo.”*

³⁷ Kwe bu meweniji lamëtla, “Alibahofe,” na bu këme tako uli memëtla. ³⁸ Na Jisas bume gali tlome, “Sobo klelego fëyeme elone? Sobo tutunena fëyeme tafa elone? ³⁹ Sobo bobë toba yayahuju na juba yayahuju hwi elokwakimetëna. Ebë bo tekwe nëge. Sobo bobë ato lu etokwakilo lowene naegelome bo afabona, elebona nëtabë. Sobo lowene lalo, alibaho bu afabo jwa na elebo jwa mëtabëya bu kwe fleluwa.” ⁴⁰ Bu megali tle na bubë toba yayahuju na juba yayahuju bume leb-otane totometëme.† ⁴¹ Na bu klelego memëtletla

---

* **24:36** Fli lowene ho bu melowene lamëtla, “Kë gali, bu tële sëgetoba kume kë mëgëbebë, Luk bu nane yahi tle, kwe ho li bubë nagi yahi tle.” † **24:40** Fli lowene ho bu melowene lamëtla, “Kë gali, bu tële sëgetoba kume kë mëgëbebë, Luk nane yahi tle, kwe ho li bubë nagi yahi tle.”

na tako fleflesu memëtla kwe bu lowene sle hana mëtla na melowene mëtla, “Ebë Jisas nawa, alibaho nawa.” Na Jisas takune tlome, “Sobo hi wesibi fli mana mëbetëyone?” ⁴² Na bume muniji mo lëne fa mëtëtatla na mëtlëla. ⁴³ Na bu hilika totome na bubë naba li mëta hi tletëme.

⁴⁴ Na bume gali tlome, “Ëtani bo sobona mana tafa tëglana bo some megali latlëyo, ‘Iniwa wesibi, ëtani Moses na Gotobë lowene mago gali të mototlabë ho, bome kë yahi mëtletë nabë na Buk Song mëta kë yahi mëtletë nabë bu kë iniwa wesibi fata mëglememu.’” ⁴⁵ Na bubë lowene ha totometëme, Gotobë bogobë wayo gali iniwa lowene sle namëgletlame. ⁴⁶ Na bume gali tlome, “Gotobë bogo megali lalamë, ‘Goto kë aniji tlelebë ho, onehome nëno nalëglebë ho, bu elili fa lotleme na gli lëleme na bu matëmatë mëta tële olë lëbeme na aona olëbëna kwe huju lëgleme. ⁴⁷ Na bu bubë wenijina iniwa life mago onehome gali të mëgëtagutëmame, bubë tëbo lowene aholokwana ti namëglame na Gotobë lale lowenewa esogo namëgleletlame. Bu melë mëglana, kwe Goto bubë tëbo lowene iniwa aholokwana ti nalëgletëmeme. Bu kë gali Jerusalem lifate mëta afina të mëgëtatëmame.’ ⁴⁸ Iniwa wesibi sobo kë hwi toglobë iniwa lifate mëta satë etagutemo. ⁴⁹ Sobo aholokwane elo. Ëtani aya Goto bu megali sle tle, bubë Amtëtomba some lëglëyome na bo bume sobelëme jine nëgelëbakëtëyome. Kwe sobo ebë lifate mëta fwa mana hwi elome na Gotobë Amtëtomba somëta mana letujutëyome na bubë afutuku fa etatelome.”

Goto Jisame tilekole

⁵⁰ Na kwe Jisas bume Betani lifate li elë tlelume. Na bubë toba elili tetokwakëme na Gotome takune tlole, kë onehome lëgaitame nalëgleme na ululu sle lotomeme. ⁵¹ Bu Gotome mana gëgali tëglagulebëë, na Goto bume mana heven lifewa alabujuwa tilekole. ⁵² Na bu sëkefo miti tafa mëtla na Jisame mana lotu mëtletla.‡ Na bu Jerusalem lifatewa tako fleflesuna mutuja. ⁵³ Na bu itaita tako lotu lowa mutujukëfëya na Gotome fleflesu mëtkefëtla na bibita mototokwefla.

---

‡ **24:52** Fli lowene ho bu melowene lamëtla, “Kë gali, bu tële sëgetoba kume kë mëgëbebë, Luk nane yahi tle, kwe ho li bubë nagi yahi tle.”

clix

Ēhwati Gali
Portions of the Holy Bible in the Yalë language of
Papua New Guinea
Buk Baibel long tokples Yalë long Niugini

copyright © 2022 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Yalë (Yale)

CC BY-SA required by use of Sweet Publishing CC BY-SA licensed illustrations in the printed edition.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2023-08-09

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 13 Dec 2023

4a4fca1d-2276-53e5-95b2-a315846297c3